

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -03- 04	
Diarienum	Diarietytelse

Till

Socialnämnden

464 80 Mellerud

Ansökan om föreningsbidrag 2022

Rostock manskör ansöker om 5000:- kronor i föreningsbidrag för verksamhetsåret 2022

Syftet med verksamheten är att bidra till en god livskvalité för invånarna i Melleruds bygden. Vi värnar om en 103-årig tradition "valborgsmässofirande" i Mellerud. Därutöver har vi olika framträdande i Sverige men även utomlands.

Rostock manskör är en sammanslutning av ca: 30 medlemmar från Melleruds bygden.

Musikalisk ledare: Anders Fredriksson

Ordf. Lennart Magnusson

Kassör: Lars Magnusson

Organisations nr. 06862500-9751

Dalslands Sparbank 8234-7,3512524-2

Lennart Magnusson Ordförande

Linnégatan 51 B

464 31 Mellerud

Tel: 070-5947911

VERKSAMHETSBERÄTTELSE - RMK - FÖR ÅR 2021.

Det blev en stympad verksamhet även detta år pga covid19-pandemin. Helt nedsläckt verksamhet fram till styrelsemöte 31/8.

Aktiviteter under året:

- 210831 Styrelsemöte Kyrkans Hus
- 219821 Årmöte Kyrkans Hus i samband med körövning.
- 211128 Adventskonsert Holms Kyrka.
- 211221 Julkonsert med Katarina Körling

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ordförande	Lennart Magnusson
Vice ordförande	Håkan Andersson
Sekr.	Lennart Andersson
Kassör	Lars Magnusson
Ledamot	Sven Johansson
”	Bertil Sandberg
”	Nils Nilsson
”	Gunnar Norgren
Suppleant	Lennart Blomberg

Övriga funktionärer:

Revisorer:	Rune Olsson och Kennet Ottosson.
Rev.suppleanter:	Sven Norgren och Gunnar Gustafsson.
Klubbmästare:	Gunnar Norgren
Klubbvärd:	Håkan Andersson
Notförvaltare:	Lennart Magnusson
Arkivarie:	Lennart Andersson
1:e dirigent:	Anders Fredriksson
2:e ” :	Lennart Magnusson
Stämfiskal tenor 1	Håkan Andersson

” ” 2 Gunnar Norgren
” bas 1 Sven Johansson
” ” 2 Lennart Magnusson

Valberedning:

Rune Olsson och Lennart Blomberg med sist nämnde som
sammankallande.

Vad framtiden har i sitt sköte är det svårt att sia om men vår förhoppning
är att pandemiområdet ska försvinna och RMK kan återgå i normal verksamhet.

Vid tangenterna:

.....
Lennart Andersson
Sekr

.....
Lennart Magnusson
Ordf.

.....
Sven Johansson
Ledamot

.....
Bertil Sandberg
Ledamot

.....
Håkan Andersson
Vice ordf.

.....
Nils Nilsson
Ledamot

.....
Lennart Blomberg
Suppleant

.....
Lars Magnusson
Kassör

.....
Gunnar Norgren
Ledamot

Kassarapport 2021, Rostocks Manskör

Inkomster	2021	2020
Medlemsavgifter	5600	-
Konserter	6300	100
Uppvaktningar	-	5000
Kaffekassa	-	1470
ABF	-	3450
Resor	-	-
Summa inkomster	11900	10020
 Utgifter		
Konserter	657	-
Uppvaktningar	265	805
Annonser	2042	-
ABF	200	200
Föreningsarkivet	150	150
Bankkostnader	753	760
Lokalhyror	-	750
Årsmöte	-	3125
Arvoden	11000	7500
Summa utgifter	15067	13290
Ingående balans	58235,9	61505,9
Inkomster	11900	10020
Utgifter	15067	13290
Utgående balans	55068,9	58235,9

Frändefors 2022-02-16

Lars Magnusson
Kassör

Rostocks manskör

Revisorsberättelse, Rostocks manskör 2021

Undertecknade revisorer har granskat räkenskaperna för Rostocks manskör, verksamhetsåret 2021. Vi har funnit dem helt i sin ordning, vad avser belopp och verifikationer. Vi tillstyrker ansvarsfrihet för det gångna året.

Mellerud 2022-02-22

Rune Olsson

Kenneth Ottosson

Verksamhetsplan för RMK 2022

Övningar.

Varje tisdag Kl. 18,30-20,30 ledare är Anders Fredriksson
Vi är i Kyrkans hus Mellerud.

Medlemmar.

Kören är f.n. 30 medlemmar. RMK är enda manskören i Dalsland med en öppen verksamhet.

Mål att uppnå.

Att sprida glädje i våra bygder för allmänheten.
En professionell inställning av medlemmarna.

Framträdande.

Har ca; 10-12 framträdande om året, både profana och sakrala.
I Sverige men även utomlands.

Traditioner.

Vi värnar om en drygt 100 årlig tradition i våra bygder Valborgsmässofirande.
Sjunger 2 gånger på Fagerlidshemmet, för allmänheten på trappan vid
Kyrkans hus i Mellerud, samt en konsert i Håverud.

För styrelsen i RMK

Ordf. Lennart Magnusson

Till
Socialnämnden
464 80 Mellerud

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -03- 04	
Diarienumr	Diarietjänstbeteckning

Ansökan om föreningsbidrag 2022

Boulealliansen ansöker om 5000:- kronor i föreningsbidrag för verksamhetsåret 2022

Syftet med verksamheten är att bidra till en god livskvalité för invånarna i Melleruds kommun. Vi spelar inne under vinterhalvåret, hyr då lokal i idrottshuset och vår till höst utomhus på boulebanan belägen vid MIF-kontor i anslutning till utomhusgymmet.

Boulealliansen är en sammanslutning av föreningar med fristående verksamhet.

Boulealliansen utgörs av medlemmar i HRF, Melleruds Demensförening, IOGT-NTO, SPF och PRO.

Bouleansvarig är Lennart Magnusson

Kassör: Eivor Östergren

Bankkonto, Dalslands Sparbank 8234-7,03574078-6

Lennart Magnusson Bouleansvarig

Linnégatan 51 B

464 31 Mellerud

Tel: 070-5947911

Brottsofferjouren Fyrbodalen

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -03- 28	
Diariernr	Diarietplanbeteckn.

Melleruds kommun
Individ och familjeomsorgen
Box 74
464 22 Mellerud

Ansökan om ekonomiskt stöd för Brottsofferjouren Fyrbodalen 2022

Brottsofferjouren Fyrbodalen som omfattar 17 kommuner bland annat Melleruds kommun, anhåller om Verksamhetsbidrag för 2022 med 5 000 kronor vilket motsvarar mindre än 1 krona kommuninnevärdare.

Brottsofferjouren är en ideell förening som ger stöd och hjälp till brottsoffer, deras anhöriga och vittnen.

Enligt socialtjänstlagen har kommunen ett utpekat ansvar för att ta hand om brottsoffer. Brottsofferjouren är ett komplement till den verksamheten och vi också finns med på er hemsida.

Brottsofferjouren Fyrbodalen gav under 2021 stöd och hjälpt till ca 1000 brottsoffer, i Melleruds kommun fick ett tjugotal kommuninnevärdare stöd.

Bilagor:

Verksamhetsberättelse för 2022, Verksamhetsplan 2022, Årsmötesprotokoll, protokoll vid konstituerande möte 2021 samt Balans och resultaträkning.

Med vänlig hälsning

Britt Älvsäter Thomasson

Ordförande

Beviljat bidrag sätts in på plusgiro: 6103041-7

För mer information och kontakt info@fyrbodalen.boj.se

Fyrbodal

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2021

Brottsofferjouren är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation, som erbjuder information, stöd och praktisk vägledning till brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjourens insatser är ett komplement och ett alternativ till myndigheternas stöd.

Vårt arbete utgår ifrån FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Brottsofferjouren kan vara anonyma och stödet är kostnadsfritt.

Brottsofferjouren Fyrbodal är en av landets 70 lokala jourer. För verksamheten finns en ideell styrelse, anställda samordnare samt utbildade ideella stödjare. Föreningens stadgar är gemensamma inom Brottsofferjouren Sverige.

MEDLEMSKAP

Brottsofferjouren Fyrbodal är medlem i Brottsofferjouren Sverige och Arbetsgivarorganisationen Fremia (tidigare IDEA). Jouren har 300 medlemmar.

STYRELSE

Ordförande Britt Älvsäter Thomasson, Dan Fogelberg och Gertrud Axelsson Ekonomi och Kassör, Stefan Mortensen, Ingeborg Lantz, Ingela Eriksson, Narjes Farhoud, Ingemar Ottosson, Stefan Svensson ordinarie ledamöter. Samordnarna Åsa Osbeck Oltegen, Susanne Kristiansson och Emilia Engdahl är adjungerande i styrelsen.

Styrelsens uppdrag är att förvalta, bereda och verkställa de beslut som årsmötet och styrelsen fattar. Styrelsen har ett kollektivt ansvar för föreningens arbete och ett arbetsgivaransvar gentemot anställd personal.

Antal sammanträden under året

Förutom årsmötet den 11 mars 2020 och därpå följande konstituerande möte har 5 stycken styrelsemöten hållits under verksamhetsåret.

Viktigaste frågorna under 2021

Under 2020 gick Brottsofferjouren Bohus Norra Älvsborg och Trollhättan Lilla Edet samman och bytte samtidigt namn till Brottsofferjouren Fyrbodal. Fokus under 2021 har varit att få jouren på plats med gemensamma rutiner och arbetssätt, införa ett nytt stödjärsystem, rekrytera och utbilda fler stödjare.

REVISORER

Mats Häggner och Christer Bernlö har granskat räkenskaperna.

VALBEREDNING

Marita Martinelle och sammankallande Kent Almkvist

ANSTÄLLDA

Brottsofferjouren Fyrbodal har 3 anställda på 1,75 % tjänst. Åsa Osbeck Oltegen, Emilia Engdahl och Susanne Kristiansson.

IDEELLA

Jouren har 36 volontärer, 21 är aktiva som brottsofferstödjare och 12 är aktiva vittnesstöd. Det är jourens ansvar att dessa är medlemmar i föreningen, har genomgått Riksförbundets utbildning och avgivit skriftligt tystnadslofte.

BROTTSOFFERSTÖDVERKSAMHETEN

Åsa Osbeck Oltegen och Emilia Engdahl anställda samordnare för verksamheten, leder och samordnar de ideella stödjarnas arbete och ansvarar för att ta emot och förmedla inkommande brottsofferärenden. Antalet ärenden för Brottsofferjouren Fyrbodal uppgår 2021 till 834 stycken vilket är en minskning med 21 jämfört med 2020.

Trots pågående Pandemi har stödpersonsträffar kunnat genomföras. Via digitala möten har man haft möjlighet att få och ge information och att utbyta erfarenheter.

Brottsofferverksamheten bedrivs i gott samarbete med Polismyndigheten och kommunerna.

Brottsofferjouren Fyrbodal har kontor i Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg

VITNESSTÖDVERKSAMHETEN

Brottsofferjouren Fyrbodal har avtal med tingsrätterna i Uddevalla och Vänersborg om hur verksamheterna skall bedrivas och om gemensam uppföljning. Susanne Kristiansson anställd samordnare för verksamheten, leder och samordnar de ideella stödjarnas arbete och ansvarar för att bemanna tingsrätterna.

Stödpersonsträffar har genomförts under året för att ge och få information och göra utvärderingar. Coronapandemi har begränsat möjligheten för vittnesstödjarna att närvara vid tingsrätterna, istället har stödjarna tagit kontakt via telefon. Arbetssättet har varit mycket uppskattat.

Antal ärenden under 2021 vid respektive tingsrätt har varit 411 timmar vilket är ca 50 % färre ärenden eftersom arbetet vid tingsrätterna periodvis varit ned stängt.

Har haft täta Zoom möten med v-stödjarna för att hålla dom aktiva.

Vittnesstödsverksamheten vid Uddevalla och Vänersborg tingsrätter bedrivs i god samverkan med domstolarna

UTBILDNINGAR OCH KONFERENSER

Utbildning/konferens arrangerat av Brottsofferjouren eller Brottsoffermyndigheten

- Förbundsstämma
- Ordförandekonferens Brottsofferjouren Sverige
- Samordnarkonferenser
- Inspirationsdagar/temavecka Fokus Brottsoffer
- Temakonferens våld i nära relation
- Vittnesstödskonferens
- Erfarenhetsgruppen (Zoom med Frida Wheldon fr Boj Sverige)

Seminarier/föreläsningar/konferenser som arrangerats av/för vår jour

- Styrelsekunskap del 1 och 2 för styrelse och samordnare
- Samverkanskonferens Strömstad/Tanum kommun och polismyndigheten
- Seminarium på temat Heder för elever och lärare i Strömstads kommun och på samma tema digital konferens tillsammans med Tanums kommun
- Internationella Brottsofferdagen, föreläsning i samarrangemang med Brottsofferjouren Storgöteborg
- Innanför Västen, boklansering Uddevalla, Vänersborg
- Information Polis, nära relationsgruppen, Uddevalla
- Orange Day Vänersborg, Uddevalla
- Mingel och säsongsavslut i gruppen Power of Pink i Dalabergs Kyrka

Övriga seminarier/föreläsningar vi deltagit i

- Pride Festivalen Trollhättan
- BRÅ och VIN nätverken Strömstad, Tanum, Trollhättan, Vänersborg
- Samhällsinformation Uddevalla
- MR dagen
- Barnkonferens Barnhuset Trollhättan
- Internationella Kvinnodagen
- Information i infotält Dalaberg Uddevalla
- Bazar, Tillsammans för världens barn i Trollhättan
- Information till Socialtjänsten Uddevalla, våld i nära relation
- Vecka fri från våld, deltagit i flera kommuners aktiviteter
- Trygghetskväll i Trollhättan
- Orange Day information om Boj på Mötesplats Dalaberg
- Information om Boj till föreningen NÄFFS
- Blågula hjältar i Trollhättan

Marknadsförings av vår verksamhet

- Information på 4 annonspelare i Strömstad
- Informations kit utskickat till Kommunpoliser, målsägarbiträden och folkhälsostrateger i Fyrbodals kommun

ORGANISATIONSUTVECKLING

En viktig förutsättning för ett effektivt styrelsearbete är att varje ledamot har en tydlig roll och ett uttalat ansvarsområde. En rollbeskrivning för Brottsofferjouren Fyrbodals kommun har tagits fram.

- Tydliga roller och ansvar för styrelse, samordnare och ideella
- Ansvarsområden definierade och uppstartade baserade på brottsofferpolitiskt program
- Arbetsutskott bildat och i gång för att ha väl strukturerade styrelsemöten
- Kommunikationsplan framtagen
- Styrelsekunskaps utbildning för styrelse och samordnare del 1 och 2 genomförd

SAMVERKAN

Jouren samverkar med polisområde Fyrbodal, tingsrätterna Uddevalla och Vänersborg, kommunerna och deras kommunstrategier, andra brottsofferjourer, Studieförbundet Vuxenskolan, Orange Bikers, andra ideella föreningar ex Rädda Barnen samt Kvinnojourerna.

Jouren är representerad i lokala brottsförebyggande råden i Uddevalla och Vänersborg samt VIN grupperna i Trollhättan, Vänersborg, Strömstad, Tanum

SAMMANFATTNING

Brottsofferjouren Fyrbodal har under året fokuserat och prioriterat konsolidering av Brottsofferjouren Fyrbodal. Detta har inneburit översyn av medlemsregistret, få ny styrelse på plats och i arbete, tre Samordnare blir arbetskollegor och har format sitt samarbete, framtagning av roller och ansvar och verksamhetsplan. Målet har varit att få en jour med helhetstänk och samtidigt förankring och fokus på det lokala arbetet i samtliga 14 kommuner.

Särskilt tack och stor eloge till Samordnare och Stödjare för ert arbete under året. Samarbetet i gruppen och mellan gruppen och styrelsen fungerar på bästa sätt.

Vi vill även framföra vårt varma tack till sponsorer och bidragsgivare, era bidrag är ovärderliga för vår verksamhet.

Britt Älvsäter Thomasson

Ordförande

Dan Fogelberg

Gertrud Axelsson

Ingemar Ottosson

Narjes Farhoud

Ingela Hellberg

Ingeborg Lantz

Stefan Svensson

Stefan Mortensen

Fyrbodal

Verksamhetsplan för verksamhetsåret 2022

Verksamhetsinriktning

Vid Brottsofferjourens förbundsstämma 2021 beslutades Verksamhetsinriktningen för åren 2022–2025. Brottsofferjourens arbete utgår från FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och Europas konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna.

ÖVERGRIPANDE MÅL 2022–2025

Tillgång till likvärdigt stöd för alla brottsoffer, vittnen och anhöriga i hela Sverige

För att uppnå målet arbetar vi för att belysa brottsoffers och vittnens rättigheter, stärker brottsutsattas röst i samhället, etablerar nära samarbete med andra aktörer och utvecklar kvaliteten och förbättrar tillgängligheten i vår stödverksamhet

Våra ledord är:

Empatisk, engagerad, trovärdig och ansvarskännande

Brottsofferjouren Fyrbodals huvuduppgifter sammanfattas på följande sätt

- Organisationsutveckling
- Stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen
- Brottsförebyggande arbete
- Samverkan
- Marknadsföring

Utmaning och fokus 2022 är att brottsofferjouren som organisation bli mer allmänt känd och förhoppningen är att det ska kännas naturligt för alla som är i behov av stöd att veta hur lätt det är att få kontakt med oss, att varje kontakt är kostnadsfri och kan ske anonymt om så önskas. Begreppet brottsoffer inkluderar även vittnen och anhöriga.

ORGANISATIONSUTVECKLING

Mål

Utvecklat och kvalitetssäkrat jourens verksamhet

Aktiviteter

- Kommunerna Stenungssund, Orust och Tjörn tillförs Brottsofferjouren Fyrbodal 2022
- Vi genomför årlig Värdegrundshalvdag för styrelse, samordnare och stödpersoner
- Minerva systemet utvecklas vidare och kommer att ge oss förutsättningar att följa upp och kvalitetssäkra vårt arbete
- Kompetensutveckling sker kontinuerligt genom deltagande i olika utbildningar och seminarier
- Medlemsregistret hålls aktuellt, hittar nya medlemmar, privata och företag
- Färdigställer, informerar om och använder rutiner i vår GDPR dokumentation

STÖD TILL BROTTSOFFER, ANHÖRIGA OCH VITTEN

Mål

Alla som arbetar med brottsoffer har rätt utbildning och bemöter brottsoffer/vittnen med respekt, empati och professionalism.

Aktiviteter

- Vittnesstöd finns vid förhandlingar i tingsrätterna i Vänersborg och Uddevalla
- Uppföljning och utvärdering av deras arbete sker enligt överenskommelse med tingsrätterna
- Stödsökande erbjudas information och stöd så snabbt som möjligt och senast inom 48 timmar
- Vi besöker polisens kontaktcenter i Bengtsfors för dialog och information
- Vi träffar nätverket för kommunpoliserna i Fyrbodals kommun för information om BOJ
- Kontinuerlig utbildning, erfarenhetsutbyte och handledning genomförs för stöd- och vittnesverksamheten
- Aktivitet i samband med Brottsofferdagen

BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE

Mål

Brottsofferjouren Fyrbodals kommun är en naturlig samarbetspartner och samverkar med kommuner, myndigheter, privata aktörer och ideella organisationer

Aktiviteter

Ansvarsområde Kommun, Socialtjänst, Hälso- och sjukvård, Rättsväsendet/Polismyndighet,

- Teckna nya, arbeta med och följa upp befintliga IOP avtal
- Utveckla samverkan med VGR ex ett pilot projekt Våld i nära relation
- Samverkanskonferens mars 2022 med Polismyndigheten och kommunerna Strömstad och Tanum, Sotenäs och Lysekil
- Erbjudna vår kunskap och informera om vår verksamhet i utbildning av nya poliser
- Kartlägga kontaktpersoner inom Socialtjänst och Hälso- och sjukvård
- Erbjudna Åmåls kommun ett seminarium på tema och målgrupp valt av kommunen
- I samarbete med Lilla Edets kommun diskutera eventuell aktivitet under 2022

Ansvarsområde Våld i Nära relation

- Vara representerade i samtliga VIN inom Fyrbodals kommun
- Föreläsa om Brottsofferjourens verksamhet i olika nätverk
- Delta i olika manifestationer Fadime, Orange Day,
- Kartlägga föreningar/nätverk inom HBTQ

Ansvarsområde Barn & Unga

- Introduktionsbrev om BOJ och vad vi kan erbjuda
- Erbjudna kunskapshöjande seminarier på exempelvis fritidsgårdar
- Ta till oss och förstå mer om ungas våld i nära relation ex utredningen "Inte Din hora"

UTBILDNING, FORTBILDNING, SAMVERKAN

Mål

Belysa brottsoffers och vittnens rättigheter och värna om deras behov

Aktiviteter

- Delta i Samverkanskonferens med Polismyndigheten och kommunerna Strömstad och Tanum, Sotenäs och Lysekils kommuner
- Delta vid Hälsokällans konferens 25 maj tillsammans med Strömstad och Tanums kommun för att berätta om vår samverkan och olika projekt, deltagare är kommuner i Fyrbodal
- Erbjuder utbildning till kommunernas integrationscenter
- Utveckla samverkan med Svenska kyrkan i Fyrbodal, Uddevalla Pastorat
- Kontinuerligt delta i Brottsofferjourens konferenser och utbildningar
- Vittnesstödutbildning för nya vittnesstödjare
- Utveckla samverkan med Länsstyrelsen VGR

MARKNADSFÖRING/

Mål

Brottsofferjouren Fyrbodal blir mer allmänt känd

Aktiviteter

- Tar fram en marknadsföringsplan
- Uppdaterar befintliga presentationer och annat tryckt material
- Genomför minst en marknadsföringsaktivitet/kampanj
- Informerar och kommunicerar kontinuerligt vår verksamhet i alla våra kontakter med kommuner, myndigheter och andra viktiga aktörer
- Använder sociala medier för att marknadsföra oss
- Ökar antalet sponsorer
-

Brottsofferjouren Fyrbodalen

Protokoll fört vid årsmöte 17 mars 2022 18.00 via zoom

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Britt Älvsäter Thomasson hälsade samtliga välkomna och förklarade mötet öppnat.

§ 2 Val av ordförande och sekreterare för mötet

Anders Castberger valdes att leda årsmötesförhandlingarna och till sekreterare valdes Britt Älvsäter Thomasson

§ 3 Val av två protokoll justerare tillika rösträknare

Stefan Mortensen och Gertrud Axelsson valdes att justera dagens protokoll och att vara rösträknare vid eventuell röstning.

§ 4 Justering av röstlängd, samt fråga om årsmötets behöriga utlysande

Röstlängden justerades via upprop, 24 medlemmar var närvarande. Att årsmötet blivit utlyst i behörig tid godkändes.

§ 5 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

§ 6 Verksamhetsberättelse 2021

Britt Älvsäter Thomasson redogjorde för Verksamhetsberättelsen 2021 som därefter godkändes.

§ 7 Ekonomisk redogörelse för 2021

Ekonomiansvarig Dan Fogelberg inledde med att ge en övergripande bild av det ekonomiska läget och konstaterade att jouren har en god ekonomi men att det är viktigt att under 2022 fortsätta arbeta med kostnadssidan. Kassör Gertrud Axelsson föredrog Balans- och resultaträkningen. Årets resultat blev - 83 825 som överförs till kommande räkenskapsår. Eget kapital enligt balansräkningen var 505 849,38. Sammanslagning av tre jurer och med det tre ekonomier har varit ett komplicerat arbete men vi har nu en god översikt av historik och nuläge. Stort tack till vår kassör. Mötesdeltagarna bekräftade att man fått och förstått den ekonomiska redogörelsen för 2021 och godkände den.

§ 8 Revisionsberättelse

Gertrud Axelsson läste upp Revisionsberättelsen där revisor Mats Häggner tillstyrker att bokslutet har upprättats i enlighet med gällande lagstiftning och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning. Mötesdeltagarna bekräftade att man fått och förstått revisionsberättelsen

§ 9 Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen

Revisor Mats Häggner tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021. Årsmötet beslutade bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

§ 10 Beslut om kommande verksamhetsperiod

a) Medlemsavgift

Oförändrade avgifter föreslås, 100 kr per år för privatperson och 500 kr för företag. Förslaget godkändes.

b) Verksamhetsplan

Britt Älvsäter Thomasson gick igenom planen för 2021 som godkändes.

c) Budget

Dan Fogelberg föredrog budgetförslag för 2022 och underströk vikten av att få till ytterligare kommunala IOP avtal för att säkra verksamheten. Vi har höga kontors- och telefonkostnader som måste undersökas men även viktigt att se över andra "små" kostnader. Budgeten ser bra ut och det finns en tydlig koppling till Verksamhetsplanen. Budget 2022 godkändes.

§ 11 Fastställande av antal ledamöter och ersättare i styrelsen

Föreslogs att styrelsen består av en ordförande och åtta ledamöter och inga ersättare eller suppleanter. Förslaget godkändes.

§ 12 Val av ordförande och ledamöter enligt valberedningens förslag

Omval

Ordförande Britt Älvsäter Thomasson 1 år

Kassör Gertrud Axelsson 2 år

Dan Fogelberg och Ingeborg Lantz 2 år

Nyval

Åsa Marcus 2 år, Mikael Ljungwall och Inger Taflin 1 år

Kvarstår ytterligare 1 år

Narjes Farhoud och Ingemar Ottosson

Årsmötet beslutade enligt valberedningens förslag

§ 13 Val av revisorer och ersättare enligt valberedningens förslag

Beslutades att välja Mats Häggner till Revisor vilket innebär omval 1 år, Christer Bernlo föreslås till revisor ersättare vilket innebär omval 1 år. Förslagen godkändes.

§ 14 Val av valberedning

Kent Almkvist och Marita Martinelle omval 1 år. Nyval Lars Ivarsbo. Kent Almkvist är sammankallande. Valberedningens förslag godkändes.

§ 15 Behandling av inkomna motioner

Inga motioner hade inkommit.

§ 16 Övrigt

Emilia Engdahl samordnare Brottsofferstöd berättade att införandet av det nya ärendehanteringssystemet har gått smidigt och underlättat arbetet.

VIN (Enheten mot Våld i nära relation) rapporterar att vi haft fler grövre och mer komplicerade brott under pandemin. Vi ser inte samma trend, 182 ärenden 2020 jämfört med 137 ärenden 2021, en minskning med 45 ärenden .

Pandemin har påverkat Vittnesstödarbetet bland annat har Uddevalla tingsrätt varit helt eller delvis nedstängd

BRÅ ser en minskning av stöld och tillgreppsbrott och ökning av brott mot person

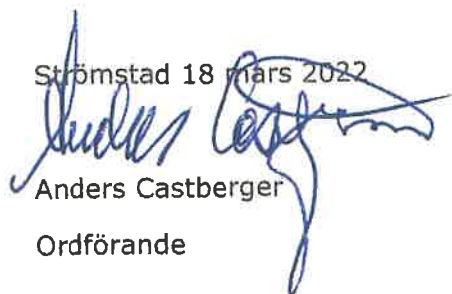
Alla kommuner har inte brottsförebyggande råd, Bengt Laveberg tidigare ordförande Trollhättan Lilla Edet erbjöd sig vara med vid kommande möte med en av dessa kommuner

§ 17 Avslutning

Avgående styrelseledamöter Ingela Hellberg, Stefan svensson och Stefan Mortensen avtackades.

Mötets ordförande tackade för förtroendet att leda mötet och avslutade det samma.

Strömstad 18 mars 2022

Anders Castberger
Ordförande

Britt Älvsäter Thomasson
Sekreterare

Justeras:

Gertrud Axelsson

Stefan Mortensen

Brottsofferjouren Fyrbodalen

PROTOKOLL vid konstituerande möte 17 mars 2022

Närvarande: Britt Älvsäter Thomasson, Gertrud Axelsson, Ingeborg Lantz, Ingemar Ottosson, Åsa Marcus, Inger Taflin, Mikael Ljungwall, Narjes Farhoud. Adjungerande, samordnarna; Åsa Osbeck Oltegen, Susanne Kristiansson, Emilia Engdahl. **Frånvarande:** Dan Fogelberg

1 Mötets öppnande och presentation av styrelsens ledamöter

Ordförande hälsade samtliga välkomna och förklarade det konstituerande mötet öppnat varefter Brottsofferjourens samordnare och styrelsens ledamöter gjorde en kort presentation av sig själv.

2 Val av justerare

Gertrud Axelsson och Inger Taflin valdes att justera dagens protokoll.

3 Konstituering av styrelsen

Ordförande och kassör enligt årsmötets förslag, Britt Älvsäter Thomason och Gertrud Axelsson, ledamöter Dan Fogelberg, Narjes Farhoud, Ingeborg Lantz, Åsa Marcus, Inger Taflin, Mikael Ljungwall, Ingemar Ottosson

4 Firmatecknare

Till firmatecknare valdes ordförande Britt Älvsäter Thomasson, Dan Fogelberg Ekonomiansvarig och Gertrud Axelsson Kassör. De skall enligt vad styrelsen beslutar, tillsammans eller var för sig teckna föreningens firma.

5 Kommande möten och aktiviteter

Beslutades att styrelsens första möte äger rum den 7 april 2022 kl. 18.00 i Trollhättan. Frågor till mötet skall skickas till ordförande senast 31 mars för behandling i arbetsutskottet

6 Övrigt

Inga övriga frågor fanns och ordförande tackade och avslutade mötet

Strömstad 17 mars 2022

Britt Älvsäter Thomasson

Ordförande Brottsofferjouren Fyrbodalen

Justeras

Gertrud Axelsson

Inger Taflin

Balansrapport

BROTTSOFFERJOUREN FYRBODAL 862501-1161

Sida 1 (2)

Vald period: Hela räkenskapsåret

Utskriven: 2022-02-13 11:05:38

Räkenskapsår: 2021-01-01 - 2021-12-31

Senaste ver.nr: A841

	Ingående balans	Ingående saldo	Perioden	Utgående saldo
TILLGÅNGAR				
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
1630 Avräkningskonto soc avg	0,00	0,00	7 528,00	7 528,00
S:a Kortfristiga fordringar	0,00	0,00	7 528,00	7 528,00
Kassa och bank				
1920 Plusgiro	431 189,84	431 189,84	67 131,54	498 321,38
S:a Kassa och bank	431 189,84	431 189,84	67 131,54	498 321,38
S:a Omsättningstillgångar	431 189,84	431 189,84	74 659,54	505 849,38
S:a TILLGÅNGAR	431 189,84	431 189,84	74 659,54	505 849,38
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Balanserat kapital				
2040 Eget kapital	-615 701,11	-615 701,11	37 711,81	-577 989,30
S:a Balanserat kapital	-615 701,11	-615 701,11	37 711,81	-577 989,30
Ändamålsbestämda medel				
2090 Föregående års resultat	184 511,27	184 511,27	-37 711,81	146 799,46
2099 Årets resultat	0,00	0,00	83 825,46	83 825,46
S:a Ändamålsbestämda medel	184 511,27	184 511,27	46 113,65	230 624,92
S:a Eget kapital	-431 189,84	-431 189,84	83 825,46	-347 364,38
Skulder				
Kortfristiga skulder				
2440 Leverantörsskulder	0,00	0,00	1 507,00	1 507,00
2710 Personalskatt	0,00	0,00	-11 603,00	-11 603,00
2731 Avräkning Soc. Avg.	0,00	0,00	-16 068,00	-16 068,00
2900 Förut bet int	0,00	0,00	-132 321,00	-132 321,00
S:a Kortfristiga skulder	0,00	0,00	-158 485,00	-158 485,00
S:a Skulder	0,00	0,00	-158 485,00	-158 485,00

Balansrapport

BROTTSOFFERJOURN FYRBODAL 862501-1161

Sida 2 (2)

Vald period: Hela räkenskapsåret

Utskriven: 2022-02-13 11:05:38

Räkenskapsår: 2021-01-01 - 2021-12-31

Senaste ver.nr: A841

	Ingående balans	Ingående saldo	Perioden	Utgående saldo
S:a EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-431 189,84	-431 189,84	-74 659,54	-505 849,38
Beräknat resultat:	0,00	0,00	0,00	0,00

Resultatrapport

BROTTSOFFERJOURNEN FYRBODAL 862501-1161

Sida 1 (2)

Vald period: Hela räkenskapsåret

Utskriven: 2022-02-13 10:37:04

Räkenskapsår: 2021-01-01 - 2021-12-31

Senaste ver.nr: A841

	Perioden
Rörelsens intäkter och lagerförändring	
Nettoomsättning	
3510 Medlemsavgifter	29 420,00
3740 Öresutjämning	22,00
S:a Nettoomsättning	29 442,00
Övriga rörelseintäkter	
3910 Kommunala bidrag	392 468,00
3920 Statliga bidrag	309 400,00
3925 Projektmedel	70 000,00
3930 Kyrkliga bidrag/kollekt	9 696,00
3950 Gåvor	3 455,00
S:a Övriga rörelseintäkter	785 019,00
S:a Rörelsens intäkter och lagerförändring	814 461,00
Bruttoresultat	814 461,00
Övriga externa kostnader	
5010 Lokalhyra o städning	-60 054,00
5990 Marknadsföring	-49 118,00
5995 Projektkostnader 1	-57 066,99
5996 Projekt 03115-2021	-10 000,00
6110 Kontorskostnader	-59 911,60
6210 Telefon	-80 759,50
6215 Internet	-8 698,00
6220 Zoom	-1 984,33
6250 Porto	-9 823,00
6260 Bankkostnader (Plusgiro)	-2 702,00
6265 BG/PG-avgift	-280,50
6270 Swish	-164,00
6310 Försäkringar	-3 338,00
6510 Vittnesstöd VBG och UDV	-17 436,68
6535 Facklitteratur	-1 074,00
6540 Utbildning o Konferenser	-1 166,65
6545 Konferenser	-17 877,00
6950 Resekostnader	-6 198,85
6960 Möteskostnader	-19 702,00
6970 Medlemsavgifter BOJ Sverige	-1 000,00
6991 Övriga kostnader	-11 118,01
6992 Avtackning o Gåvor	-12 425,70
S:a Övriga externa kostnader	-431 898,81
Personalkostnader	
7010 Löner inkl innehållen skatt	-577 076,65
7015 Löneskatt pension	-5 005,00
7020 Arbetsgivaravgifter	-181 312,00
7025 ITP Collectum	-30 074,00
7030 IDEA Arbetgivar-service	-4 570,00
7035 Fora	-1 132,00
7610 Friskvårdsbidrag	-5 100,00
7650 Lönebidrag	337 882,00
S:a Personalkostnader	-466 387,65

Resultatrapport

BROTTSOFFERJOUREN FYRBODAL 862501-1161

Sida 2 (2)

Vald period: Hela räkenskapsåret

Utskriven: 2022-02-13 10:37:04

Räkenskapsår: 2021-01-01 - 2021-12-31

Senaste ver.nr: A841

	Perioden
S:a Rörelsens kostnader	-898 286,46
Rörelseresultat före avskrivningar	-83 825,46
Rörelseresultat efter avskrivningar	-83 825,46
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-83 825,46
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-83 825,46
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-83 825,46
Resultat före skatt	-83 825,46
Årets resultat	
8999 Årets resultat	83 825,46
S:a Årets resultat	83 825,46
Beräknat resultat:	0,00

Revisionsberättelse

Undertecknade, utsedda att granska Brottsofferjouren Fyrbodals räkenskaper för 2021 får härmed avgiva följande revisionsberättelse.

Den löpande kassaredovisningen har av oss granskats och därvid har samtliga inkomster och utgifter befunnits verifierade. Vi har även tagit del av styrelsens protokoll och övriga handlingar, vilka lämnar upplysning om föreningens förvaltning. Dessa har varit utan kländer. Föreningens tillgångar av kontanter och bankmedel har kontrollerats. På grund av detta föreslår vi att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tiden revisionen omfattar.

Ort och datum

Trollhättan 2022-02-19

Namnförtydligande

Mats Häggner

Verifiering av Minimikrav

Brottsofferjourernas Riksförbund har sedan några år fastställt minimikrav för lokala brottsofferjourer. Från och med 2009 skall dessa gälla för alla jourer. Vi har gått igenom verksamheten för Brottsofferjouren Fyrbodals och har funnit att jouren uppfyller samtliga krav.

Till

Melleruds kommun
Socialnämnden

464 80 MELLERUD

MELLERUDS KOMMUN Socialtjänsten 2022-03-31	
Diarienum	

Ansökan om verksamhetsbidrag för Hörselskadades förening i Mellerud

HRF, Hörselskadades förening i Mellerud ansöker härmed om verksamhetsbidrag för innevarande verksamhetsår.

Förutom planerad hörselservice för våra medlemmar och en kommande vårfest, kommer vi att jobba vidare med information om hörsel och vikten av en samtalsvänlig ljudmiljö för både unga och äldre människor. Vi gör gratis kontroll av teleslingor i allmänna lokaler och kommer också att erbjuda allmänheten gratis hörseltest under året.

Vi ser vår verksamhet som angelägen och ansöker om kommunalt bidrag för 2021 med 5 000 kronor.

Vi kommer också att ansöka om kommunalt föreningsbidrag (192 medl. x 30,-) och hyresbidrag.

Mellerud den 1 mars 2022

HRF, Hörselskadades förening i Mellerud

Inger Andersson, ordförande

Balansrapport

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela föreningen

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
1410 Lager batteri	11 410,00	-140,00	11 270,00
1420 Lager övrigt	959,00	156,00	1 115,00
S:a Varulager mm	12 369,00	16,00	12 385,00
Kassa och bank			
1910 Kassa	1 636,00	278,00	1 914,00
1930 Checkräkningskonto	53 920,82	-1 810,50	52 110,32
S:a Kassa och bank	55 556,82	-1 532,50	54 024,32
S:a Omsättningstillgångar	67 925,82	-1 516,50	66 409,32
S:A TILLGÅNGAR	67 925,82	-1 516,50	66 409,32
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-69 891,82	1 966,00	-67 925,82
2019 Redovisat resultat	1 966,00	-449,50	1 516,50
S:a Eget kapital	-67 925,82	1 516,50	-66 409,32
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-67 925,82	1 516,50	-66 409,32
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00

Resultatrapport

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela föreningen

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Perioden	Period fg år	
Rörelsens intäkter och lagerförändring			
Nettoomsättning			
3110	Batteriförsäljning	24 585,00	0,00
3120	Hrf produkter försäljning	200,00	0,00
3610	Medlemsavgifter	20 517,50	0,00
3710	Kommunala bidrag	15 350,00	0,00
3720	Övriga bidrag	800,00	0,00
S:a Nettoomsättning		61 452,50	0,00
Förändring av varulager			
4990	Lagerförändringar batteri	-140,00	0,00
4991	Lagerförändringar övrigt	156,00	0,00
S:a Förändring av varulager		16,00	0,00
S:a Rörelseintäkter och lagerförändring		61 468,50	0,00
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter mm			
4010	Inköp material och varor	-1 242,00	0,00
4110	Batterier	-15 960,00	0,00
4130	Möteskostnader	-2 164,00	0,00
4131	Möteskostnader adm.	-1 108,00	0,00
4132	Arrangemang & föreläsningar	-12 126,00	0,00
4133	Annonser	-13 861,00	0,00
4134	Gåvor	-599,00	0,00
S:a Råvaror och förnödenheter mm		-47 060,00	0,00
Bruttovinst		14 408,50	0,00
Övriga externa kostnader			
5010	Lokalhyra	-6 000,00	0,00
5050	Lokaltillbehör hyrd lokal	-1 363,00	0,00
5460	Förbrukningsmaterial	-271,00	0,00
6110	Kontorsmaterial	-200,00	0,00
6211	Fast telefoni o kontor	-3 000,00	0,00
6230	Datakommunikation	-1 788,00	0,00
6250	Porto	-2 400,00	0,00
6390	Övr kostnader	-150,00	0,00
6570	Bankkostnader	-753,00	0,00
S:a Övriga externa kostnader		-15 925,00	0,00
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm		-62 985,00	0,00
Rörelseresultat före avskrivningar		-1 516,50	0,00
Rörelseresultat efter avskrivningar		-1 516,50	0,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader		-1 516,50	0,00
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		-1 516,50	0,00
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-1 516,50	0,00
Resultat före skatt		-1 516,50	0,00
Beräknat resultat		-1 516,50	0,00
8999	Redovisat resultat	1 516,50	0,00

Hörselskadades förening i Mellerud

Revisionsberättelse

Undertecknade av föreningen valda revisorer, har granskat föreningens räkenskaper och förvaltning för år 2021, och lämnar härmed följande rapport:

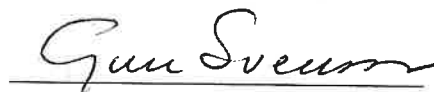
Vi har granskat föreningens förvaltning och räkenskaper, vilka är förda i god ordning och styrkta med erforderliga verifikationer varför vi föreslår årsmötet,

att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Mellerud den 19 februari 2022

Claes-Börje Olsson

Gun Svensson

Hörselskadades förening i Mellerud

Verksamhetsberättelse 2021

- ett andra år i coronapandemins tecken

Styrelsen för Hörselskadades förening i Mellerud får härmed lämna verksamhetsberättelse för år 2021.

ORGANISATION

Hörselskadades förening i Mellerud är en förening inom Hörselskadades Riksförbund. Vårt verksamhetsområde omfattar Melleruds kommun.

MÅLSÄTTNING

Vår målsättning och ändamålsparagraf är följande: Hörselskadades Riksförbund (HRF) är en rikstäckande, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, vars syfte är att tillvarata hörselskadades intressen. Vårt mål är ett samhälle där alla hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet.

STYRELSE

Styrelsen har under 2021 haft följande sammansättning:

Ordförande: Inger Andersson
Vice ordförande: Mats Lundin
Sekreterare: Sofia Lystad och Lars-Åke Karlsson
Kassör: Jan Andersson
Övriga ledamöter: Michael Melby och Elisabette Emanuelsson

Revisor: Claes-Börje Olsson och Gun Svensson
Valberedning: Britt-Marie Johansson, Ingegerd Andersson och Gunhild Fröjd

MEDLEMMAR

Medlemsantal vid årets början:	195
Antal medlemmar vid årets slut:	192
Nyttillkomna medlemmar under året:	15

EKONOMI

Ekonomisk redovisning lämnas i särskild bilaga.

Medlemsavgift för huvudmedlem 300,-

Varav:

Föreningsavgift 120,-

Distriktsavgift 80,-

Förbundsavgift 100,-

Medlemsavgift för familjemedlem 75,-

Hela avgiften tillfaller föreningen

STYRELSEMÖTEN

Antal protokollförda sammanträden är 7, varav 4 digitala.

I övrigt har styrelsen haft kontinuerlig kontakt via e-post och telefon.

MEDLEMSTRÄFFAR OCH ARRANGEMANG

- Verksamhetsåret 2021 inleddes med digitalt årsmöte i april med Michael Melby som ordförande. Michael berättade om kommunens pågående arbete med ny Översiktsplan och Tillgänglighetsplan samt om kommunens och regionens arbete kopplat till problematiken med Covid-19.
- Vi har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och varit noggranna med maxantalet besökare i lokalen, använt handsprit och munskydd när restriktionerna varit sådana. Oftast har vi bjudit på karameller i stället för kaffe under de 28 tillfällena vi haft öppet.
- Under året bjöds allmänheten in för gratis hörseltest vid 3 tillfällen. Totalt fick 18 personer testat sin hörsel, varav flertalet rekommenderades att beställa tid på vårdcentral för noggrannare hörseltest. Vi har också rekommenderat att göra egna test med HRF:s "Hörseltestaren".
- Under Hörselveckan deltog vi med informationsmonter under Hållbarhetsdagarna på Nuntorp och hade gratis hörseltest i lokalen.
- Cochlear höll i en informationsträff i lokalen för intresserade deltagare.
- Vi avslutade året med att fira föreningens 30 år på Kulturbruket, där våra medlemmar bjöds på julkonsert med Bettas drängar. Medlemmarna träffades före konserten och bjöds på glögg och lite gott.
- Tillsammans med SRF gjorde föreningen en enkätundersökning om behovet av syn- och hörselinstruktör i kommunen.

STUDIER OCH KURSER

Digitala kurser anordnade av förbundet, som föreningen deltagit i:

"Digital kongresskola" 2 tillfällen, 1 deltagare

Digitala kurser anordnade av distriktet, som föreningen deltagit i:

"Digital distansutbildning" 3 tillfällen, 1 deltagare

UTÅTRIKTAD INFORMATION

Informationsaktiviteter:

- Hemsidan
- Facebook
- Information/annonsering om föreningens verksamheter i Melleruds Nyheter.
- Information om HRF och hörselrehabilitering i samband med hörseltester i lokalen samt på Hörselskadades dag.
- Information om föreningsaktiviteter i Kommunala funktionshinderrådet, som i år delvis skett på distans.
- Information om föreningsaktiviteter i Brukarrådet där Hörselverksamheten är sammankallande.
- I samband med att vi kolla T-slingor "Slingkollen" har vi informerat om hur man hör som hörselskadad.

Spridning av informationsmaterial:

- AURIS och olika foldrar om hörselskador har delats ut vid öppna möten och på hörseltestardagarna.
- AURIS har delats ut på alla särskilda boenden i kommen.
- Informationsmaterial är utlagt på Bäckefors sjukhus, Folk tandvården, Biblioteket och Medborgarkontoret.

REPRESENTATION

Föreningen har varit representerad i 4 Kommunala Funktionshinderråd (KFR), där vi arbetat för ökad tillgänglighet för hörselskadade. Vi har också representant i Ritningsgranskarrådet (RGR), som är ett utskott från KFR, vilket bl.a. har till uppgift att ur tillgänglighetssynpunkt granska ritningar vid om- och nybyggnationer av allmänna lokaler. Föreningsordföranden har deltagit i arbetsgruppen för kommunens nya Tillgänglighetsplan samt Utveckling centrum.

Föreningen har också varit representerad i Brukarrådet där Hörselverksamheten är sammankallande.

SAMVERKAN

- Fyrbodalkretsen, som är ett viktigt forum där HRF-föreningarna har möjlighet att ge varandra viktig information och stöd rörande verksamheterna har träffats vid ett tillfälle.
- Samverkan med Funktionshinderrörelsen i Mellerud har skett via mejl.
- Föreningen har samverkansavtal med Studieförbundet Vuxenskolan, SV.

PÅVERKANSARBETE

Vi följer Kultur- och utbildningsförvaltningens arbete utifrån motionen om ljudmiljön i Melleruds skolor och förskolor.

I KFR jobbar vi för att få till en syn- och hörselinstruktörstjänst – ett stöd för syn- och/eller hörselskadade och deras anhöriga samt för vårdpersonal.

Föreningsordföranden har fört digital dialog med socialchefens ledningsgrupp angående utbildning av hörselombud och hörselombudens uppgift att informera övrig personal om rutiner och skötsel av hörselskadades hörapparater, vilka togs fram av föreningen på anmodan av sektorcheferna 2020.

SLUTORD

Det var med stor glädje vi kunde avsluta året med att fira föreningens 30-årsjubileum. Medlemmarna bjöds på en härlig julkonsert med Bettes Drängar på Kulturbruket på Dal och lite smått och gott innan vi intog våra platser.

Vi vill avslutningsvis rikta ett stort tack till Melleruds kommuns Samhällsbyggnadsförvaltning, som hörsammar och iscensätter våra önskemål om bra ljudmiljö och teleslingor i alla allmänna lokaler till vår fulla belåtenhet!

Med hopp om ett fortsatt hörselsmart samhälle där föreningen kommer att växa ytterligare i både antal och styrka.

Mellerud i februari 2022

Styrelsen för Hörselskadades förening i Mellerud

Luger Andersson

[Signature]

LarsÅke Karlsson

Sofia Lystad

[Signature]

_____

_____

PRO

MELLERUD

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -01- 19	
Diarionr	Diarieplanbeteckn.

Mellerud 2022-02-19

Melleruds kommun
Socialnämnden
464 80 MELLERUD

Ansökan om föreningsstöd för 2022

PRO-Mellerud ansöker härmed om föreningsstöd med 7 000:- för år 2022.

Vår förening har en stor betydelse för pensionärer och äldre i vår kommun. 2021-12-31 hade föreningen 262 medlemmar. PROs huvuduppgift är att aktivt motverka ensamheten hos äldre och bidra till ett socialt liv och gemenskap. Föreningslokalen i centrala Mellerud utgör därför en viktig samlingspunkt där ett 70-tal personer träffas varje vecka för olika aktiviteter.

För PRO-Mellerud

Börje Skoogh
Ordförande

Bilagor

Årsmötesprotokoll
Verksamhetsberättelse
Bokslut
Revisionsberättelse
Verksamhetsplan

PRO Mellerud
PD Lundgrensgatan 20
464 30 Mellerud

Bankgiro 5811-3630
e-mail mellerud@pro.se
070-86 34 618, ordförande

Till årsmötet för PRO Mellerud.

Revisionsberättelse

Av årsmötet 2019 utsedda revisorer att granska föreningens räkenskaper för året 1.1.2020. – 31.12.2020. avger följande utlåtande:

Vi har i den omfattning som god revisionsred bjuder, granskat verksamheten, räkenskaperna samt tagit del av protokoll och övriga handlingar som ger upplysningar om styrelsens förvaltning.

Det är styrelsen som är ansvarig för att upprätta årsredovisningen i enlighet med god redovisningssed och för att sköta förvaltningen i enlighet med föreningens stadgar.

Vi har granskat att föreningens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Med stöd av ovanstående tillstyrker vi

- * att årsmötet kan fastställa redovisningen.
- * att resultaträkningen och balansräkningen fastställs
- * att resultatet disponeras enligt förslaget i verksamhetsberättelsen
- * att bevilja styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Mellerud 2021-02-25.

John-Erik Ryhr

Evert Magnusson

PRO

Verksamhetsplan för Pro Mellerud 2022

Medlemsmöten 2022

Under våren planeras 3 möten, januari, februari, april samt en grillkväll i juni och en sommarfest i juli. Höstens 3 möten planeras i september, november och december.

Alla medlemsmöten hålls på onsdagar i Templargården 17.00

Årsmötet och Höstmötet annonseras i Melleruds Nyheter övriga möten affischeras på Pro-lokalens anslagstavla , PROs Facebook sida samt PROs hemsida samt även på föreningsnytt i Melleruds nyheter. Foldrar kommer att delas ut till alla medlemmar med datum och tider samt planerade aktiviteter.

Övriga möten

Onsdagsträffar hålls i Pro-lokalen jämna veckor kl. 17.00.

Fredagskaffet öppet 10–12 helgfria dagar från januari – till midsommar, samt lördagen under kanalyran och från mitten av augusti till mitten av december.

Nya medlemmar inbjuds till en träff med styrelsen höst och vår.

Studier.

Studiecirkelarna startar i Jan/febr. Nya cirkel som startat är tex Seniorsurfarna, Engelsk konversation .

Resor.

Nya resor är planeras under våren och hösten 2022 om myndigheten tillåter.

Hälsa.

Seniorgympa i pro-lokalen, stavgång och boule. Övriga aktiviteter såsom vattengympa, gym, soft gymnastik finns att utöva i Rådahallen till reducerade priser vissa tider.

Tillsammans mot ” Inte ensam ” en aktivitet som kommer att fortsätta med SPF under 2022.

Styrelsen.

**Protokoll fört vid årsmöte med PRO-Mellerud onsdagen
Den 12 februari 2020**

Plats: Templargården Mellerud

§ 1

Ordförande Börje Skoogh hälsade alla hjärtligt välkomna och förklarade årsmötet öppnat.

§ 2

Parentation hölls för de medlemmar som avlidit under året. Ett ljus tändes och en tyst minut hölls för de avlidna.

§ 3

Årsmötet godkände att mötet var stadgeenligt utlyst.

§ 4

Dagordningen fastställdes av mötet.

§ 5

Till årsmötesfunktionärer valdes

Ola Johansson   ordförande

Mona Skoogh   sekreterare

§ 6

Till justerande och tillika rösträknare valdes

Ingemar Andersson och Gun Stefansson

§ 7

Mötesordföranden föredrog styrelsens årsberättelse för 2019.

Denna godkändes och lades till handlingarna.

JFA   *Ø*   *GS MS*

PRO

§ 8

Resultat och balansräkning för 2019 föredrogs av ordförande Börje Skoogh.

Bokslutet visade ett positivt resultat jämfört med budgeten för 2019. Enligt ordföranden ser man detta som ett resultat av det ökade besöksantalen på våra träffar och studiecirkel.

Mötet godkände redovisningen som lades till handlingarna

§ 9

Revisionsberättelsen föredrogs.

Rapporten godkändes och lades till handlingarna.

§ 10

Mötet beslutade bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

§ 11

Följande val av ledamöter gjordes

Kassör	Elisabeth Andersson	2020-2021 ✓
Ledamöter	Björn Ohlsson	2020-2021 ✓
	Ingegerd Andersson	2020-2021 ✓
	Saida Guldbbrandsson	2020-2021 ✓
Revisorer	Evert Magnusson	2020-2021 ✓
	John Erik Ryhr	2020-2021 ✓
Revisorsersättare	Börje Stefansson	2020 ✓
	Leif Persson	2020 ✓

JH Ø GS MS

PRO

Bingolotto ansvarig	Gunilla Berg	2020 ✓
Ansvarig övriga lotter	Elisabeth Andersson	2020 ✓
Referent/Sekreterare	Evert Magnusson	2020 ✓
Underhållning, PRO-kontakt, Socialt ansvarig	Ingegerd Andersson	2020 ✓
Friskvårdsansvariga	Inger Råberg Inger Bjarnesjö	2020 ✓ 2020 ✓
Trafik och säkerhets- ansvarig	Lennart Israelsson	2020 ✓
IT-ansvarig	Lars Andersson	2020 ✓
Konsumentombud	Ingegerd Andersson Gunhild Fröjd	2020 ✓ 2020 ✓
ABF-ombud	Börje Skoogh Inger Råberg	2020 ✓ 2020 ✓
Resekontakt, Programkommitté Medlemsvärvare, Redaktör PRO-jekt,	Styrelsen	2020 ✓

§ 12

Årsmötet beslutade att ordförande Börje Skoogh, 480508-5653, Södergatan 19, 464 33 Mellerud och kassör Elisabeth Andersson, 470823-5520, Kapellgatan 3 C, 464 31 Mellerud var för sig ska vara firmatecknare för PRO-föreningen i Mellerud.

PRO J GS MS

PRO

§ 13

Oton Berglez, Bo Axelsson och Anita Andersson valdes av årsmötet som valberedning för 2020.

Till sammankallande valdes Oton Berglez.

§ 14

Lennart Israelsson och Börje Skoogh valdes som ombud till distriktets årsmöte 23 april 2020, som ersättare valdes Saida Guldbrandsson.

§ 15

Mötesordförande Ola Johansson tackade för visat förtroende och som representant för ABF och dess studieförbund tackar han även för det deltagande i studier som PRO:s medlemmar medverkat i under året.

Mötet förklarades härmed avslutat.

Dag som ovan

Ola Johansson
ordförande

Mona Skoogh
sekreterare

Ingemar Andersson
justerande

Gun Stefansson
justerande

Resultatrapport

Preliminär

	Perioden	Akkumulerat
Rörelsens intäkter mm		
Nettoomsättning		
3010 Mötesintäkter i PRO lokalen	10 064,00	10 064,00
3011 Mötesintäkter EJ i PRO Lokalen	4 015,00	4 015,00
3020 Kultur och studieintäkter(ABF:s kostn)	8 963,00	8 963,00
3050 Bingoloteriintäkter	25 700,00	25 700,00
3051 Trippelloteriintäkter	10 089,00	10 089,00
3300 Kommunbidrag	33 500,00	33 500,00
3500 Medlemsavgifter intäkter PRO	10 980,00	10 980,00
S:a Nettoomsättning	103 311,00	103 311,00
Övriga rörelseintäkter		
3989 Övriga bidrag	30 000,00	30 000,00
3992 Dif.redovisning ABF	3 680,00	3 680,00
S:a Övriga rörelseintäkter	33 680,00	33 680,00
S:a Rörelseintäkter mm	136 991,00	136 991,00
Rörelsens kostnader		
Råvaror och förnödenheter mm		
4010 Möteskostnader	-5 132,00	-5 132,00
4011 Möteskostnader (ABF)	-4 500,00	-4 500,00
4020 Kultur och studiekostnader	-627,00	-627,00
4021 Körkostnader	-937,50	-937,50
4050 Bingoloterikostnader	-16 463,00	-16 463,00
4051 Trippelloterikostnader	-6 802,00	-6 802,00
4060 Annonskostnader	-2 530,00	-2 530,00
4070 PRO-kontakt kondoleanser uppvaktning	-4 100,00	-4 100,00
4080 Föreningsavgifter	-1 013,00	-1 013,00
S:a Råvaror och förnödenheter mm	-42 104,50	-42 104,50
Bruttovinst	94 886,50	94 886,50
Övriga externa kostnader		
5010 Lokalhyra expeditionen	-35 916,00	-35 916,00
5011 Lokalhyror IOGT	-600,00	-600,00
5090 Övriga lokalkostnader/Monterhyra mässta	-250,00	-250,00
5310 El	-5 628,66	-5 628,66
5460 Förbrukningsinventarier	-69 110,80	-69 110,80
5462 Förbrukningsmaterial (ej kontorsmatr.)	-272,00	-272,00
5800 Bensinersättning & hyra släp	-975,00	-975,00
6110 Kontorsmaterial	-5 053,20	-5 053,20
6211 Telefon data arkivering	-5 939,00	-5 939,00
6250 Porto	-895,00	-895,00
S:a Övriga externa kostnader	-124 639,66	-124 639,66
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm	-166 744,16	-166 744,16
Rörelseresultat före avskrivningar	-29 753,16	-29 753,16
Rörelseresultat efter avskrivningar	-29 753,16	-29 753,16
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	-29 753,16	-29 753,16
Resultat från finansiella investeringar		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
8300 Ränteintäkter	193,16	193,16
S:a Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	193,16	193,16
Räntekostnader och liknande resultatposter		
8490 Övriga finansiella kostnader/bankkost.	-1 290,00	-1 290,00
S:a Räntekostnader och liknande resultatposter	-1 290,00	-1 290,00

Balansrapport

Preliminär

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Fordringar			
1790 Övriga interimfordringar	9 916,00	-9 916,00	0,00
S:a Fordringar	9 916,00	-9 916,00	0,00
Kassa och bank			
1910 Kassa	300,00	9 102,00	9 402,00
1920 Bank, Framtidskonto	198 602,29	-31 000,00	167 602,29
1940 Bank, Övriga bankkonto	24 182,97	-20 472,16	3 710,81
S:a Kassa och bank	223 085,26	-42 370,16	180 715,10
S:a Omsättningstillgångar	233 001,26	-52 286,16	180 715,10
S:A TILLGÅNGAR	233 001,26	-52 286,16	180 715,10
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Kortfristiga skulder			
2440 Leverantörsskulder	-3 400,00	3 400,00	0,00
2990 Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	-6 680,00	-7 000,00	-13 680,00
S:a Kortfristiga skulder	-10 080,00	-3 600,00	-13 680,00
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-10 080,00	-3 600,00	-13 680,00
BERÄKNAT RESULTAT***	222 921,26	-55 886,16	167 035,10

PRO

MELLERUD

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2020

Styrelsen under 2020 har varit

Börje Skoogh	ordförande
Elisabeth Andersson	kassör
Inger Råberg	sekreterare
Inger Bjarnesjö	studieorganisatör
Lars Andersson	ledamot
Ingegerd Andersson	ledamot
Lennart Israelsson	ledamot
Björn Olsson	ledamot
Saida Guldbrandsson	ledamot

Revisorer

Evert Magnusson
John Erik Ryhr

Ersättare revisorer

Börje Stefansson
Leif Persson

KPR-ledamöter

Evert Magnusson
Lars Andersson

Ersättare i KPR

John Erik Ryhr
Inger Råberg

Vald ersättare i LPR

Evert Magnusson

Bingolotto och Sverigelotter

Gunilla Berg

Trippel lotter

Elisabeth Andersson

Resansvarig

Styrelsen

Referent

Evert Magnusson

Hemsidan

Lars Andersson
Mona Skoogh

Programkommitté
Styrelsen

PRO-kontakt
Elisabeth Andersson

Socialt ansvarig
Ingegerd Andersson

Konsumentombud
Ingegerd Andersson
Gunhild Fröjd

Kaffekommittén
Gunilla Berg, sammankallande

Mötesvärdar
Gunilla Berg, sammankallande

Trafikansvarig
Lennart Israelsson

Medlemsvärvare
Styrelsen

IT ansvarig
Lars Andersson

Friskvårdsansvarig
Inger Råberg
Inger Bjarnesjö

Valberedning
Oton Berglez, sammankallande
Bo Axelsson
Anita Andersson

PRO Sverige

Då Corona pandemin dragit fram under det gångna året 2020 så har många verksamheter ställts in över hela landet. Detta har också gällt för PROs aktiviteter centralt och lokalt. Man har uppmanat föreningarna att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under hösten skickades det från PRO Riks ut en uppmaning att försöka anordna en friluftsdag där medlemmarna, med socialdistansering, kunde ha en gemensam träff.

PRO Mellerud

I januari genomfördes ett medlemsmöte "grötmöte" där Kerstin Ekman från MSB deltog och informerade om krishantering och under februari hölls årsmötet i IOGT-lokalen.

Styrelsen har under året 2020 haft 10 protokollförda möten. Inför midsommar och jul har styrelsen haft en "ringkedja" till samtliga medlemmar vilket har uppfattats som ett trevligt inslag.

Innan nedstängningen 16 mars 2020, hann vi genomföra resor till Ullared och Helsingfors.

En ny Hemsida och Facebooksida har startats upp där man kan få bra information och meddelanden om vad som händer i PRO föreningen i Mellerud.

Projektet "Tillsammans mot ensamheten" där vi tillsammans med SPF börjat kartlägga behovet av insatser för att bryta ensamhet hos äldre kommer att återupptas så fort det ges tillfälle.

Då verksamheten stängdes ner beslutades att göra en ombyggnad i PRO lokalen för att kunna få större plats till våra medlemmar. Vid vissa tillfällen har lokalen varit alldeles för trång. Denna ombyggnad har gjort att vi idag kan ta emot ca 35 sittande när verksamheten öppnar igen!

Föreningen arrangerade under oktober en Nationell Friluftsdag där man höll sig till de riktlinjer som Folkhälsomyndigheten rekommenderat. En promenad genom centrala Mellerud under ledning av Evert Magnusson.

Föreningen hade vid årets slut 264 medlemmar. Det tillkom 24 nya medlemmar och 10 har lämnat oss.

Rapport från KPR:s verksamhet 2020.

Kommunala pensionärsrådet KPR har under året haft 3 sammanträden. Från PRO Mellerud är Evert Magnusson och Lars Andersson ordinarie, med John-Erik-Ryhr och Inger Råberg som ersättare.

På grund av pågående Coronapandemi, så har några sammanträden genomförts via Teams.

Verksamhetsuppföljning.

Vid varje tillfälle sker alltid en verksamhetsuppföljning av socialnämndens olika områden.

I början av året erhöll KPR aktuell information av bygget av nya äldreboendet på Ängenäs. Investering på ca 150 miljoner gav 54 nya platser. Färdigställdes under våren/sommaren, invigning sker 25 september av landshövding Anders Danielsson. Inflyttning skedde i etapper från boenden på Kroppefjällshemmet samt Fagerlidshemmet. Utemiljön har också färdigställts till viss del, kommer att kompletteras under 2021. Det sker ingen utökning av antalet platser i särskilda boenden, nuläget 148 platser.

En utredning av **dagligverksamheten inom Stöd och Service** är tillsatt.

Arbete med **FVM**, (framtidens vårdmiljö) pågår, mer påtagligt under 2021.

Personalförsörjningen är fortsatt svår till vissa funktioner inom förvaltningen. Besvärligast inom hemsjukvården och rekrytering av sjuksköterskor. Läget inom IFO (individ och familjeomsorg) har förbättrats under året,

Socialnämndens ekonomi är fortsatt bekymmersam, stort antal oros-anmälningar mm gör ett underskott på närmare bestämt 5 693:-.

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse.

Arbetet fortgår och beskriver hur det bedrivits under året. Vad som har vidtagits för att öka patientsäkerheten. Ett bra uppföljningsinstrument för kommunen och förvaltningen, när det gäller att kvalitetssäkra den vård och omsorg som verksamheterna levererar. Verksamheten utvecklas hela tiden för att nå bra säkerhet.

Kommunen medverkar i **Senior alert**, som är ett nationellt kvalitetsregister för vård och omsorg.

Kommunen medverkar även i **svenska palliativregistret** som är ett nationellt kvalitetsregister för att förbättra vården för patienter i livets slutskede.

Övrigt.

Ofrivillig ensamhet.

Ett arbete påbörjades under 2019 tillsammans med SPF, med materialet "Tillsammans mot ensamhet". Några gemensamma träffar för planering. Kontakt har tagits med bl. annat svenska kyrkan. Frågan har sedan fallit i glömska. Detta som mycket annat har påverkats av Covid 19 med begränsade möjligheter till normal samvaro.

Inom lokala PRO har styrelsen delat upp medlemmarna sinns emellan, har vid några tillfällen ringt upp för en stunds social kontakt.

Syn- och hörselinstruktör, rådet har uppmanat förvaltningen att stärka behovet av hörselombudens roll och möjligheter att hjälpa brukare. Förvaltningen fick i uppdrag att införa synombud likt system med munhälsoombud och hörselombud. **Inget positivt har hänt under året.**

Kost- och matfrågor.

Rådet har även önskat att äldre utan biståndsbeslut, att vid något/några tillfällen, t. ex efter sjukhusvård, kunnat erhålla lunch. Inget positivt har hänt under 2020.

Covid 19.

Det mesta har fått ställas in under året. Rutiner har behövts ändrats och kompletterats flera gånger. En samordningsgrupp med Närhälsan och flera kommunala förvaltningar hjälpts åt med bland annat skyddsutrustning mm.

Statsbidrag.

Följande har sökts:

Teknik, kvalitet och effektivitet.

Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i omsorgen.

Kompetensutvecklingsinsatser inom hälso-och sjukvården.

Äldreomsorgslyftet.

Fler bidrag kommer att sökas.

Lokalrockader.

Fagerlidshemmet kommer att renoveras med början av 2021. Flera verksamheter kommer att då att inrymmas i lokalerna.

Nya reglementen för rådet samt ritningsgranskarrådet har antagits.

Flera chefsbyten under året.

Ny socialchef är Tanja Mattsson, Carina Holmqvist är ny chef för IFO.

Samarbete med Bengtsfors kommun.

Båda kommunerna har beslutet att anställa gemensam socialchef och sektorchef för IFO. Uppbyggnaden för organisationen påbörjades under hösten 2020. Ska vara klart under första halvåret 2021.

Liksom tidigare år har ledamöterna i rådet erhållit information och diskuterat ett antal frågor. Kan nämna några som delvis kvarstår sedan året innan:

* **kommunens anhörigstöd,**

* **IT tjänst för samordnad vård och omsorgplanering (SAMSA), betyder att alla vårdnivåer ska ha en planering för "hemgång",**

Till sist önskar ledamöterna från PRO ett större engagemang från medlemmarna vid våra möten. Tacksamt att få med tips och frågor som vi ska ta upp i KPR. Redovisningen sammanställd av Evert Magnusson

Årsrapport från Ritningsgranskarrådet 2020.

Lars Andersson ingår i Melleruds ritningsgranskarråd som består av 4 Personer. Ritningsgranskarrådet har bland annat till uppgift att ur tillgänglighetssynpunkt granska ritningar när kommunala om- och nybyggnationer planeras. Rådet har haft 7 protokollförda möten under 2020 där vi granskat ritningar gällande:

Mötesanteckningar förda vid RGR – 5 februari 2020, Kommunalkontoret. På dagens möte diskuterade vi tillgänglighetsfrågor med planering under året 2020. Magnus Olsson SHBF bjöd in oss till en träff för att klargöra vad som är på gång och vad vi hade för önskemål i tillgänglighetsfrågor inom Kommunen. Vi kommer att träffas en gång pr. kvartal för att stämma av det vi kommit fram till. Från Kommunen deltog Magnus Olsson, Peter Mossberg, Linda Hamrin och Patrik Storm. Det har visat sig att det finns pengar kvar från 2018-2019 och nya budget för 2020, vi tog fram en plan hur dessa pengar kan fördelas under 2020.

Mötesanteckningar förda vid RGR – 5 maj 2020, Tingshuset. Vi började dagens möte med att samlas vid torget för att på plats titta på de handikapp parkeringar som finns där, vi förflyttade oss sedan till tingshuset för fortsatt granskning av centrala handikapp parkeringar i Melleruds tätort. Patrik Storm och Veronica Mellander hade tidigare under våren åkt runt och kartlagt dessa handikapp parkeringar. Det resultat som vi kom fram till medföljer som bilaga.

Mötesanteckningar förda vid RGR – 31 augusti 2020, Sunnanå. Vi träffade Peter Mossberg och Johan Udd nere vid Sunnanå restaurang Skeppskrogen för att diskutera ingången till restaurangen och handikapparkeringar både vid restaurangen och vid magasinet. Ingången från sjösidan, där kommer det att fasa ner till en asfaltsbelagd väg så att rullatorer och handikappfordon kan komma in. Likadant blir det från den med plattor belagda ytan vid flaggstången. En handikapparkering kommer att färdigställas på den grusade planen ovanför båtisättningsrampen. En handikapparkering kommer att färdigställas vid magasinet längst ut till vänster sett från infarten till magasinet. Bägge parkeringarna asfalteras och skyltas med handikapsymboler.

Mötesanteckningar förda vid RGR – 30 september 2020, Erikstaddrummet. Vi träffade Magnus Olsson, Peter Mossberg, Patrik Storm och Linda Hamrin, från samhällsbyggnadsenheten, Melleruds Kommun, som informerade om planerade tillgänglighetsåtgärder/åtgärder i en prioriteringslista som ska åtgärdas under 2020.

Mötesanteckningar förda vid RGR – 8 oktober 2020, hos Göran. Vi granskade förslagshandlingen avseende ombyggnad av Liljan 6, Polisstation per 20-09-11. Se granskningsrapport. Vidare gick vi igenom vad Fagerlidsskolans elever tycker om tillgängligheten på skolan, enligt de riktlinjer som finns om "barnens rätt till delaktighet enligt barnkonventionen artikel 12". Vårt förslag är att Samhällsbyggnadsförvaltningen avhjälpes de hinder på skolgården, som är enkelt åtgärdade.

Mötesanteckningar förda vid RGR – 5 november 2020, Grinstadrummet. Idag granskade vi ritningar gällande nybyggnad av padelhall på fastigheten Mellerud Spjutet 2, Holmsgatan i Mellerud.

Mötesanteckningar förda vid RGR – 8 och 10/12, 2020, digitalt via Zoom. Vi träffades dessa två gånger digitalt via Zoom (p. g. av covid-19). Vårt uppdrag av KFR var att sammanställa vad som inte blivit åtgärdat från tillgänglighetspromenaderna 2005 – 2020. Det blev en diger lista att gå igenom. Den reviderade sammanställningen kommer vi att delge KFR, SHBF och Mellbo.

Data och IT-utbildningar under 2020

Med anledning av Covid-019 har inga IT-utbildningar hållits i föreningen vi hoppas och tror att vi under 2021 kommer att återuppta dessa.

Lars har under året utbildat föreningsmedlemmar i Norra Älvsborgs distrikt i det nya medlemssystemet "Harald", nya Outlook, office 365 samt uppföljning av att göra föreningarnas hemsidor. Lars Andersson ingår i IT-kommittén i Norra Älvsborgs PRO-distrikt. Alla dessa utbildningar har hållits via Teams.

Sångkören

Kören har under året som gått tränat endast 3 gånger.

- 21/2 De tre gångerna samlades vi som vanligt hemma hos
- 28/2 Gun-Britt Gustavsson. Sedan övertog Covid-19 taktippen och alla
- 6/3 resterande övningar och underhållningar på kommunens äldreboende ställdes in, vi hoppas och tror på fortsättning under 2021.

Kören vill under kommande år underhålla på flera av kommunens äldreboenden med olika program där innehållet anpassats till årstiden. I kören ingår 15 personer men vi efterlyser flera deltagare.

Administrativ ledare för kören har under året varit John Erik Ryhr. Sången leds av Gun-Britt Gustavsson.

PRO-sammankomster och cirklar

Under 2020 har PRO haft 20 st kulturarrangemang och 8 st cirklar. Nya cirklar som startades var Engelsk konversation och Gympa i PRO-lokalen

Resor och aktiviteter

De resor och aktiviteter som arrangerats under året har bl a varit

Båtresa till Helsingfors
Shoppingresa till Ullared

Övriga resor inställda p g a pandemin

Utbildningsdagar

Styrelsen medlemmar har deltagit i ett fåtal TEAMS-utbildningar anordnade av Distriktet.

Med ett stort tack lämnar styrelsen denna årsberättelse för 2020.

Börje Skoogh
Ordförande

Elisabeth Anderson
Kassör

Inger Råberg
Sekreterare

Inger Bjarnesjö
Studieorganisatör

Ingegerd Andersson
Ledamot

Lennart Israelsson
Ledamot

Björn Olsson
Ledamot

Saida Guldbrandsson
Ledamot

Lars Andersson
Ledamot

1507 Reumatikerföreningen Mellerud

2022-03-01

Socialnämnden
Melleruds Kommun
46480 Mellerud

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -03- 03	
Diariernr	Diarioplanbeteckn.

Bidragsansökan

Vi hemställer till Melleruds kommun om bidrag till vår badverksamhet på Rådahallen, Mellerud för år 2022

Dessa varma bad har utomordentligt stor betydelse för oss som har någon form av reumatiska sjukdomar

Vi är 6-8 personer som regelbundet badar

Badvattentemperaturen måste vara runt 34 grader för att fungera som rehabiliterande

Vi söker anslag till ett belopp av 8.500kr, vilket vi hoppas kommunen ska se positivt på så vi kan hjälpa våra medlemmar att få denna viktiga rehab- behandling

Vårt bankgiro är 5775-7197

Mellerud 2022-03-01

ordf. Monica Brevik

sekr. Christina Larsson

2021

Verksamhetsberättelse

1507

Reumatikerföreningen

Mellerud

Registeransvarig:

Christina Larsson

Webbansvarig/ Facebookansvarig:

Ulrica Brevik

Korresponderande:

Christina Larsson

Kommunala Funktionshinderrådet KFR:

Ordinarie ledamot – Monica Brevik

Ersättare – Ulrica Brevik

Funktionshinderrörelsen:

Monica Brevik

ABF – Ombud, Studieorganisatör och studieansvarig:

Monica Brevik

Badansvarig:

Monica Brevik

Lotteriansvarig:

Monica Brevik

Aktivitets och reseansvarig:

Styrelsen

Diagnosombudsansvarig:

RA – Styrelsen

Artros – Christina Larsson

Systemsjukdomar – Monica Brevik

Fibro - Styrelsen

AS - Styrelsen

Medlemmar:

Medlemmar vid årsskiftet 2021- 2022 var 55st personer

Styrelsemöten har varit 9st 12/1, konstituerande 21/2, 23/3, 13/4,18/5, 8/6, 31/8, 9/11, 7/12

Årsmöte:

Årsmötet gällande verksamhetsåret 2021 hölls 21-02-21 digitalt för medlemmarna med tanke på pandemin.

Avgående ordförande Margareta Servaeus och valberedaren Lars Servaeus närvarade via telefonlänk. Avgående ledamot Eva Selimovic fanns ej med på länk(giltigt skäl). Ej heller externa kassören Christer Bernlo.

Övriga styrelsemedlemmar fanns fysiskt på plats i Grinstadlokalen, Monica Brevik,

Älvsborgsdistriktets styrelsemöten:

3st möten under året 20/5, 16/9 och 11-12/11. Monica Brevik och Christina Larsson deltog 20/5 digitalt och 11-12/11 på Hotell Hehrne i Vänersborg.

Kurser/ möten för styrelsemedlemmar:

Pandemin har minskat möjligheterna till kursverksamhet. Internt har vi träffats fysiskt på våra styrelsemöten.

Men för övrigt väldigt sparsamt. Vår egen styrelseutbildning genom ABF har fortgått vid några tillfällen under våren

Ett ljus i mörkret var HLR kursen 28-29/10 på Hotell Hehrne. En toppenbra kurs som vi deltog fyra styrelsemedlemmar Monica Brevik, Christina Larsson, Ulrica och Emelie Brevik.

Ekonomi:

Se särskild bilaga

Kontakter med kommunen och andra föreningar:

Kontakter med kommunen har varit genom KFR vid 4 tillfällen 24/2, 26/5, 22/9 och 17/11, Både digitalt och fysiskt.

Funktionshinderrörelsen har under året endast träffats vid 3 tillfällen 18/10, 8/11 och 29/11, Det känns som att flertalet föreningar varken digitalt eller fysiskt har måttat med den situation vi befinner oss i. Så tyvärr ligger det mesta av vårt jobb på is.

Vi får se framåt mot lugnare tider. De föreningar som varit med i rörelsen är HRF, SRF, Demens, PSO, FUB, RBU. DHR. Hjärnkraft och Reumatikerförening. Även pensionsföreningarna SPF och PRO har funnits med oss.

Men trots allt har det hänt saker i vårt centrum. Ett ledstråk för de synskadade finns nu från biblioteket och till apotek Hjärtat med en avstickare ner på Storgatan.

Förlängning kommer att göras ner till Vårdcentrum. För detta har kommunen erhållit en plakett från SRF Bohuslän genom en nominering till utmärkt utförande. Den 3/12 befann sig kommunansvariga, representanter för SRF och ytterligare publik för att se och ev prova att inte kunna se men ändå kunna känna sig fram. Detta är toppenbra.

Vår förening har erhållit 7.000kr från kommunens hälsosamordnare Glenn Nordling för att ge kommuninvånare en bättre hälsostatus. Dessa pengar är öronmärkta för detta ändamål.

RESULTATRAPPORT EUBAS ÅRL

Reumatikerföreningen Mellerud

Utskriftsdatum: 22-01-18 16:25 /ChristerBernlo
 Räkenskapsår: 2101 - 2112
 Period: 21-01 - 21-12
 Resultatrapport EUBAS ÅRL

Sida 1

Konto	Namn	Per 21-12	%	Per fg år	Uppn	Ack År	%
RÖRELSENS INTÄKTER							
Försäljning							
3110	Intäkter bad	800,00	3	3 400,00	24	800,00	3
3120	Intäkter jul	5 612,00	24	3 765,00	149	5 612,00	24
3130	Intäkter vårmemarknad	545,00	2	0,00	0	545,00	2
3145	Intäkter sommarfest	500,00	2	0,00	0	500,00	2
3150	Intäkter räkfrossa grillfest	0,00	0	1 050,00	0	0,00	0
3987	Erhållna kommunal bidrag	5 000,00	21	7 000,00	71	5 000,00	21
3988	ABF verksamhetsbidrag	1 200,00	5	0,00	0	1 200,00	5
3989	Övriga erhållna bidrag	10 100,00	43	23 888,00	42	10 100,00	43
Summa försäljning		23 757,00	100	39 103,00	61	23 757,00	100
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		23 757,00	100	39 103,00	61	23 757,00	100
Material och varor							
4010	Kostnad möten o medlemmar	-709,79	-3	-1 357,33	52	-709,79	-3
4110	Kostnader bad	-2 790,00	-12	-3 292,00	85	-2 790,00	-12
4125	Kostnader arrangemang övriga	-1 977,34	-8	-536,15	369	-1 977,34	-8
4130	Kostnader medlemsfester	-3 134,24	-13	-650,00	482	-3 134,24	-13
4147	Kostnader räkfrossa grillfest	0,00	0	-899,17	0	0,00	0
4150	Kostnad julfest	-7 962,01	-34	-5 707,52	140	-7 962,01	-34
4160	Uppvaktningar o gåvor medl	-1 702,53	-7	-1 215,00	140	-1 702,53	-7
4170	Marknadsföring annonsering	0,00	0	-1 307,00	0	0,00	0
4410	Medlemsavgifter kostnad	-350,00	-1	-350,00	100	-350,00	-1
Summa material och varor		-18 625,91	-78	-15 314,17	122	-18 625,91	-78
BRUTTOVINST		5 131,09	22	23 788,83	22	5 131,09	22
Övriga kostnader							
5410	Förbrukningsinventarier	0,00	0	-3 926,25	0	0,00	0
6110	Kontorsmaterial	-3 804,70	-16	-3 591,40	106	-3 804,70	-16
6530	Redovisningstjänster	-891,00	-4	-2 731,00	33	-891,00	-4
6570	Bankkostnader	-1 263,00	-5	-1 253,00	101	-1 263,00	-5
Summa övriga kostnader		-5 958,70	-25	-11 501,65	52	-5 958,70	-25
RÖRELSENS KOSTNADER		-24 584,61	-103	-26 815,82	92	-24 584,61	-103
RESULTAT FÖRE AVSKR		-827,61	-3	12 287,18	-7	-827,61	-3
Finansiella intäkter/kostn							
8310	Ränteintäkter omsättningstillgång	16,45	0	38,78	42	16,45	0
Summa finans intäkter/kostn		16,45	0	38,78	42	16,45	0
RESULTAT FÖRE SKATT		-811,16	-3	12 325,96	-7	-811,16	-3
Årets resultat							
8999	Årets resultat	811,16	3	-12 325,96	-7	811,16	3
Summa årets resultat		811,16	3	-12 325,96	-7	811,16	3
BERÄKNAT RESULTAT		0,00	0	0,00	0	0,00	0
Senaste verifikat: A91 B0 C0 D0 E0 F0 G0 H0 I0 J0							

BALANSRAPPORT EUBAS ÅRL

Reumatikerföreningen Mellerud

Utskriftsdatum: 22-01-18 16:25 /ChristerBernlo
Räkenskapsår: 2101 - 2112
Period: 21-01 - 21-12
Balansrapport EUBAS ÅRL

Sida 1

Konto Namn	IB	År Ing saldo 21-01	Förändring	UB 21-12
TILLGÅNGAR				
Omsättningstillgångar				
1910 Kassa	353,00	353,00	285,00	638,00
1930 Checkräkningskonto	40 524,25	40 524,25	-1 112,61	39 411,64
1940 Bank	16 464,40	16 464,40	16,45	16 480,85
Summa omsättningstillgångar	57 341,65	57 341,65	-811,16	56 530,49
SUMMA TILLGÅNGAR	57 341,65	57 341,65	-811,16	56 530,49
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital				
2060 Eget kapital i ideella föreningar	-33 642,58	-33 642,58	0,00	-33 642,58
2091 Balanserad vinst eller förlust	0,00	0,00	-10 125,11	-10 125,11
2098 Vinst eller förlust från föregåen	-10 125,11	-10 125,11	-2 200,85	-12 325,96
2099 Årets resultat	-12 325,96	-12 325,96	13 137,12	811,16
Summa eget kapital	-56 093,65	-56 093,65	811,16	-55 282,49
Långfristiga skulder				
2393 Lån från styrelseledamot	-948,00	-948,00	0,00	-948,00
Summa långfristiga skulder	-948,00	-948,00	0,00	-948,00
Kortfristiga skulder				
2440 Leverantörsskulder	-300,00	-300,00	0,00	-300,00
Summa kortfristiga skulder	-300,00	-300,00	0,00	-300,00
SUMMA SKULDER	-1 248,00	-1 248,00	0,00	-1 248,00
SUMMA SKULDER O EGET KAPITAL	-57 341,65	-57 341,65	811,16	-56 530,49
ÄNNU EJ BOKFÖRT RESULTAT	0,00	0,00	0,00	0,00

Senaste verifikat: A91 B0 C0 D0 E0 F0 G0 H0 I0 J0

Revisionsberättelse

Undertecknade utsedda som revisorer vid Reumatikerföreningen Mellerud årsmöte 2022-02-19 har granskat räkenskaperna under året 2021. Vi har granskat samtliga verifikationer mot protokoll, samt likvida konton.

Då vi inte funnit anledning till anmärkning, föreslår vi att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret 2021.

Mellerud 2022-02 - 04

Sofia Rost

Berith (Bibbi) Severinsson

Reumatikerföreningen Mellerud
Revisionsberättelse 2022 för verksamhetsåret 2021

En rättelse måste göras eftersom ett felaktigt datum står i revisionsberättelsen för 2021.

Naturligtvis var revisorerna Sofia Rost och Berith (Bibbi) Severinsson valda på årsmötet 2021-02-21. Årets årsmöte hölls 2022-02-19

Hoppas på förståelse / sekr Christina Larsson / *Christina Larsson*

En ytterligare underskrift av revisorerna

Sofia Rost

Sofia Rost

Berith Severinsson

Berith (Bibbi) Severinsson

Reumatikerföreningen Mellerud

Budget 2022

Intäkter:

Förbundet medlemsandelar	5.000
Kommunala bidrag	5.000
ABF bidrag	5.000
Badavg medl.	5.400
Vår o Julmarknad	4.000
Lotterier	3,000
Entre´vår o julfest	7.000
Portobidrag	2.000
	<hr/>
	31.400

Kostnader

Medlemsaktiviteter	11.750
Rehab badet ´	9.000
Kontorsmaterial	5.000
Annons	2.000
ABF o Arkivet	350
Bankavg	1.300
Lotterikostnader	1.000
Gåvor	1.000
	<hr/>
	31.400

Reumatikerföreningen Mellerud Verksamhetsplan 2022

Allt under förutsättning att pandemin ej rusar i höjden

*Rehab bad i Rådahallen onsdagar kl 12.00-13.00 med start 2/2.

*Årsmötet 19/2 kl 15.00 på länk eller fysiskt i Tingshusets ”stora sal”

*Öppet Hus i Grinstad lokalen kl 13.00 – 15.00 torsdagar med början 10/3, 7/4, 5/5, 2/6

Vi fikar och umgås med avstånd, informationsmaterial finns att tillgå. Olika teman.

*De cirklar vi nämnde i enkäten i höstas är ej klara med datum och lokal. Det beror på antalet intresserade och lokal och tillgång av hjälpmedel. **Sittgympa måndagar kl 16.00 med början 14/3 i ABF lokalen, anmälan snarast**

*Vårfest 26/3 kl 16.00 Tingshusets ”stora sal” Mer info genom inbjudan.

*Vårmarknad 2/4 kl 12.00 – 17.00 med försäljning av hembakat mat och kaffebröd och heminlagd sill!! Vi säljer även kaffe/te/dricka att inta tillsammans med oss.

*Senare i vår promenader i olika grupper utifrån möjligheter för de som anmäler sig, start 9/4. kl 14.00 Hemköp Kvarnkullen Anmälan snarast

SOMMARLOV

*Rehab bad

*Fortsättning på cirklarna och Öppet Hus.

*Internationella Reumatikerdagen firas 12/10

*Julbord

*Julmarknad

Kontakta

Monica Brevik 0700980974 el brevik46@hotmail.com

Christina Larsson 0763156275 el chrlar32@gmail.com

Reumatikerföreningen Mellerud
Årsmötesprotokoll 2022 02 19 Tingshusets stora sal

§1 Mötets öppnande:

Ordf. Monica Brevik hälsade alla hjärtligt välkomna till vårt årsmöte **FYSISKT**

§2 Fråga om årsmötet har kallats i stadgeenlig tid och ordning:

Kallelsen postades 18/1 i god tid och de kallelser som lämnades i medlemmarnas brevlåda 22/1.

§3 Fastställande av röstlängd:

Röstlängden var 6 medlemmar.

§4 Fastställande av dagordning och arbetsordning:

Årsmötet godkände Dag och arbetsordning.

§5 Val av:

- a) mötesordförande – Andreas Jonsson.
- b) mötessekreterare – Christina Larsson.(sittande)
- c) protokolljusterare , tillika rösträknare – Betty Åström och Ulrica Brevik.

Nu tar mötesordförande Andreas över.

Presentation – Andreas arbetar som verksamhetssamordnare i ABF Mellerud och Dals-Ed.

§6 Verksamhet – ekonomi – revisionsberättelse:

Dessa dokument godkändes av årsmötet.

§7 Ansvarsfrihet för styrelsen:

Årsmötet beslutade om ansvarsfrihet för styrelsens arbete verksamhetsåret 2021

§8 Arvoden, reseersättningar, traktamenten för styrelsen:

Endast reseersättning finns 18.50kr/mil.

§9 Verksamhetsplan och budget:

Dessa dokument godkändes av årsmötet.

§10 Beslut om antal ledamöter:

Ledamöter - 4st.

Ersättare - 1st.

AJ
UB
019

§11 Val av:

- a) ordförande – Monica Brevik omval 2år.
  - b) kassör – intern kassör Christina Larsson omval 2år.
extern kassör Christer Bernlo omval 1år.
  - c) Ledamot - Ulrica Brevik omval 2år.
Ing-Mari Hultgren 1år kvar.
Christina Gardtman nyval 1år.
Christina Larsson (sekr) 1år kvar.
  - d) Ersättare – Emelie Brevik omval 1år.
  - e) Två revisorer – Göran Andreasson nyval 1år.
Berith (Bibbi) Severinsson omval 1år.
- Ersättare - Vakant.

§12 Motion:

Se bilaga

§13 Förslag till styrelsen:

Inga förslag fanns

§14 Avslutning;

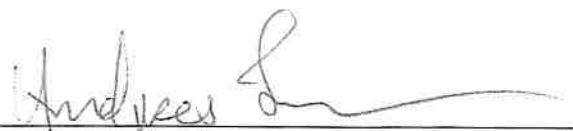
Andreas tackade för att han erbjudits mötesordförandeuppdraget.

Styrelsen tackade honom med att ge en blomgrupp.

En blomma ska även avgående revisor Sofia Rost få som varit till vår hjälp under flera år.

Dax för förtäringen – God smörgåstårta!!! Tack Ulrica!

Mellerud 2022-02-20

_____
mötesordförande Andreas Jonsson

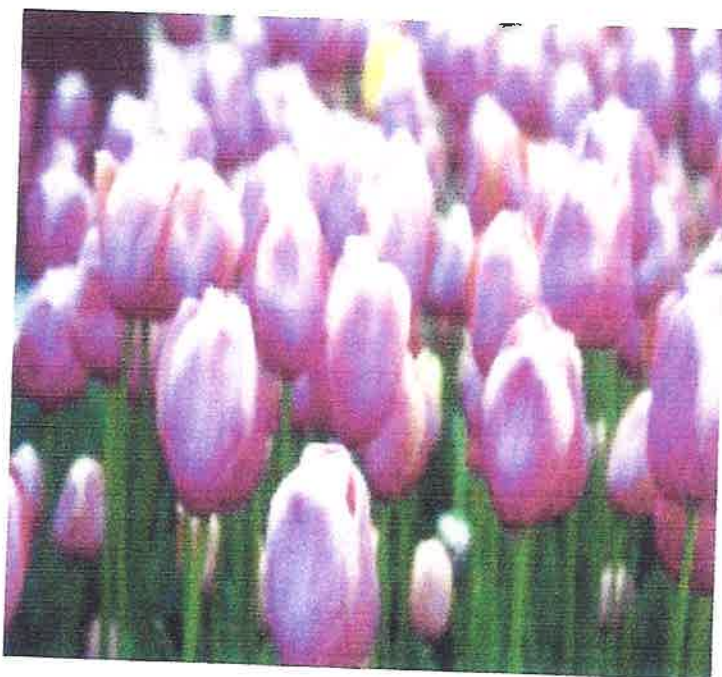

_____
sekr Christina Larsson

_____
justerare Ulrica Brevik

_____
justerare Betty Åström

Reumatikerföreningen
Mellerud

Vårfest

Nu vill vi fira in våren så ta med familj och vänner.

Vi ses på Café Älvan lördagen 26 mars kl 16.00.

En buffé serveras innehållande kallskuret, hemlagad potatissallad, grönsallad, bröd, smör och dryck. Kaffe/te och kaka.

Vill man ha starköl/vin så ta med det själva.

Kostnad; Medlemmar –100kr

Icke medlem - 150kr

Anmälan senast 16/3 – anmälan bindande!

Lilla Bandet underhåller oss. Lotteriförsäljning.

Ring: Monica Brevik 0700980974

Christina Larsson 0763156275

Varmt Välkomna!

Ansökan om bidrag

Bris – för alla barn alltid

Bris region väst ansöker härmed om 18 000 kronor i bidrag för år 2022

Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn som i såväl vardag som kris erbjuder professionellt samtalsstöd dygnet runt via chatt, mejl och telefon 116 111. Varje barn som kontaktar Bris får ett tryggt, anonymt och kostnadsfritt stöd av en utbildad kurator. Den stora efterfrågan på Bris verksamhet har medfört att vi under 2021 hade 41 667 kurativa kontakter med barn och unga i den nationella stödlinjen, en ökning med 32 procent jämfört med 2020. Utöver den generella samtalsökningen till Bris under 2021 har oroande öknings noterats av samtal kring ämnen som självmord, sexuella övergrepp, självdestruktivitet, ätstörningar samt fysiskt och psykiskt våld.

Bris anonyma och kostnadsfria stöd gör att vi bedriver ett unikt arbete där barn som vänder sig till oss själva bestämmer vilken information de vill dela med sig av. Vid situationer som förändrar barns vardag som skollov såväl som samhällskriser ser vi ofta ett ökat tryck på vår stödverksamhet och vi anpassar kontinuerligt verksamheten för att möta det behov av stöd som vi ser från barn och unga just nu.

66 procent av barn som kontaktat Bris säger att de inte skulle ha pratat med någon annan om de inte kontaktat stödlinjen.

Endast 15 procent säger att de skulle ha pratat med en annan professionell kontakt.

2021 var ett stort år för Bris mitt då vi öppnade upp våra regionala Brismottagningar runtom i landet. Brismottagningarna är ett initiativ utifrån många barns önskan om att få träffa en kurator på plats. Genom individ- och familjesamtal, lotsning till andra instanser och stöd i kontakt med myndigheter ger kuratorerna ett fördjupat och individuellt anpassat stöd till barn från våra regionala barnrättscenter. Bris erbjuder också gruppstöd för barn som har en förälder som dricker för mycket eller mår psykiskt dåligt, för barn som bor i familjehem och för barn som har en förälder som tagit sitt liv.

En viktig del av Bris uppdrag handlar om att stötta föräldrar och andra vuxna i barnets närhet. Vi vet att vuxna som ser, förstår och agerar för barnets bästa är en viktig skyddsfaktor för barn. Via vår vuxentelefon, som finns på svenska, arabiska och för idrottsledare, ger Bris stöd och råd till vuxna i frågor som rör barn. Genom Bris hemsida och sociala medier, erbjuder vi dessutom ett utökat stöd till vuxna genom professionella råd och nya kunskaper.

Bris arbetar också förebyggande genom Bris nätverk, en mötesplats för barnets rättigheter som samlar professionella som arbetar med och för barn. Syftet med nätverket är att möjliggöra dialog, kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte i barnrättsfrågor. Nätverket består av över 6 000 medlemmar och samlar en mängd olika professioner såsom rektorer, kuratorer och socialsekreterare såväl som personer inom sjukvården, idrottsrörelsen och den ideella sektorn. Varje år bjuder Bris in nätverket till kostnadsfria, regionala träffar i aktuella barnrättsfrågor.

En annan del av Bris förebyggande arbete är våra utbildningar i barnrättsfrågor. Vi utbildar i Teaching recovery techniques (TRT) som är en metod för att lära barn att hantera symptom på post-traumatisk stress. Vi arbetar också med föräldrastöd genom våra utbildningar av gruppleddare i Föräldraskap i Sverige (FÖS). Vi utbildar i Barnkonventionen och i metoden Expertgrupp barn, Bris metod för barns delaktighet och inflytande. Utbildningarna ger på olika sätt fördjupad kunskap om barnets rättigheter och konkreta verktyg för de som möter barn i behov av stöd.

Bris erbjuder också digitala, kostnadsfria lunchföreläsningar som riktar sig till yrkesverksamma. Under 2022 kommer föreläsningarna belysa ämnen som hur barn drabbas av en förälders självmord, stöd för barn i familjehem och om att ha en förälder som dricker för mycket.

Ett viktigt uppdrag för Bris är att mobilisera samhället, sprida kunskap och få fler att ta ställning för barnets rättigheter. Detta bidrar till att skapa en stark folkrörelse för barnets rättigheter runt om i landet, en rörelse som inkluderar såväl vuxna som barn. Bris driver också ett aktivt och långsiktigt opinions- och påverkansarbete för ett bättre samhälle för barn. Genom bland annat Bris rapporter bidrar vi till att öka kunskapen om barnets rättigheter och barns livssituation hos politiker, beslutsfattare och allmänheten.

Samhället lever fortfarande med konsekvenserna av pandemin och den oro som kriget i Ukraina gett upphov till. Därför behöver vi tillsammans agera och rikta resurser för att förebygga och mildra effekterna av att växa upp i en tid där globala kriser präglar samhällsinformationen. Sedan Bris öppnade upp stödlinjen 116 111 dygnet runt, så att barn alltid kan få stöd, kan vi konstatera att behovet av kvalificerat professionellt stöd är stort även på natten där en större andel frågor rör suicid och självskada. Trots utökningen av Bris stödverksamhet är trycket fortsatt högt och Bris arbetar aktivt för att ytterligare stärka kapaciteten.

Vi har gett ett löfte till Sveriges barn – att finnas för dem, alltid! För att kunna uppfylla det löftet är varje ekonomiskt bidrag oerhört viktigt. Vi hoppas därför att Mellerud kommun vill stötta vårt viktiga arbete. Tillsammans kan vi bidra till ett bättre och tryggare Meilerud för barn.

Vänliga hälsningar,

Petra Elb
Samordnare institutionellt partnerskap regionalt
Bris.vast@bris.se

Bris insatser i och med kriget i Ukraina

I kristider fyller Bris en viktig samhällsfunktion för barn där vår viktigaste uppgift varje dag är att trygga, lugna och stärka barnets känsla av kontroll. Barn har rätt till trygghet, stöd och information, där inget barn ska lämnas ensam med sin oro. Bris når ofta barn som andra lokala stödfunktioner inte når och vår stödlinje är därmed ett viktigt komplement till de mer akuta stödfunktionerna i samhället.

"Jag är ganska orolig, bara, för alla vuxna håller på att prata om Ryssland och Putin och det med Ukraina, och...jag är rädd."

– Ett barn till Bris

I och med kriget i Ukraina ställer Bris just nu om vår verksamhet för att möta det behov av stöd som barn och unga har just nu. Efter flyktingströmmen 2015 mobiliserade Bris för att ge stöd till barn som flytt. Vi samlade kunskap, och vi utbildade hundratals människor, som i sin tur kunde ge stöd. Det vi gjorde då är viktiga kunskaper och erfarenheter som vi nu tar med oss när vi anpassar vår verksamhet för att återigen kunna möta det behov av stöd som barn som flytt krig har idag.

Bris stärker barnrättsarbetet just nu genom att:

- Sprida **information och råd** till barn och vuxna. I samverkan med Försvarsmakten och MSB har vi tagit fram råd till barn och vuxna så att de kan stötta och svara på barns frågor. Under våren har vi skickat ut råden till alla grundskolor i Mellerud kommun.
- Vi utbildar i **Teaching recovery techniques** (TRT), en metod för att lära barn att hantera symptom på post-traumatisk stress. Genom Brisakademin utbildar vi sedan tidigare i TRT och just nu förbereder vi oss för att **utbilda** kommuner, regioner och privata verksamheter som möter **barn som flytt krig** i metoden.
- Bris erbjuder professionellt stöd **dygnet runt, året om**. Det är många barn som kontaktar Bris just nu och pratar om sin oro. Det går inte att utifrån samtalen till Bris försöka mäta barns reaktioner generellt, men vi kan bekräfta att situationen i Ukraina uppenbart skapar **oro och rädsla hos en del barn**. Där möjligheten att prata med en vuxen gör skillnad.
- Bris är en viktig **källa till kunskap**. Bris är en viktig aktör för att lyfta barns röster. Vi har löpande kontakt med samhällsinstanser som arbetar för och med barn för att följa upp läget. Bland annat har vi deltagit i ett extrainkallat möte med regeringens barnrättsdelegation och **rapporterar** till såväl media som till offentliga aktörer om vad vi ser i vårt barnrättsarbete just nu.
- Vi har **dialog** med vår systerorganisation i Ukraina som driver hjälplinjen **La Strada** för att kontinuerligt stämma av om vi kan stödja dem i deras arbete.

Vad är Bris?

- Bris grundades 1971 och är en **politiskt och religiöst obunden barnrättsorganisation**.
- Vår vision är ett **samhälle där barnets rättigheter tillgodoses**.
- Vi arbetar för att **stärka barnets rättigheter** genom att stödja barn utifrån barnets behov, mobilisera samhället och påverka politiker och beslutsfattare genom att **göra barns röster hörda**.
- FN:s konvention om barnets rättigheter, **barnkonventionslagen**, utgör grunden för Bris arbete och Bris bidrar med sitt arbete till FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030.
- En viktig del av Bris verksamhet är Bris nätverk, **den största mötesplatsen för barnets rättigheter i Sverige** med över 6 000 medlemmar. Nätverket erbjuder professionella från olika delar av samhället, det offentliga, privata och ideella, en plattform för nätverkande, kunskapsutbyte och fortbildning.
- Vår verksamhet **drivs av insamlade medel** och vår möjlighet att hjälpa barn står i direkt relation till det ekonomiska stöd vi får.
- Bris finns för alla barn och vår ambition är att **alltid möta barn och unga på deras arenor** och erbjuda tillgängligt stöd i den form de efterfrågar.
- Under 2021 har Bris haft **41 667 kurativa kontakter** med barn upp till 18 år via chatt, telefon och mejl – fler än någonsin tidigare.

BRIS RAPPORT 2022:1

ÅRSRAPPORT 2021

VÅLD
EN DEL AV
BARNNS VARDAG

BRIS

Redaktör: Astrid Holm, Bris

Skribenter:

Marie Angsell, sakkunnig socionom, Bris

Sven Bremberg, barn- och ungdomsläkare och docent
i socialmedicin vid Karolinska institutet

Maria-Pia Cabero, ansvarig media och opinion, Bris

Anna Holmqvist, enhetschef kommunikation och påverkan, Bris

Magnus Jägerskog, generalsekreterare, Bris

Lisa Mannby, socionom, data- och analysansvarig, Bris

Formgivning: Kajsen Burell, Printempo

Omslagsfoto: Istock photo

Så hanteras barns berättelser:

Citat i rapporten är exempel på vad barn berättar för Bris.

De baseras på autentiskt material som valts ut i syfte att synliggöra vanligt förekommande teman i barns samtal med Bris.

Vid behov har ändringar gjorts i citat för att inget barn ska kunna kännas igen av andra

Barnen på bilderna har ingen koppling till innehållet i rapporten.

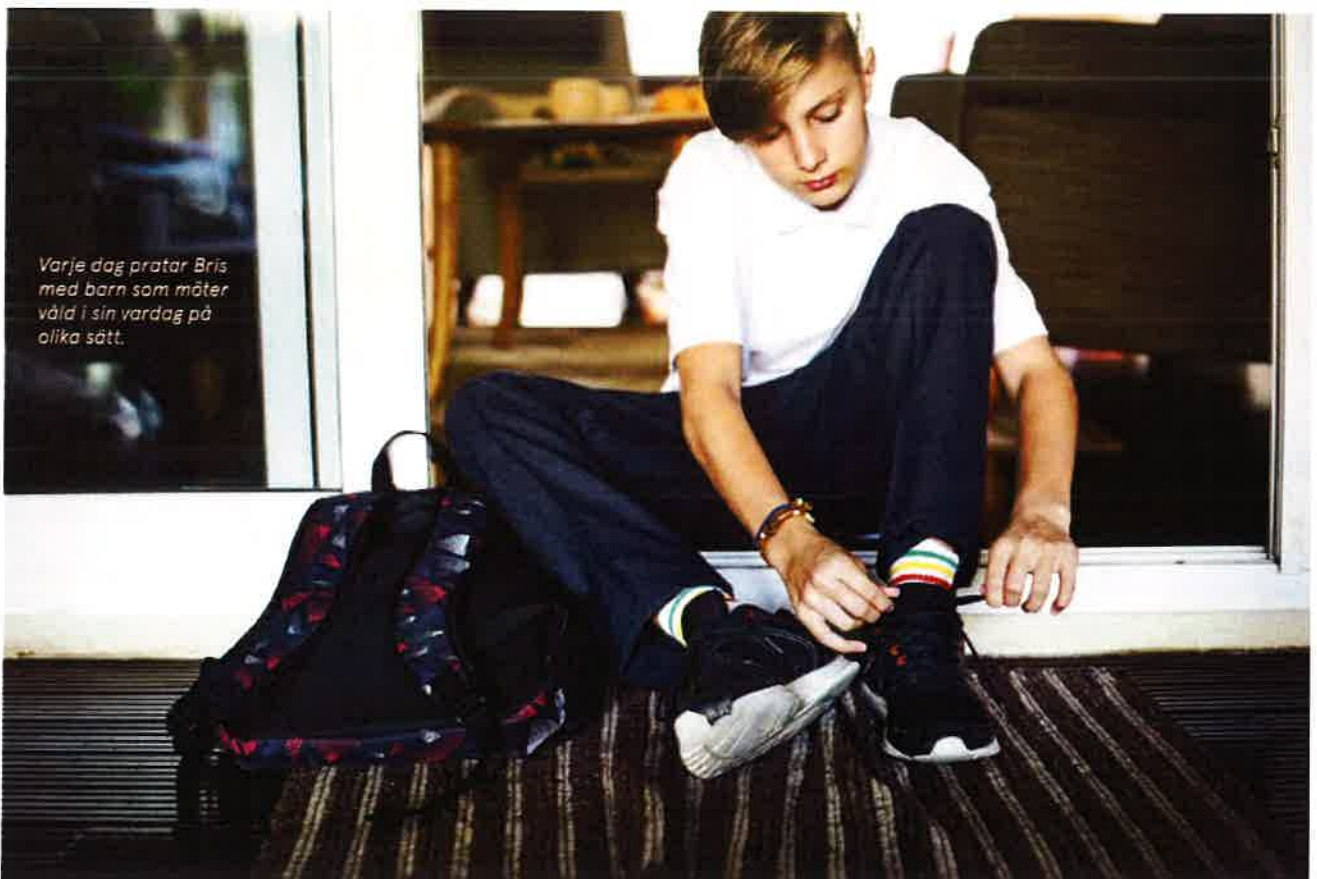
Tryck: BrandFactory 2022

Rapporten är tryckt på FSC-märkt papper.

INNEHÅLL

Förord	2	Våld och otrygghet i samhället	30
Sammanfattning	3	Diskussion och slutsatser	36
Inledning	6	Kontaktinnehåll i barns samtal	41
Våld mot barn	12	Om Bris	42
Att utsättas för våld i hemmet	17	Definitioner	44
Sexuella övergrepp	23	Källor	46
		Agenda 2030	48

FÖRORD

Foto: Fredrik Hjerting

Magnus Jägerskog

Samhället behöver göra mer för att skydda barn mot våld

Alla barn möter våld på något sätt under sin uppväxt. De drabbas själva, de har sett det ske eller de känner någon som drabbats. Våldet är en realitet. Och det får enorma konsekvenser för många barn. Precis som alla barn på något sätt möter våld så påverkas alla barn av våldet. Många barn som blir utsatta för våld lider av psykisk ohälsa och vi vet att en klar majoritet av alla barn som försöker ta sitt liv har blivit utsatta för någon form av misshandel under uppväxten.

I den här rapporten ges en inblick i barns liv utifrån deras egna röster och tillsammans med forskning ges kunskap och förslag för ett tryggare samhälle för barn.

Sverige är historiskt sett ett föregångsland när det handlar om att skydda barn från våld. Som första land i världen införde Sverige en lagstiftning mot barnaga. Det var ett viktigt steg. Det stärkte skyddet för barn och det förändrade synen på våld i uppfostringsyfte. Antiagalagen klargjorde även att barn inte är föräldrars egendom eller att det som sker "inom hemmets gränser" stannar där, utan istället: Att barn är egna individer med egna rättigheter. Ett viktigt perspektiv som också påverkade utformningen av barnkonventionen som numera är lag i Sverige.

"Sverige har tidigare lyckats stärka barns trygghet. Det både behövs och är möjligt igen."

Precis som antiagalagen föregicks av en bred mobilisering i samhället för att stärka skyddet för barn behöver det ske en liknande mobilisering idag. Barns samtal till Bris, forskning och andra rapporter visar att våldet som barns utsätts för är utbrett. Att det finns på många arenor i barns liv, på barnets arbetsplats skolan, i barnets hem, på nätet eller i sitt närområde. Slutsatsen från arbetet med denna rapport är både enkel och hård. Samhället lyckas inte att skydda barn mot våld. Det saknas naturligtvis inte initiativ och insatser för barns rätt till trygghet. Men den sammanlagda kunskapen visar tydligt att de inte är tillräckliga. Väsentligt mer måste göras.

Jag hoppas att du som är beslutsfattare, på nationell, regional och lokal nivå, läser denna rapport och låter dig påverkas. Sverige har tidigare lyckats stärka barns trygghet. Det både behövs och är möjligt igen. Jag efterfrågar engagemang, beslutsamhet och resurser för att skapa en trygg uppväxt. En god start i det arbetet är att samtala med barn och lyssna på vad de anser är viktigt för en trygg vardag. ♦

Magnus Jägerskog
Generalsekreterare Bris

SAMMANFATTNING

Våld – en del av barns vardag

De senaste åren har samtalen till Bris om våld, övergrepp och kränkningar eskalerat. Det är tydligt att Sverige inte når upp till ambitionen om en uppväxt fri från våld. Detta leder till oöverblickbara konsekvenser för barn och för samhället som helhet. I Bris årsrapport lyfts barns röster, forskning och förbättringsförslag i syfte att ge varje barn en trygg uppväxt.

Våld mot barn är ett utbrett problem som finns i alla delar av samhället. Det förmodade mörkertalet är stort och statistiken är bristfällig. Antalet samtal till Bris om våld, övergrepp och kränkningar har ökat markant under många års tid och visar, tillsammans med kartläggningar och studier, att alldeles för många barn växer upp i en tillvaro präglad av våld. Barn berättar om att utsättas för fysiskt våld och övergrepp, psykiskt våld och försummelse, våld mot närstående, eller att själva utsätta andra för våld. Det är vanligt att barn upplever flera former av våld samtidigt under sin uppväxt.

ALLVARSGRADEN I SAMTALEN HAR ÖKAT

I samtalen till Bris hänger våld och psykisk ohälsa ofta samman. I mars 2021 öppnade Bris upp stödlinjen dygnet runt och har haft fler samtal med barn än någonsin tidigare. Totalt hade Bris under 2021 41 667 samtal med barn och unga i den nationella stödlinjen via telefon, chatt och mejl, en ökning med 32 procent jämfört med 2020. Utöver den generella samtalsökningen noteras stora och oroande öknings av samtal kring ämnen som självmord (+87 procent), sexuella övergrepp (+70 procent), självdestruktivitet (+77 procent), ätstörningar (+93 procent), och fysiskt och psykiskt våld (+34 procent respektive +39 procent). Pandemin har därtill förstärkt en redan existerande utsatthet hos många barn.

Varje barn har rätt till ett liv fritt från våld, att leva och utvecklas och få stöd från vuxna när det behövs. Samtidigt upplever många barn hinder att berätta om utsattheten – och kommer därmed inte få det skydd, stöd och behandling hen har rätt till. Även många vuxna upplever hinder att agera när de misstänker att ett barn utsätts för våld. Det är tydligt att det både bland barn och vuxna saknas kunskap om våld, barnets rättigheter och samhällets ansvar.

VÅLDET ÄR UTBRETT

Varje dag berättar barn för Bris om utsatthet för våld i såväl hemmet, på nätet, i skolan och i offentligheten. Ökningarna i samtal till Bris om olika former av våld ger en indikation om att allt fler barn kan vara utsatta, men en delförklaring till ökningen är sannolikt även en ökad benägenhet

Många barn upplever flera former av våld under sin uppväxt.

41 667

Under 2021 har Bris haft 41 667 kurativa kontakter med barn upp till 18 år via chatt, telefon och mejl – fler än någonsin tidigare.

att söka stöd för vissa former av våld. Det är också känt att de flesta barn som utsätts aldrig kommer till samhällets kännedom. Forskningen visar att många barn drabbas av våld. I den senaste nationella kartläggningen av våld mot barn svarade 44 procent att de varit utsatta för misshandel av en vuxen inom eller utanför familjen. Mer än vart tredje barn svarade att de utsatts för våld i hemmet. Det är också oroande att det dödliga våldet mot barn minskar långsammare i Sverige jämfört med Västeuropa som helhet.

De allra flesta barn känner sig trygga när de rör sig ute på offentliga platser, men i samtal till Bris märks också att barn reagerar på händelser i samhället och om nyhetsrapportering om otrygghet. Barn hör också av sig till Bris och

Sammanfattning

berättar om våldsamma, otrygga eller kriminella sammanhang som hen direkt eller indirekt är inblandad i.

Risken att utsättas för våld i samhället är väldigt olika beroende på var ett barn bor, liksom resurserna och förutsättningarna för barn att få tillgång till sina rättigheter. Alla former av våld ser ut att ha samma riskfaktorer: att bo i en familj med dålig ekonomi, med en ensamstående förälder eller med föräldrar i konflikt om vårdnad, boende och umgänge, eller att själv ha funktionsnedsättningar, framför allt neuropsykiatriska och kroniska sjukdomar eller hälsoproblem. Andra kända riskfaktorer är föräldrars missbruk, psykiska ohälsa, stress och oro.

VÅLDETS KONSEKVENSER

Den samlade kunskapen är samstämmig – våldet får i regel stora och i många fall långtgående konsekvenser. Att utsättas för våld påverkar barns tillvaro och mående. Det rubbar tilliten till andra och sätter tron på framtiden ur spel. Många lämnas också ensamma att hantera

*"Jag vill inte
leva mer.
Vet inte vad jag
ska göra, vågar
inte snacka med
någon."*

Foto: Shutterstock

Att utsättas för våld påverkar barns mående, framtidstro och relationer.

situationen, särskilt när föräldrarna eller andra nära vuxna också är de som utsätter barnet för våldet.

Allvarlig psykisk ohälsa uppstår i regel inte i ett vakuum, utan kan ha mångbottnade orsaker varav utsatthet för våld är en. Ofta samverkar många negativa faktorer till en negativ spiral, där våld, psykisk ohälsa och svårigheter att klara skolan hänger samman och förstärker varandra. Sambandet mellan att utsättas för våld och att ha självmordstankar eller att försöka ta sitt liv är tydligt både i barns samtal till Bris och i forskningen.

Att vara multiutsatt, det vill säga utsatt för minst tre olika typer av våld, är starkare kopplat till traumasyntom och psykisk ohälsa. I Allmänna Barnhusets kartläggning var det tre gånger vanligare med självskadebeteende bland de barn som var multiutsatta och minst tre gånger så vanligt med suicidtankar. Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna leda till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa.

SAMHÄLLET'S OFÖRMÅGA ATT SKYDDA BARN FRÅN VÅLD

Många barn berättar aldrig om sin situation för någon vuxen, och får därmed inte professionellt stöd eller skydd från våldet. Bland de barn som berättar för Bris om att de har sökt hjälp är det vanligt att de tycker att socialtjänsten brustit. Forskning visar tydligt på en ogynnsam utveckling för barn som tas om hand och placeras under sin uppväxt, exempelvis när det kommer till att klara skolan. Även om barns rättsliga skydd mot våld är starkt i Sverige så finns inom rättsväsendet stora brister i den praktiska tillämpningen, vilket beror på såväl brist på resurser som på kunskap.

VÄGEN FRAMÅT

Sverige har på många sätt agerat vägvisarland vad gäller insatser för att skydda barn från våld, bland annat genom att 1979 anta världens första förbud mot barnaga. Mot den bakgrunden är det ett samhällsmisslyckande att våld mot barn fortfarande är så utbrett.

Ansvaret att skydda barn från våld måste och ska delas av många. Därför krävs åtgärder och förändring på flera plan, både bland beslutsfattare, i alla professionella verksamheter som möter barn, och hos alla vuxna som finns runt omkring barn. Dessutom behöver det långsiktiga arbetet med att minska riskfaktorerna för att barn ska utsättas för våld prioriteras och resursättas mycket högre än idag. ♦

"Jag var på möte på soc men jag vågade inte säga något om hur jobbigt det är hemma. Det var läskigt att sitta själv i ett rum med några helt okända."

Varje barn har rätt till en uppväxt fri från våld. Det ansvaret måste delas av alla vuxna kring barn.

Bris rekommenderar

- **Agera för varje barns rätt till en trygg uppväxt.** Varje politiskt parti bör gå till val på stärkta insatser för att skydda barn från våld, nationellt, regionalt och lokalt.
- **Öka vuxnas kunskap om våld.** Att fler vuxna agerar vid misstanke om att ett barn far illa är avgörande.
- **Säkerställ en bred nationell strategi mot våld mot barn.** Under 2021–2022 pågår arbetet med att ta fram en nationell strategi mot våld mot barn. Strategin måste ha ett brett anslag som gör frågan relevant i hela samhället. Den behöver bli välförankrad, resurssatt och implementerad i alla verksamheter som möter barn.
- **Utanförskap måste brytas för en uppväxt fri från våld.** Det är avgörande att motverka att något barn utsätts för våld eller växer upp i våldsamma miljöer. Tillsatt förebyggande insatser och verka för att fler unga känner sig delaktiga i samhället.
- **Rusta de aktörer som möter barn.** Professionella instanser som möter barn måste rustas och få bättre förutsättningar att upptäcka, agera och följa upp när barn utsätts för våld. Stöd och vård måste vara tillgängligt för barn.
- **Stärk kompetensen i rättsväsendet.** Kunskapen om våld mot barn, och om de rättsregler vi faktiskt har, måste förstärkas inom hela rättskredjan så att den straffrättsliga regleringen får genomslag i den praktiska rättstillämpningen.
- **Öka kunskapen om sambandet mellan våld och psykisk ohälsa.** Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna bidra till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa.
- **Följ upp pandemins konsekvenser.** Det behövs mer kunskap och långsiktig uppföljning av hur barn påverkas. Insatser behöver följas upp och riktas dit där behoven är stora.

En förutsättning för alla dessa rekommendationer är att göra barn delaktiga, att lyssna på hur barn beskriver sina liv och på deras förslag på åtgärder – med målet att utforma ett samhälle där varje barn garanteras tillgång till sina rättigheter.

INLEDNING

Nationella stödlinjen för barn – nu öppen dygnet runt

Sedan 1971 har Bris arbetat för att stärka barnets rättigheter. En viktig del i arbetet för ett bättre samhälle för barn är att påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda. Bris årsrapporter tas fram för att belysa barns livssituation, utifrån de tusentals kontakter Bris årligen har med barn. Genom att koppla det som barn berättar till aktuell forskning ges förslag till förbättring.

Den 15 mars 2021 öppnade Bris nationella stödlinje för barn dygnet runt, året runt. Den stora efterfrågan på Bris verksamhet har medfört att Bris under 2021 hade 41 667 kurativa kontakter med barn via chatt, telefon och mejl. Det innebär en ökning på 32 procent jämfört med föregående år.

Den stora ökningen av samtal under 2021 jämfört med tidigare år innebär ökning i de flesta enskilda ämneskategorier. Flertalet ämnen har dock ökat mer än förväntat sett i relation till den totala samtalsökningen. Jämfört med föregående år noterar Bris särskilt stora ökning av samtal om allvarliga symtom på psykisk ohälsa, som självmord (+ 87 procent), ångest (+ 76 procent), självdestruktivitet (+ 77 procent) och ätstörningar (+ 93 procent) samt samtal om våld, övergrepp och kränkningar där främst sexuella övergrepp har

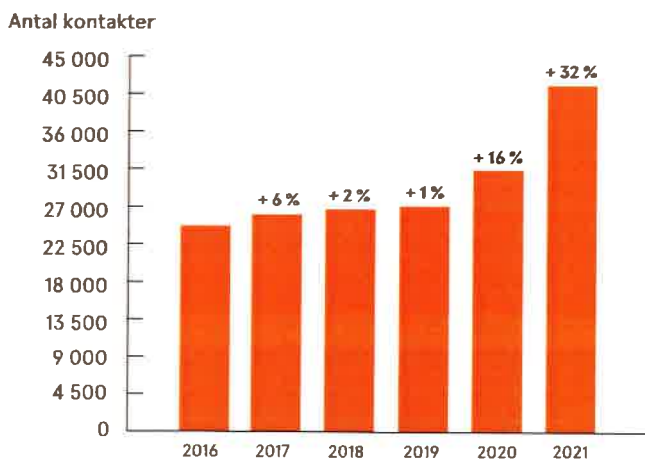
KURATIVA KONTAKTER

Kurativa kontakter är samtal kring ett hjälpbehov, uttalat av barnet eller formulerat tillsammans med kuratorn. Utöver dessa finns ett stort antal övriga kontakter, exempelvis påläggningar eller tysta samtal.

ökat (+ 70 procent). En följd av en hög allvarsgrad i samtalen är att även samtal om samhällets stödinstanser har ökat under året (+ 53 procent). Bris kuratorer dokumenterar alla kurativa samtal i ett system bestående av 54 samtalskategorier. På sida 41 redovisas antal samtal i respektive kategori under åren 2016–2021.

Bris har under perioden med dygnet runt-öppet noterat att förekomsten av ämnen fördelar sig relativt jämnt över hela dygnet. Sedan Bris öppnat dygnet runt har 38 procent av kontakterna tagits under timmarna 21–09, timmar då Bris tidigare hade stängt. Ungefär 14 procent av kontakterna har tagits under timmarna 24–06, vilket för de flesta är att se som natt. Detta är ett större inflöde än Bris på förhand kunnat förutse och Bris fortsätter arbeta för att öka kapaciteten för att kunna möta barns efterfrågan på stöd och hjälp under hela dygnet.

→ Samtalsutveckling 2016–2021

Grafen visar antal kurativa samtal per år samt den procentuella samtalsökningen jämfört med föregående år. Årserien inleds år 2016 då nuvarande system för att dokumentera barns samtal infördes. De senaste två åren har Bris öppettider utökats vilket har medfört stora samtalsökningar. Jämfört med 2016 har samtalen ökat med 69 procent.

OM BRIS STÖD TILL BARN OCH UNGA

Bris stöderbjudande grundar sig på total anonymitet vilket gör att barn själva väljer vilka uppgifter de vill dela om sig själva. Bris redovisar statistik över antal samtal, inte antal barn, som kontaktar Bris. Majoriteten av stödet ges via chatt, följt av telefon och mejl.

Ungefär 8 av 10 samtal till Bris kommer från barn som identifierat sig som tjej. Under de senaste årens höga samtalsökning har samtal från barn som identifierar sig som tjej, kille, icke-binär eller som inte vill välja något alternativ för kön alla ökat.

Alla upp till 18 år kan ta del av Bris stöd. Snittåldern för barn som kontaktar Bris har i flera år varit cirka 14 år. Ungefär hälften av samtalen kommer från barn i åldersgruppen 13–15 år. Under åren med pandemi och sedan Bris öppnat dygnet runt har fler äldre barn hört av sig. Den åldersgrupp som har ökat mest procentuellt sedan föregående år är 16–18 åringar.

När Bris redovisar statistik brutet på ålder eller kön redovisas åldersgrupperna 10–12 år, 13–15 år

BARNNS UPPLEVELSE AV BRIS STÖD*

- 92 procent har en positiv upplevelse av att prata med Bris.
- 93 procent kan tänka sig att ta kontakt igen.
- 66 procent hade inte pratat med någon annan om problemet om de inte hade kontaktat Bris.
- Vanligaste anledningen till att barn återkommer till Bris är att barnet inte har någon annan att prata med eller få hjälp av.

* Resultatet är baserat på en enkätundersökning på bris.se som genomfördes under 2021.

och 16–18 år samt samtal från barn som identifierar sig som kille respektive tjej. Övriga åldrar och alternativ för kön är för få sett till antal för att analyseras separat men ingår i den totala statistiken.

Med Bris kuratorer kan barn prata om vad som helst, samtalet styrs av barnets stödbehov. Barnet får både känslomässigt och praktiskt stöd, information om rättigheter och stödinstitutioner.

En litteraturöversikt från 2021 visar att den typ

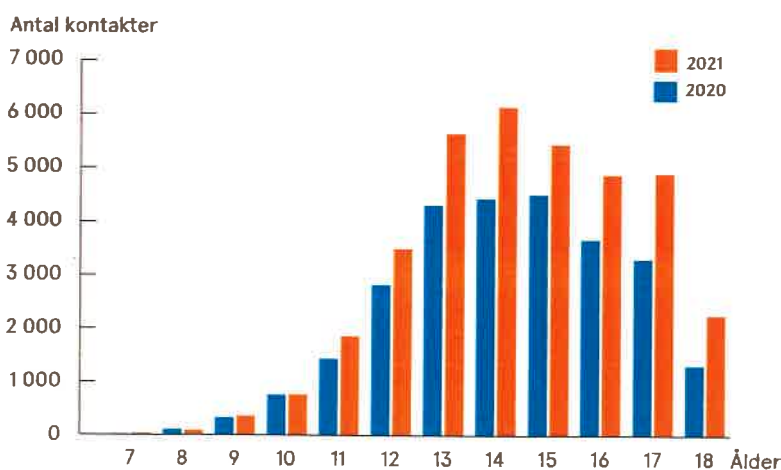
av distansstöd som Bris erbjuder har effekt på psykisk hälsa och att barns problem minskar. Slutsatsen är att Bris stöd till barn ger tydlig hjälp med högre tillgänglighet än andra former av stöd.¹

Majoriteten av de barn som kontaktar Bris får den hjälp de behöver där och då. Under året har Bris kuratorer gjort en hänvisning till en annan instans i drygt 22 procent av samtalen. Den vanligaste anledningen till hänvisningen är att barnet behöver vård för psykisk ohälsa, skydd från våld, övergrepp och kränkningar eller skydd och stöd utifrån brister i hemmiljön eller föräldrars svårigheter. Prioriterat är att barnet får tillgång till en vuxen i sin närhet, varför det är viktigt att stödet är tillgängligt för barnet. Hänvisningar till elevhälsan, vuxna i skolan, socialtjänsten och ungdomsmottagningen är därför vanligt förekommande.

OM RAPPORTENS INNEHÅLL

Första delen i rapporten redogör för Bris verksamhet 2021 och de vanligaste kontaktområdena. I andra delen ges en fördjupning i barns samtal om våld, övergrepp och kränkningar, då samtalskategorin har ökat markant under flera år. Genom att koppla det som barn berättar till forskning förs resonemang och ges förslag på vad samhället bör göra framåt för varje barns rätt till en uppväxt fri från våld. ♦

→ Barnets ålder

Flest samtal kommer från barn som är 14 år. Den stora samtalsökningen jämfört med föregående år syns främst i åldrarna 13 och uppåt.

¹ Bremberg, S., 2021.

De 10 vanligaste kontaktområdena

Den stora samtalsökningen på 32 procent under 2021 jämfört med föregående år innebär ökningsar av nästan alla kontaktområden. Psykisk ohälsa är det vanligaste, följt av samtal om familjen och våld. Under flera år har allvarsgraden i samtalen ökat.

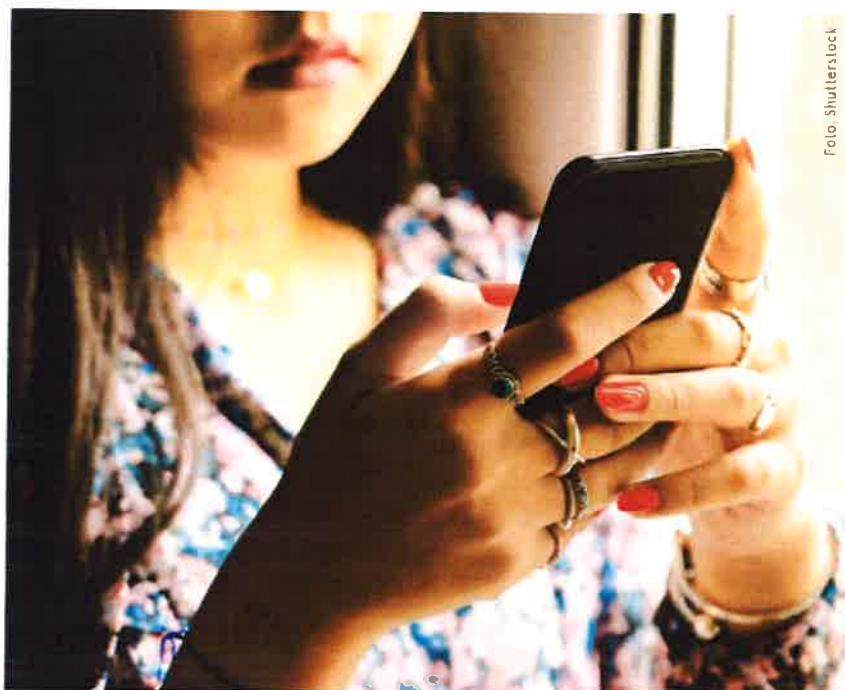
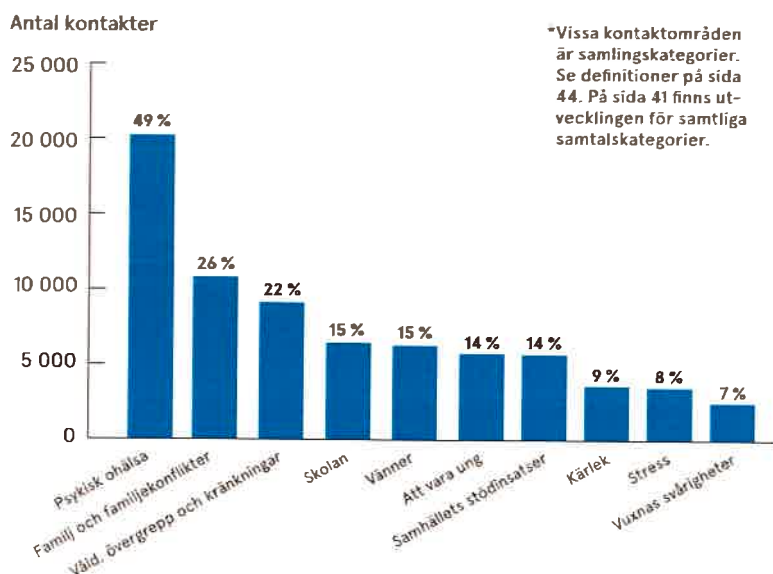

Foto: Shutterstock

Med Bris kuratorer kan barn prata om vad som helst, samtalet styrs av barnets stödbehov där och då. Ofta rör samtalen flera ämnen.

→ 10 vanligaste kontaktområdena* 2021

Grafen visar antal kurativa samtal inom respektive kategori samt kategorins förekomst i samtal till Bris. I snitt dokumenteras 2,5 kontaktområden per samtal.

1. PSYKISK OHÄLSA

”Hej, jag har skrivit med dig förut. Det är jag som hade planerat att ta livet av mig den 21:a. Vad roligt att det blev dig jag fick prata med igen! Som du märker lever jag fortfarande. Men det är inte så bra...”

Psykisk ohälsa har under flera år varit den vanligaste förekommande kategorin i barns samtal med Bris. Att den psykiska ohälsan bland barn och unga i Sverige är utbredd har konstaterats i flera av Bris tidigare rapporter samt i forskning och kartläggningar.² I samtalen till Bris är det tydligt att uppväxtvillkoren i Sverige idag inte är hållbara för alla barn, att barn känner oro för framtiden, att samhällets krav och förväntningar upplevs ouppnåeliga. Ofta finns också i samtalen till Bris tydliga kopplingar mellan psykisk ohälsa och utsatthet för våld.

Under 2021 handlade nästan vartannat samtal om psykisk ohälsa. Samtalen inom kategorin har ökat stadigt under de senaste åren, och jämfört med år 2016 har samtalen fördubblats (-113 procent). Utvecklingen som har beskrivits i tidigare årsrapporter om såväl ökad förekomst som ökande allvarsgrad i samtalen är tydlig även 2021. Med hög allvarsgrad menar Bris samtal om allvarliga symtom på psykisk ohälsa som kan medföra att barnet har behov av vård eller stöd.

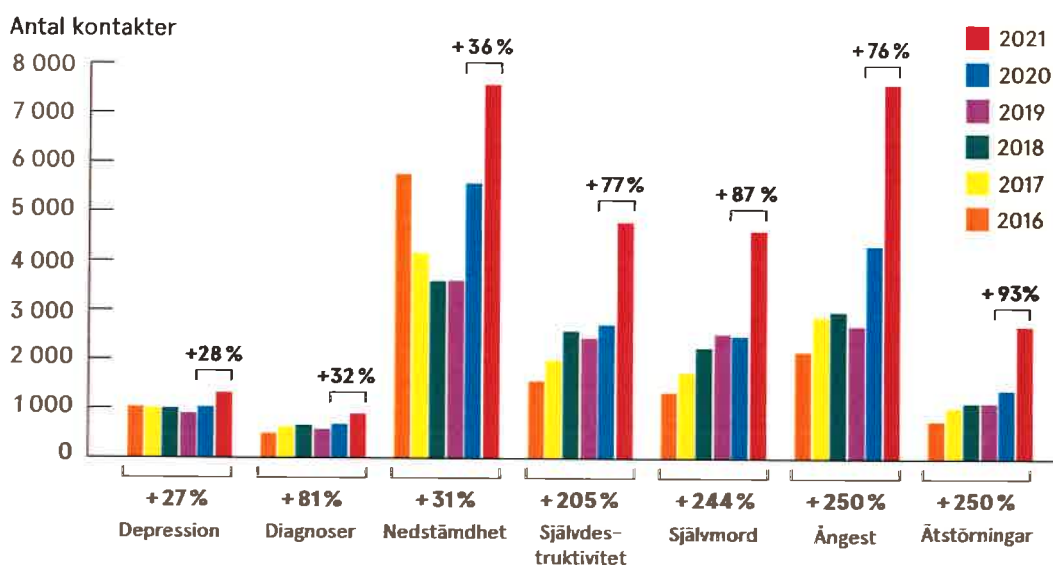
Till Bris vänder sig barn för att få stöd för allt från oro för en nedstämdhet som blivit allt mer närvarande och påverkar barnets liv – till en förlamande ångest som skrämmer, självdestruktiva tankar och handlingar, diagnoser, åstörningar och tankar på självmord.

Det är oroande att samtalen inom psykisk ohälsa ökar i högre takt än den totala omfattningen av samtal till Bris. Det är särskilt oroande med ökningsar av samtal om självmord, självdestruktivitet och åstörningar, svåra symtom på psykisk ohälsa som barn inte ska behöva hantera ensamma. Det är vanligt att ett samtal till Bris innehåller beskrivningar av flera symtom på psykisk ohälsa. I samtal till Bris om självmord förekommer till exempel också självdestruktivitet i 33 procent, ångest i 22 procent och åstörningar i 9 procent.

Ett genomgående tema i många av samtalen är att barnet saknar funktionella strategier för att hantera sitt mående och därför både vill ha och behöver få hjälp och stöd. Utöver beskrivningar av hur barnets psykiska hälsa påverkar och begränsar barnets liv är en röd tråd i samtalen barnets starka vilja att nå en förändring och

² Bremberg, S., 2015.

→ Samtalsutveckling psykisk ohälsa 2016–2021

Psykisk ohälsa är hos Bris en samlingskategori som spänner över olika ämnen. Grafen visar antal samtal per kategori samt procentuell ökning 2016–2021 och 2020–2021. Den totala samtalsökningen jämfört med föregående år är 32 procent och 69 procent för hela perioden.

må bättre. Bris har i en rad rapporter beskrivit den oroande samtalsutvecklingen och hur angeläget det är att förbättra barns och ungas uppväxtvillkor för att bättre kunna leva upp till barns rätt till bästa uppnåeliga hälsa.³ Samhället behöver bli bättre på att främja en god psykisk hälsa för barn och i det är skolans roll central. Det krävs vidare stärkta tidiga insatser till barn i särskilt utsatta situationer och ett mer lättillgängligt och välfungerande stöd för familjer som behöver det. Det behövs akuta insatser för barn som mår dåligt här och nu, och som i dagsläget berättar om att bollas runt mellan aktörer eller fastna i vårdköer. Dessutom behövs en reformerad vårdkedja för barn och unga med psykisk ohälsa, som håller samman och möter behovet av vård på alla nivåer, ett arbete som är påbörjat och där Bris har deltagit i den statliga utredningen på området.⁴

2.

FAMILJ OCH FAMILJEKONFLIKTER

"Allt är bara skit i mitt hem och mina föräldrar fattar inte hur mycket de gör mig illa. Jag vet inte vad jag ska göra längre för jag orkar inte mer. Det känns inte som att nån vill ha mig i deras liv ändå, jag är inte viktig för nån. Jag blir inte behandlad som en människa och jag känner att jag inte orkar mer."

Barn som söker stöd kring familjen och konflikter i familjen är det näst vanligast förekommande ämnet i samtalen till Bris. Andelen samtal har legat på en jämn nivå under flera år. Under 2020 såg Bris en ökning av förekomsten, vilket kan förklaras med pandemin och dess restriktioners påverkan på relationer inom familjen. Under 2021 har förekomsten av samtal återgått till samma nivåer som tidigare år.

Samtal om familj och familjekonflikter

rymmer flera olika teman som har gemensamt att relationerna påverkar barnets mående. Vanligt är att samtalen handlar om hur relationen förändras och prövas under tonårstiden. I samtalen beskrivs också utmaningar kring att bli sams igen efter bråk och att hitta tillbaka till en nära och fungerande familjerelation. Familjekonflikter i denna kategori är konflikter utan inslag av våld. I samtalen märks en önskan om, och längtan efter, fungerande familjerelationer där barnet känner sig älskad, trygg, lyssnad på och respekterad.

3.

VÅLD, ÖVERGREPP OCH KRÄNKNINGAR

"Jag känner mig arg hela tiden. Jag är alltid arg i skolan och det blir bråk där hela tiden och jag vill egentligen inte det men de blir så ändå. Efteråt tänker jag att jag blir mer och mer som pappa. Jag skriker och slåss precis som han. Jag vill inte bli som han. Den tanken skrämmer mig. Mamma säger också att jag är som pappa."

Våld, övergrepp och kränkningar är den tredje vanligaste orsaken till att barn söker stöd hos Bris, och har varit det under lång tid. Förekomsten i samtal under år 2021, 22 procent, är den högsta sedan dokumentationen startade 2016. Under åren 2016–2021 har samtal från barn som söker Bris stöd på grund av våld ökat med 115 procent. I denna rapport ges en fördjupning om barns samtal om våld, övergrepp och kränkningar och de ämnen där Bris noterat särskilt stora ökning.

Samtalen rör alla typer av våld: fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, omsorgsbrist, mobbning och hedersrelaterat våld och förtryck. De omfattar såväl att barnet är eller har blivit utsatt, att barnet utsätter andra, har bevittnat eller är rädd

³ Bris 2017:1, Bris 2018:1, Bris 2019:1, Bris 2020:1, Bris 2021:1

⁴ Bris & Statens offentliga utredningar 2021; samt SOU 2021:34.

för våld. Det våld som barn berättar om förekommer på alla arenor där barn finns. Vanligast i samtal till Bris om våld när förövaren är en vuxen är att våldet har skett där barnet bor och att föräldern eller en annan vuxen barnet bor med är den som utsätter barnet. Gemensamt för många av barnen som söker stöd hos Bris är en önskan om att bryta en pågående utsatthet, få stöd för att bearbeta utsattheten och börja må bättre igen.

4.

SKOLAN

"Jag är 14 år och har distansundervisning just nu. Jag brukar egentligen gilla skolan och använda skolan som min flykt hemifrån, men nu går ju inte det. Mina betyg har alltid varit okej men nu på senaste har dom sjunkit så mycket så att jag riskerar att inte ens komma in på gymnasium nästa år."

Skolan är den arena där barn lever en stor del av sina liv, har många av sina viktiga relationer och som påverkar dem på många sätt. De senaste åren har samtal från barn som söker stöd i frågor om skolan legat relativt stabilt. Sett i relation till den stora samtalsökningen 2021 har förekomsten av samtal om skola minskat något, även om antalet samtal på temat är det högsta sedan 2016. Barns samtal om skolan omfattar hela skolsituationen, social trivsel, betyg, stress, prestationskrav, relationer till jämnåriga och vuxna i skolan, utsatthet för mobbning och att överhuvudtaget behöva förhålla sig till att skolan är en plats där det är obligatoriskt att vara. Innehållet i samtal om skolan har de senaste två åren kommit att fokusera på pandemin och distansundervisning, som för främst äldre barn varit en ny erfarenhet vilket även har medfört nya utmaningar.

5.

VÄNNER

"Just nu är det fredagskväll och alla är ute, träffar nya människor och festar medan jag är hemma och gör ingenting. Hur får man vänner?"

Att barn behöver stöd i sina jämnåriga relationer märks av att samtalen till Bris konstant

Distansstudier har för många varit utmanande.

legat på en hög nivå under senaste åren. Trots att förekomsten i relation till andra kategorier är lägre 2021 så är antalet samtal högre än tidigare år. Samtal om vänner handlar både om vänskap och om ensamhet, konflikter, att bli sams och om att hitta sätt att umgås och skapa vänskapsrelationer på nätet. Barns frågor till Bris handlar om allt från hur de ska lösa en specifik situation till hur de kan få fler vänner. Under åren med pandemi har fokus i samtal om vänner också kommit att handla om restriktionernas inverkan på sociala relationer, möjligheten att etablera relationer och en ökad känsla av eller oro för ensamhet.

6.

ATT VARA UNG

"Så jag vet att jag är en tonåring och att det hör till att må dåligt ibland, men hör det fortfarande till tonåren om ibland blir till ofta och ofta blir till alltid?"

Att vara ung är en bred kategori som innefattar allt från tonårsutveckling, självförtroende, identitetsutveckling till existentiella frågor om livets mening. I samtalen samlas frågor och tankar som människor kämpar med hela livet, men som många möter för första gången i tonåren. Sedan Bris öppnade dygnet runt är ett nytt tema inom kategorin svårigheter att somna och komma till ro, utan specifik eller nämnd orsak och utan att det varit så långvarigt att det påverkar barnets hälsa.

Barn beskriver att de har svårt att hitta en samtalspartner att lyfta dessa funderingar med. Bris samtal på temat blir ett viktigt förebyggande arbete där barn får sätta ord på sina känslor och hjälp att utveckla strategier att möta dem. Allt som ett barn möter för första gången kan väcka känslor, funderingar och många gånger självtvivel.

7.

SAMHÄLLETS STÖDINSTANSER

"Jag förstår inte vad soc säger eller varför de gör som de gör. De frågar jättemycket men ingen frågar mig hur jag mår."

Samtal om samhällets stödinstanser innebär att barnet har en pågående eller önskar inleda en kontakt med någon stödinstans. Andelen samtal följer utvecklingen av samtal om utsatthet och psykisk ohälsa.

När barn söker stöd hos Bris om pågående eller tidigare erfarenheter av kontakt med någon av samhällets stödinsatser handlar det nästintill uteslutande om brister i dessa stödfunktioner. Vanligast är kontakter om socialtjänsten, BUP och elevhälsan. Barns samtal till Bris handlar både om att det är svårt att få tillgång till det stöd och den hjälp barnet behöver, att barnet har en pågående stödkontakt men upplever att den inte fungerar, och att barnet undrar vad som skulle hända om hen försökte söka professionellt stöd.

Det är tydligt att tillgången till stöd skiljer sig åt markant beroende på var i landet barnet bor, och att barn har olika kunskap om vilket stöd som finns att söka. Generellt beskriver barn en otillgänglig vård.

Många barn upplever att de saknar bra strategier för att hantera stress.

8.

KÄRLEK

"Halloj, ska träffa en kille som är supersnygg så är jättenervös. Det känns överkligt att han vill träffa mig men jag är nervös för vad ska vi göra liksom. Han kanske vill hängla och sånt men jag har inte gjort sånt förut."

Funderingar kring kärlek och relationer är en stor del av varje människas liv. Sett till den stora samtalsökningen som de utökade öppettiderna har medfört ligger förekomsten av samtal om kärlek ungefär på samma nivå som föregående år. Samtal om kärlek är vanligare bland äldre barn och handlar ofta om "förstagångssituationer" där barnet vill resonera tillsammans med en vuxen, exempelvis om att bli ihop eller göra slut. Det barn vill i samtal med Bris är att få prata om tankar och känslor kopplat till kärlek och jämnåriga relationer. Senaste årens samhällsdebatt och förändrade lagstiftning kring samtycke märks till viss del i samtalen då barn har frågor om vad samtycke kan vara och hur en ska visa intresse utan att någon kan uppfatta det som olämpligt eller som en kränkning.

9.

STRESS

"Hej. Det känns bra att skriva av sig vilket jag kan göra ofta när jag får panik i huvudet, hjälper lite i stunden att få ut tankarna, men dom sitter ju fortfarande kvar i huvudet oavsett hur mycket man försöker intala sig att det är lugnt."

Förekomsten av samtal om stress har varierat genom åren vilket till stor del handlar om hur barn själva uttrycker sig och sätter ord på sin stress. Under 2021 förekom stress i 8 procent av

samtalen vilket är en ökning jämfört med året innan. Samtal om stress innebär att barnet gett uttryck för en stress som har en negativ inverkan på barnets mående. Vanliga konsekvenser av stress som lyfts är svårigheter att somna, att koncentrera sig, men framförallt en avsaknad av strategier att hantera stressen och lugna ner sig själv. Exempel på vad som väcker en negativ stress hos barn är dess hemsituation, familjereaktioner, utsatthet för våld samt egna eller andras krav på ens prestationer kopplat till exempelvis skolan och barnets sociala liv. Stress återfinns också i existentiella samtal om framtiden, där framtidshopp och klimatfrågan är exempel på vad som framkallar stress hos barn.

10.

VUXNAS SVÅRIGHETER

"Jag kan inte sova. Mamma och några mer är fulla här hemma."

Förekomsten av samtal från barn som söker stöd på grund av vuxnas svårigheter har varit jämn under de senaste åren, 2021 berör 6 procent av kontakterna ämnet. Det rör sig främst om vuxna i en föräldraroll eller med annan nära relation till barnet. Oftast handlar det om vuxnas missbruk eller vuxnas psykiska ohälsa. Det är tydligt att barn påverkas när vuxnas svårigheter gör att de brister i omsorg och ofta är det en lång process för barn att kunna såväl själv se som att sätta ord på föräldrars svårigheter. Det finns också stor skam och stora hinder för barn att söka hjälp när föräldrars för många brister. Under pandemin har situationen förvärrats för barn som lever med vuxna som har psykisk ohälsa eller beroendeproblematik. ♦

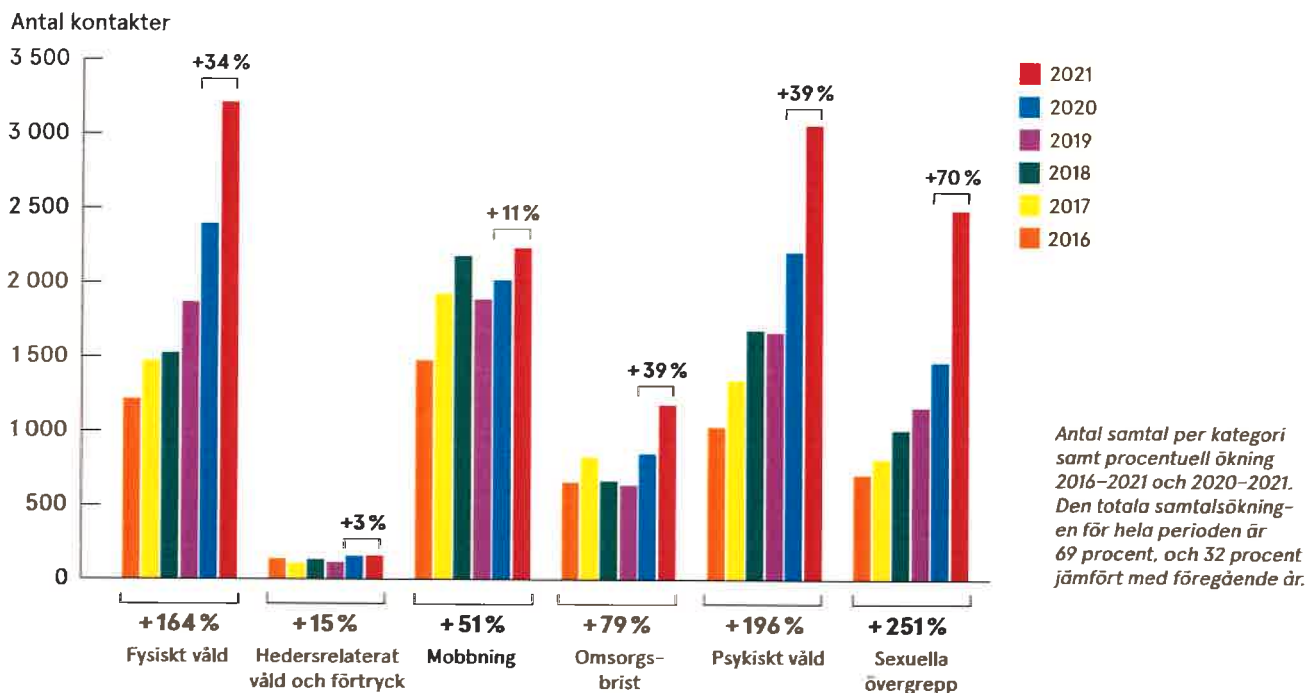

VÅLD MOT BARN

År 2021 hade Bris över 9 000 samtal med barn om våld, övergrepp och kränkningar, och antalet samtal om inom kategorin har ökat under många års tid. Varje dag berättar barn för Bris om utsatthet för våld i såväl hemmet, på nätet, i skolan och i offentligheten.

→ Samtalsutveckling våld, övergrepp och kränkningar 2016–2021

Varje barn har rätt till ett liv fritt från våld, det framgår bland annat av barnkonventionen som är svensk lag, den svenska anti-agalagstiftningen och annan lagstiftning. Barns rätt att slippa utsättas för våld gäller på alla arenor, oavsett vem som utövar våldet.

Det finns idag flera internationella konventioner och överenskommelser som konstaterar att våld mot barn är ett globalt problem, såsom hållbarhetsmålet 16:2 i Agenda 2030 som slår fast att "Alla stater är skyldiga att förhindra övergrepp, exploatering, trafficking och alla former av våld eller tortyr mot barn".⁵

BARN SAMTAL TILL BRIS OM VÅLD

Våld, övergrepp och kränkningar är det tredje vanligaste ämnet när ett barn kontaktar Bris. Under 2021 handlade 9 116 samtal om detta, en ökning på 35 procent jämfört med 2020. Det är en fortsatt ökning, då samtalen om våld, övergrepp och kränkningar under åren 2016–2021 har ökat med 115 procent, jämfört med den totala samtalsökningen på 69 procent.

I samtalskategorin ryms fysiskt våld, hedersrelaterat våld och förtryck, mobbning, omsorgsbrist, psykiskt våld och sexuella övergrepp. Samtalen kommer från barn som är och som har blivit utsatta för våld, som har utsatt någon annan eller känner oro för att utsättas för våld, inom familjen eller i andra sammanhang. Mobbning, fysiskt och psykiskt våld är de vanligast förekommande formerna av våld, men den kategori som har ökat mest under perioden procentuellt är sexuella övergrepp.

VIKTIGA BEGREPP

→ Våld mot barn

Bris utgår från FN:s barnrättskommittés definition av våld mot barn, den definition som barnkonventionen, som numera är svensk lag, ger uttryck för.*

Konventionen slår fast att varje barn har rätt att skyddas mot alla former av våld. Barnrättskommitténs definition av våld innefattar fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel och utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp. Det innebär att definitionen till viss del är bredare än vad som ryms inom ramen för svensk straffrättslagstiftning.*

→ Svensk straffrättslagstiftning

Barn har rätt att slippa alla handlingar som ryms inom den vida våldsdefinitionen oavsett om handlingen är straffbar eller inte. Det är viktigt att veta att det finns fler former av hjälp eller upprättelse än straffrättslig upprättelse, exempelvis samtalsstöd, heldygnsvård, eller andra terapeutiska insatser.

→ Barnmisshandel

Ett brett begrepp med många olika definitioner. I Sverige la kommittén mot barnmisshandel fram följande definition: Barnmisshandel är när en vuxen person utsätter ett barn för fysiskt eller psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkningar eller försummar att tillgodose barnets grundläggande behov. Med barn avses varje människa under 18 år.** I svensk straffrätt saknas ett särskilt reglerat barnmisshandelsbrott.

→ Trauma

En påfrestande händelse som inte kan undflys eller hanteras av individens tillgängliga resurser.

→ Multiutsatthet

Även kallat polyviktisering. Olika former av våld mot barn överlappar varandra i stor utsträckning. Ett barn kan exempelvis vara utsatt för både fysiskt och psykiskt våld och samtidigt uppleva att den ena föräldern utövar våld mot den andra föräldern.

* Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 13. ** SOU 2001:72

⁵ FN, 2015.

Barn som kontaktar Bris berättar om slag, spårkar och knuffar. Om vuxna som är hotfulla och skräms. Barn berättar om sexuellt våld och övergrepp som de utsätts för hemma eller på andra platser. De berättar också om oro för våldsamma miljöer. Fokus i samtal är hur utsattheten har påverkat barnet, barnets mående, framtidstro och förtroende och tillit till vuxna.

Vanligast i samtalen till Bris är att barnet utsatts i hemmet, och andra arenor som barn berättar om är offentliga miljöer, ofta skolan, och nätet. Förövaren kan vara någon som står barnet nära, som en förälder, en partner, ett syskon eller en släkting. Det kan också vara andra jämnåriga eller vuxna, både personer som barnet känner och inte känner. Ibland vet inte barnet vem förövaren är – på nätet kan förövaren vara anonym och i det offentliga kan barnet ha utsatts för våld av en för dem främmande eller okänd person.

Varför berättar barn om våld för Bris?

Gemensamt för de barn som kontaktar Bris om pågående våld är att barnet vill att våldet ska upphöra. Många barn behöver bekräftas i att det barnet utsätts för är fel, att barn har rätt till skydd från våld och att ansvaret och skulden inte ligger hos barnet. Barn berättar att våldet påverkar den psykiska hälsan, skolprestationer, vänskapsrelationer och framtidstro. Samtidigt känns det för många barn otänkbart att avslöja sin utsatthet för någon som kan ingripa, det kan få konsekvenser som barnet inte är beredd att ta. Barn som utsätts för våld av vuxna beskriver att det är svårt att lita på att andra vuxna kommer att hjälpa en. I många samtal beskrivs också hur barn försökt söka stöd från vuxna utan att det medfört någon skillnad.

Känslor som barn med egen erfarenhet av att utsättas för våld sätter ord på och önskar stöd i att hantera är exempelvis rädsla, sorg, ilska, skam och skuld. Många gånger saknar barnet egna funktionella strategier för att hantera de känslor som utsattheten väcker. Det kan bland annat märkas i samtal där barn berättar om självdestruktivitet som en konsekvens. Överlag i finns i samtalen till Bris en tydlig koppling till psykisk ohälsa. Exempel på ämnen som också berörs i samtal om våld är nedstämdhet, ångest, självmord och självdestruktivitet, men även åtgärningar förekommer.

HUR MÅNGA BARN ÄR UTSATTA?

Uppskattningsvis utsätts en miljard barn årligen för någon form av våld globalt, och våldet finns bland alla kulturer och samhällsklasser, oavsett etniskt ursprung, utbildningsgrad och inkomst. Det förmodade mörkertalet är stort. Eftersom våld mot barn är ett problem som man ofta vill dölja, förbise eller normalisera så sker en underrapportering.⁶

Den exakta omfattningen av förekomsten av våld mot barn i Sverige är också svår att beräkna.

"Jag har aldrig vågat berätta för någon. Jag skäms till och med nu över att skriva det här... Jag vill inte leva så här längre... Jag känner att det håller på att äta upp mig inifrån."

2016 genomförde Allmänna Barnhuset en nationell enkätstudie, där 4 700 elever från årskurs nio i grundskolan och årskurs två på gymnasiet svarade på frågor om utsatthet för våld under hela uppväxten.⁷ Totalt 44 procent av barnen hade någon gång under livet varit utsatta för någon form av misshandel av en vuxen inom eller utanför familjen. Med misshandel menas här olika typer av våld såsom fysiskt våld, psykiskt våld, försummelse, sexuella övergrepp samt upplevt våld mellan vuxna i familjen.

36 procent av de tillfrågade barnen hade utsatts för någon form av misshandel av en vuxen inom familjen. När det gäller utsatthet för fysiskt våld av en vuxen uppgav 24 procent av barnen att de någon gång upplevt det. 16 procent uppgav att de blivit utsatta för psykiskt våld av en vuxen, 14 procent att de upplevt våld mellan vuxna i familjen och 6 procent uppgav att de utsatts för försummelse. Totalt 9 procent, 14 procent av tjejerna och 2 procent av killarna, hade utsatts för sexuella övergrepp av en vuxen person.

En annan omfattande studie är Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning där personer i åldern 16–84 år får svara på sina erfarenheter av våldsutsatthet under det senaste året. I den senaste undersökningen från 2021 uppgav 8,3 procent av de drygt 5 500 medverkande i åldern 16–19 år att de utsatts för misshandel och 13,5 procent att de utsatts för hot. 15 procent har utsatts för sexualbrott och 10,8 procent för trakasserier i åldersgruppen 16–19 år. Vad gäller nätkränkningar, att någon spridit känsliga uppgifter, bilder eller

FÖREKOMST AV ANDRA ÄMNER I SAMTAL OM VÅLD, ÖVERGREPP OCH KRÄNKNINGAR

Familjen	25 %
Skolan	21 %
Nedstämdhet	20 %
Familjekonflikter	14 %
Vänner	12 %
Ångest	11 %
Självmord	10 %
Självdestruktivitet	8 %
Vuxnas missbruk/riskbruk	8 %
Onlinerelaterade frågor	5 %
Stress	5 %
Skilda föräldrar	5 %
Oro för annan	5 %
Vuxnas psykiska ohälsa	4 %
Sorg & kris	4 %
Kärlek	4 %
Att vara ung	4 %
Åtgärningar	3 %
Juridiska frågor	2 %
Depression	2 %

Ovriga samtalskategorier som oftast förekommer i samtal från barn om våld, övergrepp och kränkningar. I ett samtal till Bris dokumenteras i snitt 2,5 kontaktområden.

⁶ End Violence Against Children, 2021.

⁷ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.

filmer på internet, uppgav 6,7 procent i åldern 16–19 år att de blivit utsatta.⁸

Våld mot barn är ett omfattande område, där både arenor, förövare och former av våld som barnet utsätts för eller utsätter andra för kan vara många. Att kategorisera barns våldsutsatthet låter sig inte göras enkelt, och att göra det medför en risk för att bidra till en förenklad bild av något som i själva verket är mycket komplext.

Multiutsatthet – när våldet överlappar

De olika formerna av våld överlappar varandra i stor utsträckning och det finns grupper av barn som utsätts för många former av allvarligt och upprepat våld. 17 procent av barnen i en nationell kartläggning från Allmänna Barnhuset hade varit utsatta för minst två former av barnmiss-handel och hälften av dessa hade varit utsatta för tre eller fler typer.⁹ När ett barn är utsatt för minst tre former av våld kallas det multiutsatthet, och kan till exempel innebära att vara utsatt för både fysiskt och psykiskt våld hemma eller i skolan och samtidigt uppleva pappas våld mot mamma. Barn som utsätts för försummelse, där föräldrarna brister i omsorg, är den grupp som också är mest utsatt för andra former av våld. Kunskapen om multiutsatthet, riskfaktorer och konsekvenser är viktig på flera sätt, inte minst för att grundligt kunna identifiera vad barnet behöver hjälp med och skydd mot.

Tjejer uppgav oftare än killar att de blivit utsatta för flera typer av våld, inklusive sexuella övergrepp, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. I Allmänna Barnhusets kartläggning hade 81 procent av de unga som försökt att ta sitt liv någon gång utsatts för någon form av misshandel under sin uppväxt och mer än hälften av de som misshandlats var multiutsatta. Multiutsatthet är också starkare kopplat till traumasyntom än utsatthet för våld av en typ. Det var tre gånger vanligare med självskadebeteende bland de barn som var multiutsatta och minst tre gånger så vanligt med suicidtankar. Drygt 13 procent av de multiutsatta hade försökt att ta sitt liv i jämförelse med knappt 2 procent bland barn som inte hade utsatts för någon form av våld.¹⁰

Våld mot barn med dödlig utgång

Dödligt våld bland barn och unga i Sverige är ovanligt, 2020 drabbades totalt 20 barn och unga i ålder 0–19 år. Dödligt våld drabbar killar i mycket högre utsträckning än tjejer.¹¹ Socialstyrelsens dödsfallsutredningar som genomförs när det funnits särskild anledning att anta att dödsfallet har samband med något förhållande som inneburit att barnet har varit i behov av skydd, visar att det är en förälder eller vuxen i motsvarande roll som

är gärningsperson. Sedan 2008 har 46 sådana fall utretts och resultatet visar att en majoritet av barnen var yngre än 9 år. Nästan hälften av barnen dödades av sin biologiska far eller styvfar och vart femte av sin biologiska mor. I nästan hälften av fallen hade gärningspersonen vid tiden för gärningen varierande grad av psykisk ohälsa.¹²

Dödligt våld mot barn och unga, både i hemmet och på andra platser, och dödligt våld både orsakat av en förälder och av andra personer, har de senaste 30 åren minskat. Minskningen har dock varit långsammare i Sverige jämfört med Västeuropa som helhet.¹³ Det finns ingen given förklaring till utvecklingen av det dödliga våldet. När det gäller unga som dött i våldsamma händelser utanför hemmet handlar det ofta om unga med mycket dåliga framtidsutsikter som utsätter sig själva för olika risker, självmord, droger och våld. Gemensamt för gruppen är att de klarat skolan dåligt.¹⁴

RISKFaktorER FÖR BARN ATT UTSÄTTAS FÖR VÅLD

Det finns omständigheter som ökar eller minskar risken för att barn ska utsättas för och ta allvarlig skada av våld. Våldsutsatthet och konsekvenserna som våldet får avgörs av många olika risk- och skyddsfaktorer på flera nivåer, från individ- till samhällsnivå, i samverkan.

Alla former av våld ser ut att ha samma riskfaktorer: att bo i en familj med dålig familjeekonomi, med en ensamstående förälder, med föräldrar i konflikt om vårdnad, boende och umgänge, eller att själv ha funktionsnedsättningar, framför allt neuropsykiatriska, och kroniska sjukdomar eller hälsoproblem. Andra kända riskfaktorer för att utsättas för våld är föräldrars missbruk, psykiska ohälsa, stress och oro. Flera svenska studier har visat att tjejer generellt sett uppger sig ha varit utsatta för våld i högre utsträckning än killar, framför allt vad gäller våld hemma, mobbning och sexuella övergrepp – och de är oftare multiutsatta. Killar uppger oftare än tjejer att de utsatts för misshandel av andra vuxna än i hemmet, rån och

81%

av de unga som försökt att ta sitt liv någon gång hade varit utsatta för någon form av misshandel under sin uppväxt och mer än hälften av de som misshandlats var multiutsatta.

Barn som utsätts för försummelse är oftare utsatta för andra former av våld.

Foto: Trym Nilsen / Unsplash

⁸ Brottsförebyggande rådet, 2021.

⁹ Jernbro, C. & Landberg, Å., 2020.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Socialstyrelsens statistikdatabas för dödsorsaker.

¹² Socialstyrelsen, 2019.

¹³ Institute for Health Metrics and Evaluation.

¹⁴ Werbart et al., 2020.

vapenrelaterat våld. Barn som inte får bestämma över sina egna liv är en utsatt grupp liksom barn som identifierar sig som vare sig tjej eller kille.¹⁵

Ett barn kan vara utsatt för våld utan att kunna identifieras utifrån kända risk- och skyddsfaktorer. Det är inte riskfaktorn i sig som är det avgörande, utan vilka konsekvenser den får. Psykisk ohälsa hos en förälder leder exempelvis inte automatiskt till omsorgsbrist och inte heller till ohälsa hos barnet. Det som kan vara skadligt är om förälderns tillstånd medför en bristande omsorg om barnet. Förekomsten av flera riskfaktorer samtidigt ökar risken för att ett barn ska utveckla ohälsa och utvecklingsproblem, men sambandet är inte linjärt för det enskilda barnet.¹⁶

Det är tydligt i samtal till Bris att många barn tror att våldet är barnets eget fel. Barn som utsätts för våld i hemmet tenderar att tro att det beror på att det är på grund av något som hen gjort eller inte gjort, också för att den vuxna kan ha motiverat det så för barnet. När det gäller våld i det offentliga eller på nätet beskriver barn det som att de själva borde ha vetat bättre, och borde ha kunnat skydda sig.

HAR PANDEMIN PÅVERKAT BARN S UTSATTHET?

Pandemins påverkan på barn, vuxna och på samhället i stort är en av årets mest angelägna frågor, men på frågan om vilka konsekvenser det inneburit för barn finns ännu inga heltäckande eller helt säkra svar. Pandemin pågår fortfarande och likaså studier som ännu inte hunnit färdigställas. För att förstå hur pandemin påverkat barns olika rättigheter och situation kommer det att krävas fortsatta uppföljningar och utvärderingar under en lång tid.¹⁷ Det finns dock studier som pekar på att barn som redan tidigare befann sig i utsatta situationer har påverkats mer negativt än andra.¹⁸

Hos Bris noterades en liknande utveckling. Från 2020, året då covid-19-pandemin slog till, ökade samtalen från barn om våld markant i Bris stödlinje. Här berättade barn som levde med våld i hemmet bland annat om hur restriktioner och den ökade sociala isoleringen ytterligare försvårade för barnet att undkomma våldet. Barns olika behov och utmaningar kopplade till pandemin har under tiden som gått både hunnit uppstå, förändras och ibland upphöra. Bris ser dock fortfarande samma risker som lyftes i föregående årsrapport, med en förstärkt utsatthet hos redan utsatta barn.¹⁹ Restriktionerna i samhället har lett till att många riskfaktorer för barns utsatthet ökat och att skyddsfaktorer begränsats. Det påverkar

Foto: Shutterstock

Restriktionerna har lett till begränsade skyddsfaktorer för barn i utsatta situationer.

"Snälla kan corona försvinna! Jag kommer inte orka mer jag vill bara dö, jag orkar inte mer, jag orkar inte mer."

särskilt barn som befinner sig i utsatta livssituationer. Exempelvis barn som växer upp med våld i hemmet.

Många av de barn som under pandemin kontaktat Bris för att de utsatts för våld i hemmet beskriver att de har varit utsatta sedan lång tid – det handlar alltså inte om en ny utsatthet. Däremot har pandemin och restriktionerna beskrivits som nya omständigheter vilka förvärrat situationen i hemmet och gjort det svårare att undkomma utsattheten.

Enligt en studie där gymnasieelever tillfrågats uppgav 1 procent att de under pandemin varit mer utsatta för våld än tidigare, medan 6 procent uppgav att restriktionerna skyddat dem från våld och övergrepp. 11 procent uppgav att situationen hemma hade förvärrats, men samtidigt var det 25 procent som tyckte de hade haft större möjlighet att diskutera med sina föräldrar om sådant som oroade dem.²⁰ Pandemin har alltså påverkat barn på mycket olika sätt.

Sedan 2021 pågår en ny nationell kartläggning om förekomsten av våld mot barn, som kommer att vara helt central inom fältet för att förstå hur barns utsatthet för våld har utvecklats de senaste åren.²¹ Likaså pågår en studie med syftet att bland annat undersöka hur covid-19-pandemin påverkat föräldraskap, attityder till våld i uppfostringssyfte, samt risk- och skyddsfaktorer för våld.²² ♦

¹⁵ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.

¹⁶ Rikshandboken i barnhälsovård.

¹⁷ Barnombudsmannen, 2021.

¹⁸ Skrove G. et al., 2021; Sjögren A. et al., 2021; Augusti, E.M., Sætren, S.S., & Hafstad, G.S. 2021; Socialstyrelsen, *Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten*, 2021.

¹⁹ Bris rapport, 2021:1.

²⁰ Svedin, C.G., Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

²¹ Regeringskansliet, *Förekomsten av våld mot barn i Sverige ska kartläggas*, 2020.

²² Regeringskansliet, *Stiftelsen Allmänna Barnhuset tilldelas medel för undersökning om föräldraskap, våld och stöd*, 2021.

ATT UTSÄTTAS FÖR VÅLD I HEMMET

Trygga hemförhållanden är en förutsättning för att barn ska utvecklas och må bra. Men dagligen berättar barn för Bris om våld i hemmet och om föräldrar som brister i sin omsorg. Ofta är det första gången de delar med sig av sina upplevelser.

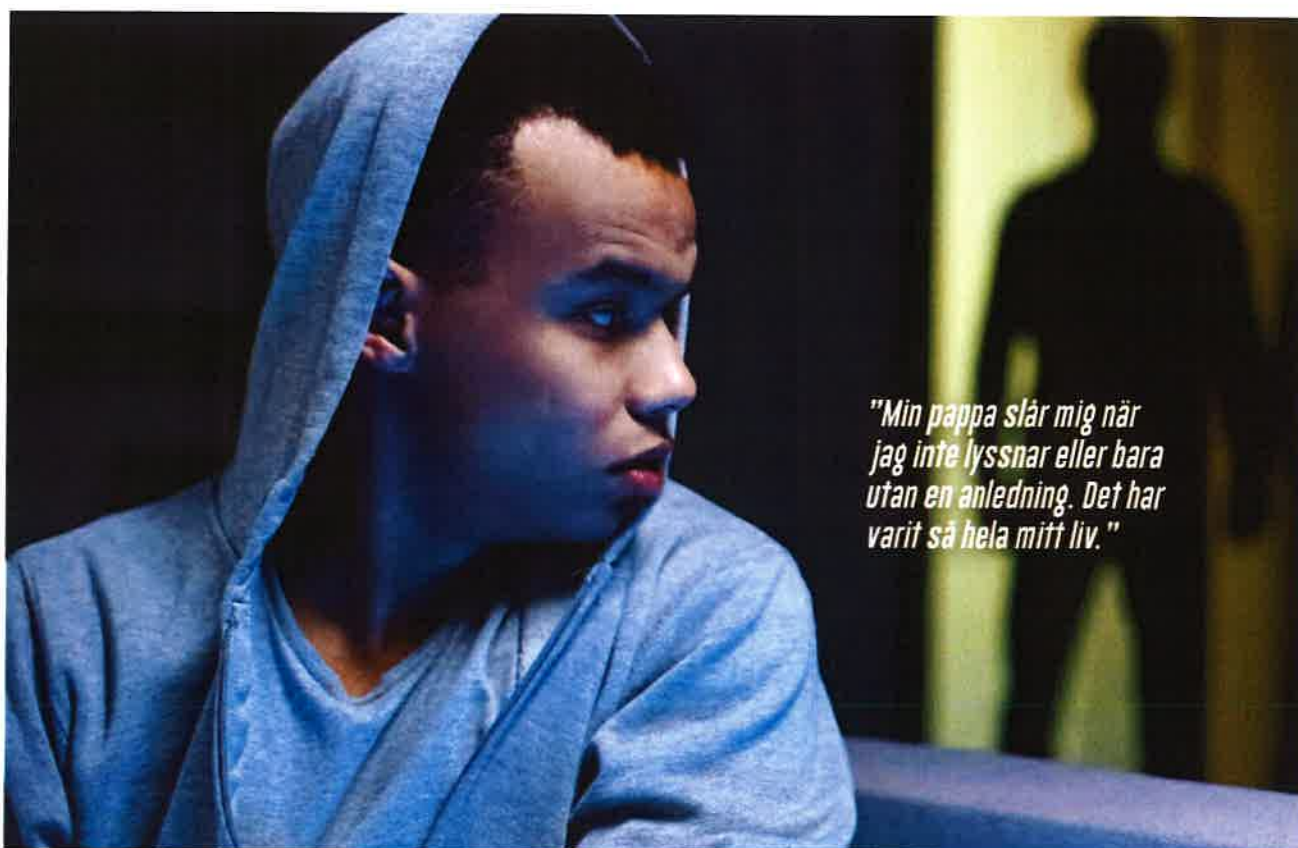

Foto: Shutterstock

"Min pappa slår mig när jag inte lyssnar eller bara utan en anledning. Det har varit så hela mitt liv."

När barn berättar för Bris om utsatthet för våld, övergrepp och kränkningar handlar det oftast om våld i hemmet. Bris dokumenterar samtalen efter vilken typ av våld som samtalet handlar om, och i hemmet utsätts barn för såväl fysiskt våld, psykiskt våld, omsorgsbrist, hedersrelaterat våld och sexuella övergrepp. Samtalen i alla dessa kategorier har ökat stort mellan 2020 och 2021.

Som tidigare nämnts i rapporten är det ingen som vet den exakta omfattningen av förekomsten av våld mot barn i Sverige, det gäller även våld i hemmet där det finns stora mörkertal. I den senaste kartläggning som gjorts av Allmänna Barnhuset svarade 36 procent av barnen som deltog att de hade utsatts för någon form av miss-handel av en vuxen, det vill säga mer än vart tredje barn. 14 procent svarade att de hade upplevt våld mellan vuxna i familjen.²³

BRIS KURATORER ÄR OFTA DE FÖRSTA BARNET BERÄTTAR OM VÅLDET FÖR

När ett barn berättar om våld i hemmet för Bris är det ofta första gången de pratar om det med någon vuxen. Samtalet kan börja med att barnet berättar om att må dåligt, eller om föräldrar som bråkar. Genom kuratorns frågor, lyssnande och bekräftande kan barnet närma sig det som är svårare att tala om. Att berätta om egen våldsut-satthet är svårt, att närma sig och sätta ord på sin

BARN-KONVENTIONEN

Artikel 19 i barn-konventionen fastslår att varje barn har rätt att skyddas från alla former av våld från vårdnads-havare.*

* Artikel 6, FN:s kon-vention om barnets rättigheter.

utsatthet är smärtfyllt och kan ta emot. Det kan vara en härva av skrämmande händelser, stora konflikter, hotfull stämning hemma, och kanske förstår barnet först i samtalet med kuratorn att det hen är utsatt för är våld.

I samtal om våld hemma förekommer både mammor och pappor som förövare. Barn beskriver det fysiska våldet med att den vuxna slår, sparkar, knuffar, biter, bränner, nyper, drar i armar, hår och öron. Många berättar också om psykiskt våld, om vuxna som är hotfulla, skrämmer, kränker, bestraffar och hotar att överge barnet – ofta med nedvärderande kommentarer om barnets kropp. Många tjejer berättar om hur föräldrar sexualiserar och kränker, till exempel genom att kalla barnet för hora. Barn som beskriver att de upplevt våld mot närstående anger i hög utsträckning att våldet har riktats mot en förälder, ofta mamman, och en del samtal handlar om att de lever på flykt med mamman från förövaren. Barn berättar också om sexuellt våld som att utsättas för våldtäkt eller andra fysiska sexuella övergrepp och sexuella anspelningar av den vuxne. Flera barn berättar om materiellt våld, till exempel kopplat till mobiltelefoner som föräldrarna kontrollerar, tar ifrån barnet eller hotar att förstöra. De beskriver föräldrars våld som handlingar i affekt, ett oreflekterat beteende eller som bestraffning och uppfostringsvåld.

²³ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.

Barn berättar även för Bris om hur föräldrar brister i omsorg, känslomässigt eller materiellt, brister i att skydda barnet från våld eller är fysiskt eller känslomässigt otillgängliga. Medan det fysiska våldet kan vara lättare för ett barn att beskriva, är omsorgsbrist många gånger svårt att sätta ord på. Det är inte alls lika konkret som fysiskt våld eller direkta hot om våld kan vara och det är svårare för barnet att förstå vad det är hen utsätts för. Många gånger har omsorgsbristen pågått under stora delar av barnets uppväxt och normaliserats för barnet och är en av många brister i barnets miljö. I samtalen om omsorgsbrist förekommer beskrivningar av andra former av våld och problem hos föräldern som missbruk eller psykisk ohälsa.

”Min pappa är för det mesta snäll och så. Men ibland är han på dåligt humör och nyper och slår mig. Han slår mig när jag gör fel. Vilket är rätt så ofta. Hans humör ändras hela tiden men jag är rädd för att få stryk om jag säger till en vuxen och han får reda på det.”

”Jag kan inte minnas en enda gång under min uppväxt som mina föräldrar, speciellt inte min mamma, visade någon som helst form av kärlek eller omtanke. Finns det en möjlighet att det är detta i min barndom som kan förklara min mentala ohälsa, depression, ångest, och känsla av tomhet och känsla av att känna mig hatad av alla?”

I barns samtal till Bris förekommer även våld i hemmet mellan syskon eller styvsyskon som bor tillsammans. Det kan vara våld som uppstår i konflikter mellan barn, eller våld som är riktat mot ett barn. I samtal där barnet är utsatt för våld från ett syskon är det vanligt att barnet förklarar våldet med att syskonet har en diagnos, funktionsnedsättning eller missbruksproblematik som gör att hen inte kan kontrollera sig.

Ibland är det våld som barnet utsätts för i sitt hem oförutsägbart. Andra gånger är det något som barnet vet kommer att hända, kanske som en bestraffning för något som barnet har gjort eller inte har gjort. Ibland sker våldet okommenterat

”Igår blev jag NÄSTAN polisanmäld efter ett bråk men mamma var fucking full så jag kunde inte berätta för henne så nu kommer hon få höra det från skolan istället för mig och då kommer hon vara på deras sida och inte min.”

FÖRÄLDRABALKEN

”Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och god fostran. Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling.”

Föräldrabalken 6:1 (Lag 1983:47)

från den vuxnas sida, andra gånger ber föräldern om ursäkt och försöker förklara eller försvara sitt agerande, till exempel med egen stress, eller gör tvärtom och lägger skulden för våldet på barnet. Barn berättar ofta om föräldrar som helt tycks sakna insikt om hur barnet påverkas av deras agerande. Oavsett om barnet får en förklaring eller inte lämnas många barn med en känsla av att det inte går att skydda sig mot fortsatt våld och det skapar stress. Barn berättar om strategier de utvecklar för att förhindra våldet, som att inte störa eller reta upp föräldern.

”Min mamma har slagit mig flera gånger, kastat saker, örflitat, dragit i mitt hår ner till marken, boxat och sparkat på både magen och ansiktet. Hon slår inte mig idag men hon skriker högt och hotar att hon ska slå mig i vissa sammanhang t.ex. om jag inte diskar eller stör henne. Jag är rädd för henne även ifall hon kan säga snälla saker och jag kan inte glömma bort allt som hon har gjort mot mig. Jag vet inte vad jag ska göra och jag vill verkligen inte bo med henne för jag kan aldrig veta vad hon kommer att göra.”

HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Samtal inom våldskategori som dokumenteras som hedersrelaterat våld och förtryck rör barn som är eller har blivit utsatta för, bevittnat, utsatt annan eller är rädd för hedersrelaterat våld och förtryck. Barn som kontaktar Bris om hedersrelaterat våld och förtryck är till största del i åldern 16–18 år och antalet kontakter är högst från barn som identifierar sig som tjejer, men samtal från killar förekommer också. De flesta befinner sig i Sverige men det händer också att barn kontaktar Bris från ett annat land där de befinner sig i en utsatt situation och önskar hjälp att komma hem till Sverige.

Antalet samtal om hedersrelaterat våld och förtryck till Bris har varit relativt konstant under de senaste åren, ca 110–160 samtal per år. Bris kan inte veta exakt hur många av de barn som kontaktar stödlinjen som lever med hedersrelaterat våld och förtryck. För att ett samtal ska kategoriseras som hedersrelaterat ska barnet ha gett tillräckligt mycket information om den kopplingen, annars dokumenteras kontakten som fysiskt eller psykiskt våld. Det är vanligt att det först i ett uppföljande samtal framkommer att våldet är hedersrelaterat. Antalet samtal till Bris återspeglar inte heller den verkliga omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck. Mörkertalet är stort men försök till kartläggningar görs. En sådan visar att 7–9 procent av unga i storstäderna lever med ett kollektivt legitimerat våld.²⁴

Fysiskt våld kan vara lättare att sätta ord på.

Foto: Shutterstock

²⁴ Baianstovu et al., 2019.

Barn som utsätts för hedersförtryck kan berätta hur de inte får utöva vissa intressen.

Hedersrelaterat förtryck har sin grund i kulturella föreställningar om kön, makt och sexualitet, och är ofta kollektivt utövat. Kontrollen av tjejers och kvinnors sexualitet är central, men våldet och förtrycket drabbar både tjejer och killar, kvinnor och män. Både män, kvinnor och barn kan vara förövare då ansvaret för att kontrollera och upprätthålla en ordning där alla följer normerna är kollektivt. Våld kan även utövas som bestraffning mot den som misstänks ha brutit mot dessa, för att inte riskera att förlora, eller för att återupprätta den förlorade, hedern.

Förtrycket innebär kränkningar av barnets rättigheter genom ingripande begränsningar av barnets frihet. Det handlar om kontroll och begränsningar i barnets vardag, till exempel val av klädstil och umgänge, men även begränsad rörelsefrihet och livsval, som val av partner och utbildning. Det är tydligt i barns samtal till Bris att begränsningarna påverkar barnet på många sätt, inte minst barnets sociala liv och kontakten med jämnåriga, barnets identitetsutveckling och kärleksrelationer och barnets möjlighet att utöva och utveckla intressen och talanger. Barn berättar för Bris om strategier de har utvecklat för att kunna leva likt jämnåriga utanför hemmet och som innebär att de bryter mot föräldrars och släktingars regler, utan att detta blir avslöjat.

I samtal till Bris om våld, övergrepp och kränkningar där barnet själv uttrycker en koppling till pandemin har barn beskrivit hur pandemin blivit ytterligare ett sätt för redan kontrollerande föräldrar att kontrollera barnet. I början av pandemin berättade barn framförallt om en förstärkt isolering, med förälder som kunde motivera att syftet med detta var att följa de allmänna restriktionerna. När det senare blivit aktuellt med vaccination och hävda restriktioner berättar barn om föräldrar som väljer att avstå vaccination och kräver att familjen fortsätter leva isolerat och under fulla restriktioner.

Barn som lever i en miljö präglad av hedersnormer riskerar i betydligt högre grad att utsättas för våld. En jämförande rapport om hur de unga med begränsat val gällande partner svarat kring olika former av våldsutsatthet, familjeförhållanden och mäende, jämfört med unga som inte uppgett begränsningar i val av partner, visar att de barn som inte får välja sin partner betydligt oftare är utsatta för olika former av barnmisshandel. 88 procent har utsatts för någon form av barnmisshandel någon gång under uppväxten, så som fysisk misshandel, psykisk misshandel, att bevittna våld mot en förälder, sexuella övergrepp och försummelse. Barnen har i högre grad utsatts för fysiskt våld av syskon och andra släktingar.²⁵ Det stämmer väl överens med Bris erfarenheter genom kontakter med barn. Barnen berättar om föräldrar som utsätter dem för olika former av våld som bestraffning eller i affekt, om fysiskt och psykiskt våld, sexuella övergrepp och ibland även hot om dödligt våld. De berättar om hot kopplade till barnets framtid som hot om att bli bortgift, inte få studera vidare eller bli förd utomlands. Flera har upplevt våld mot mamma, syskon eller andra närstående.

Särskilda omständigheter när ett barn utsätts för hedersrelaterat våld

I barns samtal till Bris som rör hedersrelaterat våld och förtryck vill en del barn ha hjälp att fly sina familjer eller få skydd i ett annat boende. De befinner sig i en akut situation, har redan blivit bortförda eller står inför ett tvångsäktenskap. Andra har nått till en punkt där de inte längre står ut med begränsningarna. Det kan ha utlösts av att de träffat någon och vill kunna ha en öppen kärleksrelation. Några är uppgivna, frågar om de måste släppa sina drömmar om det liv de vill leva, eller om det kan finnas något alternativ. För många andra utsatta barn hägrar 18-årsdagen, då kommer de att kunna göra sina egna val oberoende av föräldrarna. För barn, framförallt tjejer, som lever med hedersrelaterat våld och förtryck är det ofta tvärtom. När de fyller 18 förväntas de gifta sig, kanske med någon de själva inte har valt, kanske på en annan plats eller i ett annat land, avsluta sina studier, föda barn mot sin vilja och anta den roll som förväntas av dem som vuxna kvinnor.

BRIS SYN PÅ HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Allt Bris arbete utgår från FN:s barnkonvention och synen på barnet som en rättighetsbärare. När ett barn blir utsatt för våld och förtryck innebär det att barnets rättigheter kränks.

Hedersrelaterat: Handlingar som syftar till att bevara eller återupprätta en persons, familjs, släkts eller annan liknande grupps föreställda heder. Det som gör

en handling hedersrelaterad är motivet.

Våld: Barnet har rätt till skydd från alla former av fysiskt eller psykiskt våld, såsom skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Förtryck: Handlingar som begränsar barnets frihet och inskränker barns rättigheter.

²⁵ Jernbro, C. & Landberg, Å., 2018.

Många känner att de måste hantera upplevelserna av våldet ensamma.

Foto: Shutterstock

77 "Jag vet att jag måste ta hjälp för att få som jag vill ha det, livet jag vill leva. Men det är omöjligt. Finns inte på kartan att jag tar ett sånt steg. Om jag berättar för någon kommer det påverka mina föräldrar. Det skulle vara en skam om jag bröt mig ur den här traditionen. Jag vet bara att jag aldrig kommer kunna berätta för nån. Antingen kommer jag leva efter hur dom ber mig att göra, eller så kommer jag bara dö."

Barn som utsätts för våld av sina föräldrar, oavsett vilken form av våld, berättar ofta för Bris att de älskar sina föräldrar. Men det är oerhört svårt att som barn behöva hantera komplexiteten i att älska och vara beroende av den som också gör en illa eller kontrollerar och begränsar ens frihet. Barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck beskriver detta tydligt i samtal till Bris. Även om barnen inte delar föräldrarnas värderingar och idéer uttrycker många ändå förståelse för dem. De kan säga att de förstår att föräldrarna tänker att begränsningarna är för deras eget bästa och en del barn vet att föräldrarna också är offer för föreställningarna om heder och är tvingade att göra det som förväntas av dem. Ett skäl till att inte bryta mot normerna kan vara att skydda en eller båda föräldrarna från att dessa i sin tur ska frysas ut eller bestraffas på annat sätt. Situationen är komplex.

77 "Jag orkar inte mer med allt som händer. Jag vill stoppa mitt liv. Jag trivs inte i min familj för jag får inte göra någonting. Jag får inte klä mig som jag vill. Jag får inte gå ut. Jag får inte välja mina vänner. Jag vill vara med någon som tar hand om mig, som bryr sig om mig."

Hedersrelaterat våld och förtryck är en oerhört allvarlig form av utsatthet, eftersom den begränsar det utsatta barnets hela liv, alla livsområden,

och framtid. Förtrycket är sanktionerat av många, barnet saknar ofta vuxna i sin närhet som kan utgöra skyddande faktorer och samhället har svårt att erbjuda hjälp som barnet vågar ta emot och som faktiskt kan garantera det skydd och stöd barnet behöver och har rätt till. Att ett uppbrott från familjen för med sig att barnet tvingas bryta kontakten med alla som står hen nära, av skyddsskäl eller genom kollektivets avvisning gör att många tvekar, priset för frihet är högt.

HUR PÅVERKAS BARN AV ATT UTSÄTTAS FÖR VÅLD I HEMMET?

Våld kan se ut på många olika sätt, men allt våld skadar. I vissa fall har våldet ägt rum vid ett enstaka tillfälle medan det i andra fall har pågått under lång tid, kanske under hela barnets uppväxt. Barn som blivit utsatta har det gemensamt att våldet är eller var en skrämmande upplevelse och att det försatt barnet i en känsla av vanmakt. Vilka konsekvenser det får för det enskilda barnet påverkas av flera faktorer, men gemensamt är att våldet och konsekvenserna av det är något som barnet ofta känner att hen måste hantera ensam.

Barn är tydliga i samtal med Bris med att det är svårt att förstå hur föräldrar kan göra dem illa på olika sätt, men också vara snälla och omtänksamma. Det som barn framför allt vill är att få hjälp att få stopp på våldet, så att de då kan bo kvar hos sin eller sina föräldrar, som de ofta berättar att de älskar. Samtidigt uttrycker en del barn att de vill flytta till en annan familj och slippa sina föräldrar. En strategi för att stå ut som vissa barn beskriver är att tänka på 18-årsdagen, att det kommer en dag när föräldrarna inte kommer åt dem längre.

En konsekvens när föräldern är förövaren kan bli att barnet lämnas utan en trygg vuxen som kan ge skydd och känslomässigt stöd. Barn

"Jag har gått ut för mamma och hennes sambo har börjat bråka. Det blir bara värre och värre bråk tills han slår henne."

■ Att utsättas för våld i hemmet

beskriver ofta hur utsattheten påverkat deras självkänsla och livslust. Detta är särskilt tydligt för barn som berättar om utsatthet för psykiskt våld i hemmet med föräldrar som kränker, nedvärderar och på andra sätt skadar barnet känslomässigt. När föräldern är den som skadar kan barnet inte vända sig till föräldern för att få stöd för sitt mående, många berättar att de får försöka hantera känslor som ångest och panikattacker på egen hand.

Bland barn som kontakter Bris om våld hemma märks att tilliten till andra människor ofta är stukad. Flera av barnen beskriver att de lever med en ständig rädsla, för föräldern eller föräldrarna, men också rädsla för att själv bli likadan mot sina barn som vuxen. Andra beskriver sig som känslolösa, att de har "stängt av". Barn som utsätts för omsorgsbrist beskriver att det får en att känna sig värdelös, oälskad och som att allt som är svårt i hemmet och relationen är barnets fel.

Att leva med hedersnormer, i förtryck, kontrollerad och starkt begränsad, är en stor påfrestning. Barn beskriver i samtal med Bris sin vanmakt och att de inte förstår hur de ska orka med. Kontrasten mellan det liv som jämnåriga lever och den egna begränsade tillvaron blir för många tydligare ju äldre de blir. Insikten om att hur litet det egna handlingsutrymmet är, är frustrerande och många uttrycker en besvikelse över det liv de vet att de kommer att tvingas leva. En del barn har utvecklat ett självförakt, flera säger att de vill dö, tänker på självmord och har skadat sig själva på olika sätt. Alla längtar till något annat.

Tydlig koppling mellan utsatthet för våld och psykisk ohälsa

Forskning visar att det finns en tydlig koppling mellan våld mot barn och psykisk ohälsa som dålig självkänsla, ångest, psykosomatiska besvär, posttraumatisk stress och självmordsrisk. Ungefär var fjärde individ som utsätts för våld under sin uppväxt uppfyller kriterierna för depression innan de fyllt 30 år och risken för självmordsförsök är fördubblad jämfört med barn som inte upplevt någon form av utsatthet.²⁶ Detta samband bekräftas i samtalen med barn på Bris. Många berättar att de känner sig väldigt ensamma, har en låg självkänsla, tänker på sig själva som värdelösa och känner sig uppgivna.

Det finns också en tydlig koppling mellan våld i barndomen och fysiska sjukdomar, missbruk och kognitiva svårigheter senare i livet. En avhandling visar att barn som rapporterat fysisk misshandel hade fler psykosomatiska besvär än andra och upplever mycket lägre livskvalitet.²⁷ Våldsutsatta barn har en större benägenhet att ta risker, möter större utmaningar i skolan och senare på arbetsmarknaden. Barn som utsätts för våld i sitt hem löper större risk än andra barn att utsättas för våld på andra arenor och av andra förövare och

"Det är ingen som har kramat mig på 2 år, jag känner mig bara så ensam, en kram skulle räcka."

Foto: Shutterstock

Att bli myndig och kunna flytta ifrån föräldrarna och våldet ser en del barn som en utväg, medan barn som lever med hedersförtryck kan bäva inför 18-årsdagen.

de riskerar också i större utsträckning att själva utsätta andra för våld. Barn har rätt till ett gott liv här och nu, men att skydda barn mot våld i hemmet har också ett preventivt syfte.²⁸

Barn som utsätts för traumatiska, påfrestande situationer eller långvarig stress påverkas på olika sätt. Hur det enskilda barnet reagerar beror på sådant som barnets personlighet och egenskaper, ålder och utvecklingsnivå, om det är en enskild händelse eller många återkommande, hur barnet tolkar sin egen roll i händelsen och vilket stöd barnet får från sin omgivning. Ett barn som utsätts för en mycket traumatisk upplevelse kan drabbas av posttraumatiskt stressyndrom, PTSD. Symtom på PTSD är att känslomässigt återuppleva den skrämmande händelsen, undvikande av situationer eller sinnesintryck som påminner om den, negativa förändringar i tankar och känslor samt att vara spänd, nervös och lättskrämmd. Tillståndet påverkar och begränsar barnet på olika sätt som kan försvåra barnets sociala relationer, studier och vardagliga aktiviteter. De flesta barn och unga som varit med om svåra händelser kan återhämta sig i en trygg miljö och är inte i behov av psykiatrisk vård. Däremot kan de behöva extra uppmärksamhet, omsorg och stöd i vardagen.²⁹ Bris erfarenhet är att det kan vara viktigt för det enskilda barnet att få höra just det, att allt inte är förstört, att det går att må bra och få ett bra liv. ♦

²⁶ Jernbro, C., 2015.

²⁷ Ibid.

²⁸ Thulin, J., 2020.

²⁹ Kunskapsstudien.se, Posttraumatiskt stressyndrom hos barn och unga.

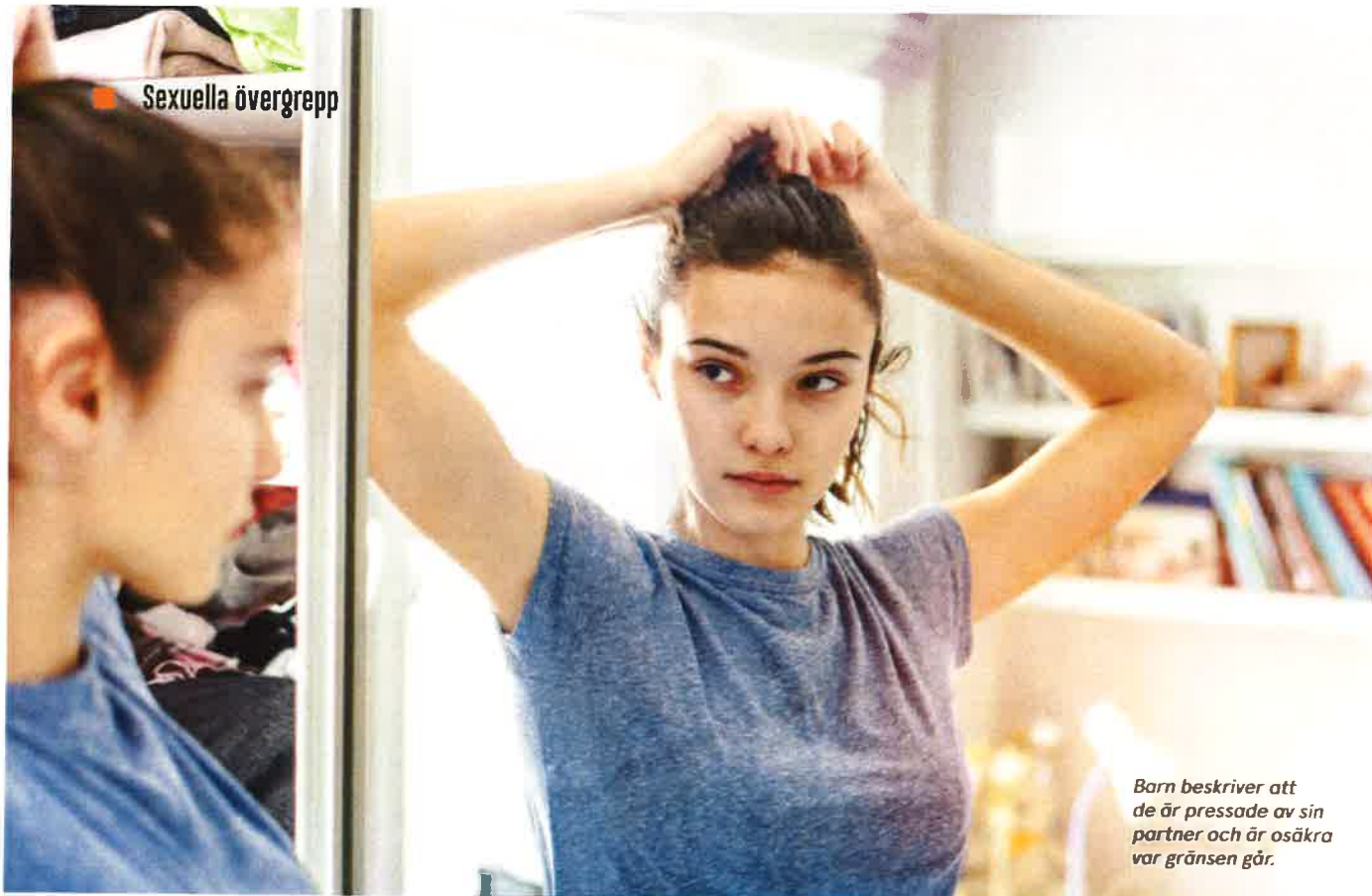

SEXUELLA ÖVERGREPP

Samtal från barn om sexuella övergrepp är en av de samtalskategorier som ökat mest hos Bris, med 251 procent från 2016 till 2021.

Barn berättar att de blir utsatta av såväl föräldrar, andra vuxna och jämnåriga. Många berättar om övergreppen som en av flera former av våld de utsätts för i hemmet.

Barn beskriver att de är pressade av sin partner och är osäkra var gränsen går.

Foto: Shutterstock

Samtalen om sexuella övergrepp från barn till Bris är en av de samtalskategorier som har ökat mest under flera år. Under perioden 2016–2021 har det totala antalet samtal till Bris ökat med 69 procent medan samtalen om sexuella övergrepp ökat med hela 251 procent. Under 2016–2021 har Bris haft 7 663 samtal med barn som handlat om sexuella övergrepp, vilket motsvarar drygt 4 procent av samtalen till Bris. Det är troligt att samhällsutvecklingen och förändrad lagstiftning har påverkats barns möjligheter att sätta ord på och berätta om utsatthet för sexuella övergrepp, vilket beskrivs tydligare senare i kapitlet.

Definitionen av sexuella övergrepp i Bris samtalsdokumentation är bred och innefattar sexuella trakasserier, sexuellt utnyttjande och sexuellt våld, såväl online som offline. Här inkluderas samtal om barns egen utsatthet, när barn berättar om ett annat barns utsatthet, barn som själva har utsatt någon annan för sexuella övergrepp eller som är rädd för att bli utsatt för sexuella övergrepp. Det inkluderar övergrepp på olika arenor, såsom i hemmet, i skolan och på nätet samt övergrepp som skett både i nutid och dåtid. Något som utmärker samtalen till Bris om sexuella övergrepp jämfört med andra samtalskategorier som rör olika former av våld är en större variation av förövare och platser där barnet utsätts.

HUR MÅNGA BARN ÄR UTSATTA?

Det finns av flera skäl inget säkert svar på exakt hur många barn som utsätts för sexuella övergrepp. Många barns utsatthet kommer aldrig till vuxnas eller myndigheters kännedom, inte heller statistikförs alltid den utsattheten som gör det. För att ett barns utsatthet för sexuella övergrepp ska bli känt behöver barnet berätta eller någon annan

VAD ÄR ETT SEXUALBROT?

Sexualbrott är ett samlingsnamn på oönskade/ofrivilliga och i lag förbjudna handlingar av sexuell karaktär, så som till exempel våldtäkt eller sexuellt övergrepp. Det kan röra sig om olika typer av handlingar, exempelvis att ha samlag med någon, att ta på en annan persons kropp i sexuellt syfte, att visa upp sexuellt material via bild eller film eller att prata om sex.

Som huvudregel krävs det att den som blivit utsatt för ett sexualbrott inte har samtyckt till den sexuella handlingen för att det ska vara straffbart. I den svenska straffrättslagstiftningen finns det särskilda bestämmelser gällande sexualbrott mot barn, vilket innebär att alla sexuella handlingar som utförs av en person över 15 år mot ett barn under 15 år är olagliga, oavsett frågan om samtycke.

"Jag vill bara ha en bekräftelse att jag är viktig eftersom jag inte får det av någon annan. Men egentligen vill jag inte göra sexuella saker med dom."

förstå vad som skett. Hindren för barn att berätta om våld är många, kanske särskilt vid sexuella övergrepp. Det finns också hinder hos vuxna att se, förstå och agera vid misstanke om att sexuella övergrepp skett.

Ett sätt att det försöka kartlägga förekomsten är de nationella enkätstudier som Allmänna Barnhuset genomför bland elever i årskurs tre i gymnasiet, vilka visar på en signifikant ökning vad gäller sexuella övergrepp sedan studierna startade. 2014 uppgav var femte att de utsatts för övergrepp, 2021 är siffran var fjärde av de drygt 3 000 som deltog. Mest utsatta är tjejer, drygt var tredje uppgav att hon har varit utsatt för ett sexuellt övergrepp under sin uppväxt. Var tionde elev har utsatts för penetrerande övergrepp, marginellt färre än i tidigare studier. Den genomsnittliga åldern vid första övergreppstillfället var cirka 15 år. De flesta av dem som utsatts, 82 procent, utsattes första gången i tonåren. Tjejer är signifikant oftare utsatta för upprepade övergrepp än killar.³⁰

³⁰ Svedin, C.G., Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

”När jag gick i 7an så blev det en stor grej med ”Me Too” som spreds på nätet där många andra berättar om övergrepp & liknande och det pratades mycket på lektionen i skolan om sexuella övergrepp och det var då mina känslor väcktes för första gången och jag insåg vad jag hade varit med om.”

HAR SEXUELLA ÖVERGREPP BLIVIT LÄTTARE ATT PRATA OM?

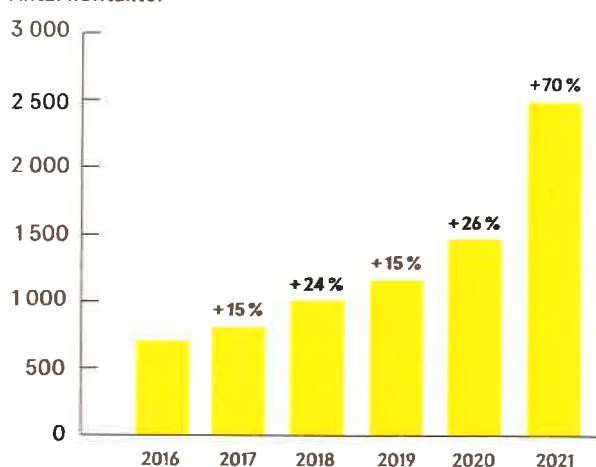
2017 fick rörelsen #metoo, som har som syfte att uppmärksamma och verka mot sexuella ofredanden samt normaliseringen av och tystnadskulturen runt dessa, stor uppmärksamhet i Sverige. I Allmänna Barnhusets nationella studie dras bland annat slutsatsen att rörelsen har inneburit att unga kunnat prata mer om sexuella övergrepp och i högre grad fundera på hur övergrepp uppstår, sin egen del i dessa och hur de ska bete sig i sina kärleksrelationer. En fjärdedel av samtliga tillfrågade unga tyckte att #metoo hade påverkat dem mycket. Framför allt hade tjejer påverkats i hög grad. Också hos barn med egen erfarenhet av sexuella övergrepp tyckte 36 procent av tjejerna och 11 procent av killarna att #metoo bidragit till att göra det lättare att prata om de övergrepp som de själva utsatts för.³¹

Ökningen av kontakter till Bris under de senaste åren indikerar att mörkertalet är och har varit stort, att många barn har blivit utsatta för övergrepp utan att känna till sina rättigheter eller ha ord för att tala om sina erfarenheter, men att en större medvetenhet och en bruten tystnadskultur har gjort att barn nu på ett annat sätt än tidigare reflekterar över händelser och relationer och talar om dem.

År 2018 infördes även förändringar i sexualbrottslagstiftningen. Den nya samtyckeslagen där frivilligheten är utgångspunkten säger att det inte längre ska krävas att gärningspersonen har använt sig av våld eller hot, eller utnyttjat offrets särskilt utsatta situation, för att kunna dömas för exempelvis våldtäkt. Med införandet av samtyckeslagen följde en informationskampanj som många unga tagit del av, vilket kan ha bidragit till ökade insikter kring ens eget agerande. Den ökade medvetenheten och ändringen av lagen har också fört med sig frågor bland unga. Fler barn idag resonerar i samtal med Bris kring samtycke och gränser kring sexuella handlingar jämfört med för några år sedan. Framför allt hos killar finns en osäkerhet kring gränser och oro för att själv omedvetet ha gått över en sådan. Även Allmänna Barnhuset studie visar att den osäkerheten och oron förekommer, där 28 procent av killarna uppger att de kan känna oro att anklagas för sexuella övergrepp. Bland tjejer är siffran 3 procent.³²

→ Samtalsutveckling sexuella övergrepp

Antal kontakter

Antal samtal om sexuella övergrepp samt procentuell ökning jämfört med föregående år.

”...jag älskar honom men jag vill att han ska sluta.”

Men fortfarande avstår många barn från att berätta om övergrepp de utsatts för, endast 14 procent i Allmänna Barnhusets studie hade sökt professionell hjälp. Om barnet berättat om övergreppet så är det i första hand för en kompis som ofta måste lova att inte berätta vidare. Många barn, 71 procent, anger att de inte tyckte att de behövde någon hjälp och av de barn som hade sökt och fått hjälp var många missnöjda med samhällets stöd, framför allt barn som varit i kontakt med socialtjänsten.³³

HAR PANDEMIN PÅVERKAT BARNS UTSATTHET FÖR SEXUELLA ÖVERGREPP?

En aktuell fråga är hur pandemin påverkat barns utsatthet, exempelvis för sexuella övergrepp. Det är uppenbart att restriktionerna och distansundervisningen påverkat barn på olika sätt. När gymnasieelever tillfrågats i en enkätstudie uppgav 45 procent att de har känt sig mer ensamma än tidigare och 23 procent upplevde att det har blivit svårare att prata med kompisar om sådant som oroar dem. Däremot uppgav 25 procent att de haft större möjlighet att prata med sina föräldrar om sådant som oroar dem. 5 procent uppgav att de under pandemin oftare fått förslag om att dela sexuella bilder på nätet, samtidigt som 12 procent uppgav att de under pandemin fått mer kunskap om vart de kan vända sig vid oro eller utsatthet för övergrepp.³⁴

Statens medieråds undersökning Ungar och medier 2021 visar att tonåringar under pandemin i något högre grad än åren innan hade utsatts för elakheter och sexuella handlingar på nätet.³⁵ Det går i linje med den ökade utsatthet som Europol rapporterat om och noterat såväl under 2020 som

”Vet inte om detta räknas som övergrepp eller inte då det var tjatsex. Han frågade och jag sa nej, han frågade varför och då sa jag bara att jag inte ville, vilket egentligen borde räcka så. Då fortsatte han tjata och tjata och han gav inte upp, till slut sa jag ja.”

³¹ Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

³² Ibid.

³³ Ibid.

³⁴ Ibid.

³⁵ Statens medieråd, 2021.

■ Sexuella övergrepp

2021.³⁶ En slutsats som Europol dragit är att pandemin lett till att barn i högre utsträckning spenderat tid på nätet, och att man under den perioden även sett en ökad aktivitet gällande grooming på olika sociala medieplattformar. Som en följd har det skett ökning av egenproducerat material där barn exploateras sexuellt, och i högre utsträckning med yngre barn porträtterade.

KOPPLING MELLAN SEXUELLA ÖVERGREPP OCH ANNAT VÅLD

I samtalen till Bris noteras en tydlig koppling mellan utsatthet för sexuella övergrepp i hemmet och övergrepp senare och i andra situationer. Fysiskt och psykiskt våld förekommer i 16 respektive 14 procent av samtalen till Bris som har handlat om sexuella övergrepp. Barn som berättar om utsatthet i parrelationen berättar också ibland att de utsatts för övergrepp av en förälder, tidigare i livet, även om fokus i samtalet är den aktuella situationen. En del barn berättar att de befinner sig i utsatthet på andra sätt, exempelvis hedersförtryck, har föräldrar med psykisk ohälsa eller är i ett virrvarr av destruktivitet, våld, droger och ångest.

”Ingenting var bra i mitt liv under den här tiden. Jag avskydde min pappa då han betar sig så äckligt, jag fick inte träffa människor efter skolan, jag blev straffad genom att han tog min mobil om jag tex missade bussen hem. Jag hade ingen frihet och var konstant under kontroll, för jag hade nu tuttar, jag var inte ett barn längre och därför var jag en hora om någon ens tittade på mig.”

Könsskillnaderna i utsatthet för sexuella övergrepp är stora. Studier visar att det är tre gånger vanligare att en tjej än en kille har utsatts och en av de mest utsatta grupperna är transpersoner. Det finns också andra faktorer som är utmärkande för de barn som blivit utsatta för övergrepp. De bor mer sällan med sina båda föräldrar och upplever oftare familjens ekonomi som medelmåttig eller dålig. Killar som varit utsatta för sexuella övergrepp är oftare födda utomlands eller hade föräldrar som var födda utomlands. För tjejer är det tvärtom, de med utländsk bakgrund är mer sällan utsatta. De utsatta barnen är oftare diagnostiserade med en funktionsnedläggning eller kronisk sjukdom eller med ett neuropsykiatriskt eller psykiatriskt tillstånd än andra.³⁷

Även resultaten i en rapport från Ecpat med fokus på sexualbrott mot barn på nätet, visar på stor skillnad mellan könen i brottsutsatthet där tjejer har utsatts i mycket högre grad än killar. Vissa brott har en majoritet av tjejerna, 9 av 10, i undersökningen varit utsatta för, som att ha fått oönskade nakenbilder. Rapporten visar också att

”Han sa att det var normalt, sex i familjen är helt okej. Jag vet inte om det är sant så jag ville fråga här.”

en identitet som HBTQIA+ innebär en större risk för brottsutsatthet. Att ha en icke-binär könsidentitet innebär också en större risk för brottsutsatthet, i nivå med de heterosexuella tjejerna.³⁸

VEM UTSÄTTER BARN FÖR ÖVERGREPP?

När barn kontaktar Bris om sexuella övergrepp och om andra former av våldutsatthet är det vanligaste att förövaren finns i barnets närhet och är en person som barnet har någon form av nära relation till, som en förälder eller annan närstående eller en jämnårig som barnet har en vänskaps- eller parrelation med. I Allmänna Barnhusets kartläggning anger 70 procent att de känt förövaren vid första övergreppet. Vanligast var att förövaren var en jämnårig person barnet kände, följt av en partner.³⁹

Det förekommer också att barn söker stöd hos Bris efter att ha blivit utsatt för övergrepp från en för dem främmande person, ofta någon som barnet kommit i kontakt med via nätet och personen kan både vara barn och vuxen. Det händer även att barn söker stöd hos Bris med en oro för att själva vara en förövare, för att ha utsatt en annan för ett sexuellt övergrepp. Bakgrunden till barnets fråga kan vara att personen som barnet haft sex med i efterhand sagt att hen var osäker på om hen ville, eller att hen faktiskt inte ville. Barnet, eller de båda, kan ha varit alkoholpåverkat och ha svaga minnen av vad som har hänt, eller kan i efterhand fått veta att personen var yngre än barnet trodde.

När förövaren är barnets förälder

I samtalen till Bris är en förälder eller styvförälder som barnet bor eller har bott med den mest förekommande förövaren. I Allmänna Barnhusets senaste nationella kartläggning var föräldrar eller styvföräldrar förövare i 13 procent av övergreppen – en siffra som har ökat markant från 2014 års kartläggning då den låg på 1,1 procent.⁴⁰

I samtalen till Bris där utsattheten skett i hemmet är det i princip alltid pappan som har utsatt barnet, ofta är mamman inte med i bilden. Det är också vanligt att föräldern varit alkoholpåverkad vid övergreppet. Ibland är barnet utsatt också för många andra former av våld. Övergreppet kan ha hänt nyligen, vara något som upprepats och som barnet vet kommer att hända igen, men vanligast är att barn berättar om övergrepp flera år efter det har hänt.

Barn berättar för Bris om allt från att bli tagen på vad barn beskriver som ”privata delar”, till sexuella anspelningar och att bli utsatt för våldtäkt. Några barn beskriver att de behöver röra vid föräldern sexuellt – och att de bestraffas när de inte vill ha sex med sin förälder. I samtalen med Bris

”Min pappa kommer ofta hem och är full. Jag blir rädd när han kommer hem så för då måste jag ta på honom och på natten har han sex med mig.”

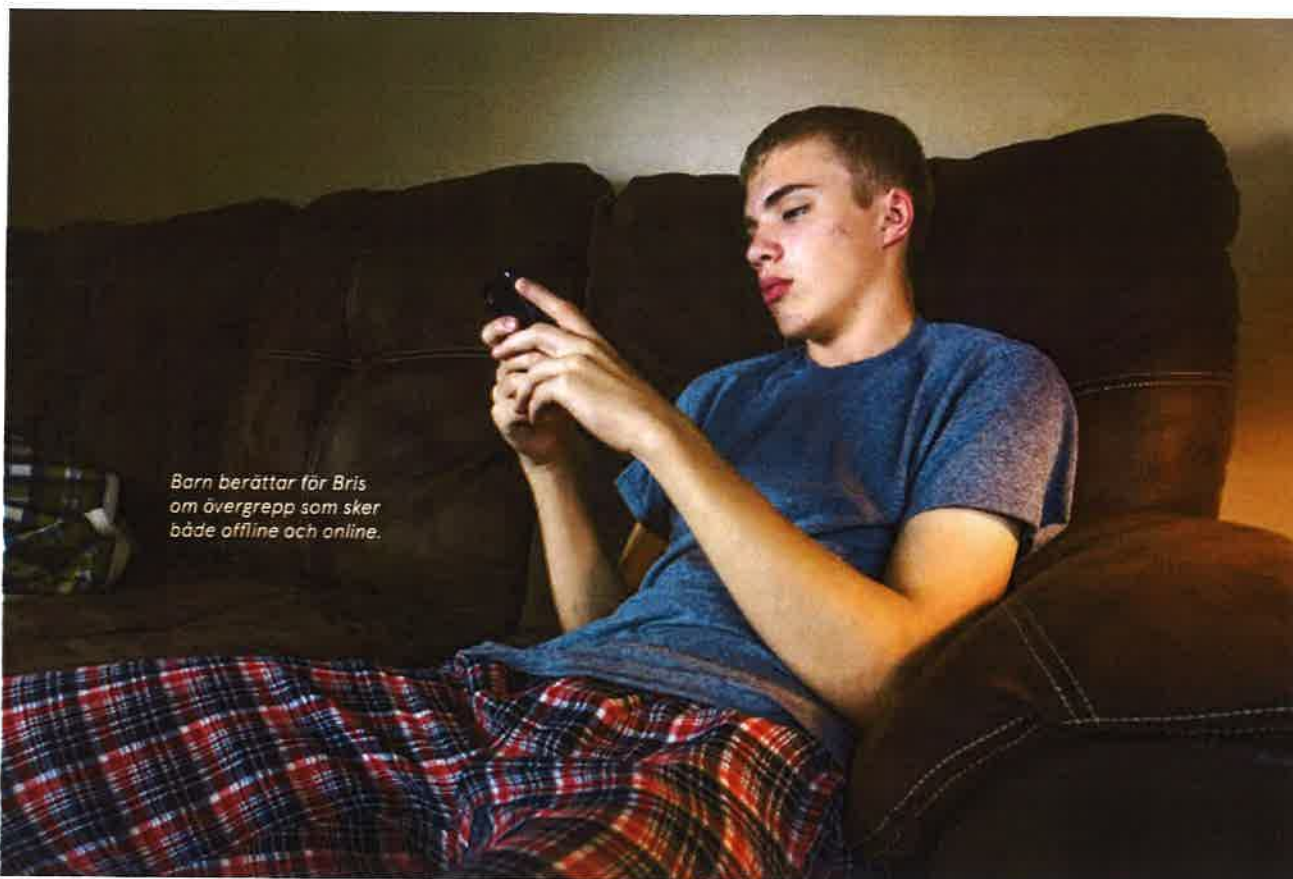
³⁶ Europol, *Internet organised crime threat assessment*, 2020; Europol, *Internet organised crime threat assessment. OCTA 2021*; Europol *COVID-19 sparks upward trend in cybercrime*, 2020.

³⁷ Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

³⁸ Ecpat, 2021.

³⁹ Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

⁴⁰ Ibid.

Barn berättar för Bris om övergrepp som sker både offline och online.

undrar barn vad som är normalt och var gränsen går. Är det normalt att föräldern ser på porr bredvid dem? Vill duscha med dem? Barn ber om hjälp med strategier, men med passusen att inget dåligt får hända. Barn uttrycker att de mår skit, inte vill leva, vill bli älskade, har självmordstankar, har gjort självmordsförsök. Likt i samtal med barn om andra former av våldsutsatthet i hemmet så säger många barn att de fortfarande och trots allt älskar sin förälder och ibland att de längtar till tiden innan övergreppen.

När förövaren är okänd för barnet

I en del samtal till Bris om sexuella övergrepp är förövaren en person som barnet inte känner, ett barn eller en vuxen. Övergreppen sker ibland i offentliga miljöer, men ofta på nätet. En vanlig ingång är att barnet blir tillagd som vän av en äldre man i appen Snapchat eller uppsökt i chattforum eller onlinespel. När barn utsätts för övergrepp på nätet har de ibland sett eller förstätt att förövaren var en vuxen, ofta man, som de inte känner. Andra gånger anar eller förstär barnet i efterhand att förövaren är någon som barnet känner, men som gömde sig bakom en anonymitet.

I Allmänna Barnhusets kartläggning hade 30 procent av barnen utsatts av en okänd person vid första övergreppet, och 12 procent hade lärt känna förövaren via nätet. En stor majoritet av förövarna var män / killar.⁴¹ Ecpat konstaterar i sin rapport Allt som inte är ett ja är ett nej att det är mycket vanligare att den som utsätter barnet för övergrepp på nätet är ett annat barn än att det är en vuxen, att dessa barn kan vara skolkamrater, äldre barn som barnet beundrar, vänner, partners eller tidigare partners, någon som barnet känner. Föreställningen om att den som utsätter barn

"Snälla hjälp mig och svara på mina frågor, jag vill bli av med den här skamliga bördan som jag inte vågar berätta om till någon."

för sexuella övergrepp är "fula gubben" stämmer enligt Ecpat inte överens med barns verklighet, och att en felaktig uppfattning om vem som kan vara förövare försvarar möjligheten både att förebygga och att vara ett stöd för barn som utsätts.⁴²

” "...han började fråga om nakenbilder och jag sa nej och han sa att han visste vart jag bor, han sa adressen. Jag vet inte hur han visste för jag hade inte berättat och sen skickade jag bilder för jag ville inte att han skulle komma hem till mig. Jag var livrädd."

I samtal om övergrepp på nätet berättar barn för Bris om att de har blivit hotade, tvingade eller övertalade av okända förövare att ta och skicka bilder eller filmer på sig själva. Att det är något de ångrar efteråt och att de nu är rädda för vad som ska hända. Det kan också handla om att barnet inte har skickat bilder eller filmer, men har gjort saker framför kameran som den andra har skärmfilmatiserat eller fotat och spridit.

” "Då filmade han sin s'opp och skickade till mig. Jag blev så rädd så jag blockerade honom direkt. Känner mig jättelärlig men är verkligen rädd och skakar typ. Vad ska jag göra?"

Barn berättar också om oönskade bilder som de har fått, exempelvis på den andra personens kön och att detta gjort dem chockade och åcklade. Många barn som berättar om bilder är lite yngre än genomsnittsåldern för Bris kontakter, 11–12 år. Barn berättar för Bris om filmer och bilder som spridits och som många har sett och hur det drabbar dem själva och ibland deras anhöriga. Det gör att barnet känner både skuld och maktlöshet.

⁴¹ Svedin, C.G., Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

⁴² Ecpat, 2021.

Sexuella övergrepp

Barn berättar om situationer som har eskalerat, som börjat med att de känner att de har kontroll, men som sedan tar en vändning som de inte kan hantera. Det kan vara att barnet till slut ger med sig efter att den andra har tjatat om att få bilder och plötsligt har passerat en gräns hen egentligen inte ville. Barn beskriver hur detta leder till skam och ångest, att de känner sig smutsiga, värdelösa och skrämda.

Allmänna Barnhusets studie visar att av de barn som utsatts för övergrepp uppgav 10 procent att de fotograferats eller filmats under övergreppen, 18 procent visste inte medan 72 procent uppgav att de inte fotograferats eller filmats. Av de barn som fotograferats eller filmats under övergreppen uppgav 26 procent att bilderna spridits, 41 procent visste inte, medan 32 procent uppgav att bilderna inte spridits. Det fanns inga signifikanta könsskillnader vad gäller dokumentation av övergreppen.

Studien visar även att andelen barn som har skickat avklädda bilder eller filmer på sig själva via internet har ökat markant under senare år och att en större andel som haft sex via nätet hade känt sig pressade eller tvingade.⁴³

”Jag tänker inte så mycket på hur jag själv mår, för jag letar bara efter någon som gillar mig och om jag skickar videos till dom på mig så skriver dom snälla saker. Jag vet bara inte vem jag ska få bekräftelsen av eftersom alla kallar mig tråkig.”

”Jag behöver ha någon som tycker om mig, i det här fallet snuskigubbar och jag bryr mig inte hur många gånger dem gör saker med min kropp för jag behöver bara höra från någon att jag är värd något.”

Barn berättar för Bris om att medvetet ta risken att skicka bilder eller visa sig för kända eller okända personer på nätet, för att de behöver och vill ha den bekräftelsen det ger. De berättar att det ofta känns bra i stunden, men att de mår dåligt efteråt eller när det går för långt. Att det blir en sorts beroende att lätt kunna gå ut på nätet och direkt få kontakt med någon som säger att barnet är fin eller uppmuntrar barnet på andra sätt. Flera berättar att det är det enda stället de får bekräftelse och känner sig uppskattade på. Det kan slå över snabbt och gå från något som barnet upplevde var en relation i samförstånd till att bli en hotfull situation. Det är inte ovanligt att barn själva beskriver det som ett självskadebeteende som påverkar den psykiska hälsan negativt.

När förövaren är barnets partner

När barn berättar för Bris om sexuella övergrepp av en partner eller före detta partner rör majoriteten av kontakterna tjejer och förövarna är nästan uteslutande killar, över eller under 18 år. Förövare som är tjejer förekommer men även då är tjejer vanligast bland offren.

Barn berättar till exempel om hur den som de

Skam kan vara ett hinder att berätta om övergreppen.

är ihop med tar på dem på sätt som känns dåligt, pinsamt och obehagligt. En del av barnen berättar att de också utsatts för andra former av våld i sina parrelationer och berättar om partners som är kontrollerande och betar sig illa mot dem på flera sätt, som är manipulativa och hotfulla. De berättar om partners som tjatat, lurat eller med våld tvingar sig till sex eller bilder på barnets avklädda kropp.

Många berättar att de gör saker mot sin vilja för att slippa känna dåligt samvete då partnern annars blir sårad, som att skicka nakenbilder som ”tröst”. Många berättar att de blivit utsatta för ryktesspridning om de inte gått sin partner till mötes och att förövaren gör sig själv till ”offer” och sprider rykten som gör att barnet får stämpel som ”hora” och ”lögnare”.

”Jag tror att jag kanske blev våldtagen, men jag vet inte säkert. Jag tror inte heller han menade det så egentligen, jag tror inte han visste hur fel det han gjorde faktiskt var.”

Samtalen om övergrepp av en partner eller jämnårig är ofta komplexa berättelser där identitetsutveckling, relationer, längtan efter tillhörighet och rädsla för utanförskap blandas med känslor som kärlek och lust, vilja och behov av att få utforska den egna sexualiteten. Starka känslor och stora frågor blandas i barns samtal till Bris. Många beskriver en osäkerhet kring var gränsen går för vad som förväntas av dem i en parrelation, vad de måste ställa upp på och när och hur de kan neka. Barn hör av sig efter övergrepp och uttrycker ett självförakt och en besvikelse på partnern. Många känner också förvirring och osäkerhet kring både känslor och sin egen roll och skuld till övergreppet: Vad var det egentligen som hände? Vad gjorde jag? Vad gjorde hen? Vad känner jag? Vad borde jag känna? Vad ska jag göra? Det är frågor

”Jag har under hela min barndom känt mig väldigt osäker på mig själv, och jag känner att han utnyttjade det.”

”Senare när vi gjorde slut så hotade han med att lägga upp bilderna (man kan inte se mitt ansikte) vilket skrämde mig väldigt mycket och jag kände mig smutsig och värdelös.”

⁴³ Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

som barnet har svårt att prata med någon annan om, känslan av skam och funderingar kring egen skuld blir hinder för att berätta.

En del barn avstår från att berätta för att de inte vill hänga ut eller riskera att skada sin partner, eller av rädsla för att händelsen ska vändas mot dem själva. Barn som har berättat har ofta gjort det för en jämnårig. Ibland har denna kunnat vara ett stöd för barnet, andra gånger har det barnet berättat i förtroende ändå spridits med påföljden att barnet kan ha drabbats av partnerns hämnd och ryktesspridning.

”Efter ett tag, när han inte lyssnade på mina nej och de signaler som min kropp gav var det som att jag slutade försöka få honom att sluta, jag gav upp. Jag minns känslan av att jag bara låg där, jag slutade tänka och jag slutade röra mig. Det var som att jag tappade kontakten med min kropp och jag kunde inte tänka, jag var fast, medan han fortsatte ha sex med mig. Hur kunde han inte märka att jag bara låg där? Gjorde han det med avsikt? Efteråt frågade han mig 'du kände dig väl inte våldtagen va? För det var verkligen inte så det var'.”

En speciell omständighet när förövaren är barnets partner kan också vara barnets känslor kring hur den personen alls kunde göra så mot en – hur någon som kanske sa sig älska en och som barnet själv älskade sedan kunde begå övergrepp. Barn kan beskriva hur motsägelsefulla känslor i relation till den som utsatt hen: besvikelse, avsky och sorg och samtidigt attraktion, kärlek och hopp om att det inte kommer att hända igen. Det gör det svårt för barnet att veta hur hen ska agera nu, göra slut eller stanna kvar?

Det är också vanligt att barn med tidigare erfarenhet av sexuella övergrepp från en partner kontaktar Bris när barnet är i en ny relation, men funderar mycket på hur hen ska våga lita på en ny partner och att klara av att ha en sexuell relation. En del barn har inte berättat för någon alls om det tidigare övergreppet och känner därför ambivalens inför att prata om det med den nya partnern.

HUR PÅVERKAS BARN AV ATT UTSÄTTAS FÖR SEXUELLA ÖVERGREPP?

”Jag fick ångest och dåligt samvete jag visste inte vad jag skulle göra, jag vet det jag gjorde var fel. Jag har tappat aptiten jag äter knappt är bara i mitt rum nästan hela tiden. Vågar inte berätta det här eftersom någon kanske kommer bli arg. Jag behöver verkligen hjälp, det här har gått för långt.”

När barn berättar för Bris om sexuella övergrepp berättar de ibland också om psykisk ohälsa, om självskadebeteende och självmordsförsök. Många berättar om ätstörningar, ibland beskrivet som ett desperat försök att ha kontroll över något när de inte kan hantera sin utsatthet i relation till den eller dem som gör hen illa. De berättar om psykosomatiska besvär som magkatarr, svårt att sova och marträmmor. De beskriver att de dricker eller

tar droger för att döva påfrestande känslor och tankar. Barn berättar att de utvecklat riskbeteenden, som att ha sex med okända eller kända de inte har känslor. Många är även offer för våld i olika former av andra förövare och på andra arenor. När övergreppen är en av flera former av våld som barnet utsätts för är kopplingen till psykisk ohälsa extra tydlig.

Forskning visar ett tydligt samband mellan våldsutsatthet och psykisk ohälsa. Barn som varit utsatta för sexuella övergrepp uppvisade sämre hälsa jämfört med andra, med fler symtom på ångest, depression, ilska, posttraumatisk stress, dissociation och sexuella bekymmer. De hade även mer av kritiska symptom som självskadebeteende eller tankar om att ta sitt liv. De hade större problem att reglera sina känslor och mindre av stödjande strukturer som kan innebära motståndskraft mot psykosocial ohälsa vid traumatiska händelser. De visade en stor tendens att känna skam och skuld, känslor vilka kan påverka benägenheten att berätta om sina erfarenheter.⁴⁴

Om förövaren är en förälder blir det tydligt i samtalen till Bris, oavsett vilken eller vilka former av våld som barnet berättar om, att det är särskilt svårt för barnet att förstå. Barn berättar om föräldrar som utsätter dem för övergrepp men som i övrigt är snälla och omtänksamma. För barnet blir föräldrarnas övergrepp obegripliga och omsorgen och kärleken som föräldern visar den övriga tiden gör barnet förvirrat. Barn som kontaktar Bris ställer frågor om detta som föräldern gör är normalt och tillåtet och många säger att de verkligen älskar sin förälder men vill slippa bli utsatta för övergreppen. Komplexiteten, de dubbla känslorna, den beroendeställning som barnet befinner sig i, i relation till sin förövare, gör det svårt för barn att förstå och kunna signalera och be någon utanför familjen om hjälp.

Barn som utsätts för sexuella övergrepp av en partner eller tidigare partner berättar också för Bris om osäkerhet, låg självkänsla och svårigheter att sätta gränser kring, stå upp för, sig själva och sina egna känslor och behov. Barn uttrycker även oro för att inte kunna få uppleva en sund och bra relation längre fram i livet.

”Jag vill må bättre men det känns inte som att det kommer hända och vågar inte berätta om detta för någon då jag skäms och det är överväldigande för folk och de skulle berätta för mina föräldrar, då skulle jag må ännu sämre för där är det kaos.”

Barn som tvingats till nakenbilder eller frivilligt delat bilder som nu sprids, eller hotas att spridas av partner, berättar för Bris att de känner som sig smutsiga, värdelösa och rädda. Barn som skickat bilder till en okänd förövare berättar att de skäms och är livrädda för att den som utsätter dem ska göra något ännu värre. De berättar om konsekvenser som att ha tappat aptiten, inte klara av skolan, att de isolerar sig och inte vill leva. ♦

”Jag känner helt ärligt att jag inte vill leva och jag vill inte berätta för mamma vad jag har gjort för jag skäms. Men jag vill inte att spridningen ska fortsätta. Vad ska jag göra.”

”Jag mår skit, snälla hjälp mig.”

”Jag vill dö nu.”

⁴⁴ Svedin, C.G, Landberg, Å., Jonsson, L., 2021.

VÅLD OCH OTRYGGHET I SAMHÄLLET

Utanhör hemmet är skolan den vanligaste platsen där barn utsätts för våld, en del utsätts också på offentlig plats. Hur vuxenvärlden beskriver våld i samhället påverkar också barns trygghet. Och för vissa barn är våldsamma och kriminella miljöer en del av vardagen.

De allra flesta barn i Sverige känner sig trygga när de rör sig i samhället, på offentliga platser och i skolan. Samtidigt utsätts barn varje dag för våld, övergrepp och kränkningar på andra arenor än i hemmet, där skolan är den överlägset vanligaste arenan. För de flesta barn är risken att utsättas för våld på offentlig plats inte så hög, medan en del barn lever sina vardagsliv i en miljö där det förekommer våld på gatan. Både den fysiska miljön och de socioekonomiska förutsättningarna som präglar uppväxtmiljön påverkar barns förutsättningar att vara trygga och säkra från våld. Vissa barn kommer i högre utsträckning än andra att exponeras för miljöer som är destruktiva och våldsamma under uppväxten.

Att känna sig otrygg i samhället eller att utsättas för våld eller hot om våld i offentliga miljöer är inte specifika kategorier i Bris dokumentationssystem när barn kontaktar Bris, och det går därför inte att fastställa om samtal om detta ökat eller inte de senaste åren. Bris generella erfarenhet är att när vuxna i samhället är oroliga påverkar det barn. Det behöver inte vara sakfrågan i sig som väcker oro utan också vuxnas agerande eller brist på agerande. Individuella faktorer hos barn styr hur pass oroligt barnet blir och vilka konsekvenser oron får för barnets mående och livssituation. Barn som lever i utsatthet har oftare än andra barn problem med psykisk ohälsa, som ångest, och är rimligtvis extra lättpåverkade av faktorer som kan oroa, som exempelvis hot om våld i området eller omvärlden.

KÄNNER SIG BARN TRYGGA I SAMHÄLLET?

Undersökningar visar att de allra flesta barn i Sverige känner sig trygga utanför hemmet. En undersökning från SCB visar på att 98–99 procent av barnen som deltog känner sig mycket eller ganska trygga under dagen i klassrummet, på rasterna, på väg till och från skolan och där de bor. På kvällen anger en något lägre andel, 91 procent att de känner sig mycket eller ganska trygga.⁴⁵

I samtalen till Bris märks att barn reagerar på händelser i samhället och nyhetsrapportering. Exempelvis berättar barn om oro för att bli utsatt för överfallsvåldtäkt eller annat överfallsvåld. Andra exempel är rädsla för att andra barn eller unga vuxna som barnet vet har utsatt någon annan för våld ska göra samma sak mot en själv – antingen provocerat eller utifrån en konflikt. Barn som har tidigare erfarenhet av våldsutsatt-het beskriver oftare än andra barn att de är oroliga för att utsättas för överfallsvåld.

Bris har inte någon kännedom om var i landet som barn bor när de kontaktar stödlinjen. Det händer dock att barn själva benämner sitt bostadsområde som stökigt, att det händer mycket där eller att det "inte är de bästa som bor här". Barn kan reflektera över såväl risken att något ska hända som ens egna framtidsutsikter kopplat till var en bor. I andra samtal beskriver barn snarare att andra, ofta föräldrar, har tankar om

Foto: Martinus Flato / Unsplash

tryggheten i området och att det kan påverka om barnet får vara ute på kvällar, åka kollektivtrafik och liknande.

”Jag var med om en grej för flera år sen och jag vågar fortfarande inte gå ut. Jag blev misshandlad av några som är yngre än mig. Det tog seriöst 4 dagar tills jag kunde gå normalt igen och jag vill absolut inte att det här ska hända igen. Nu går jag aldrig ut utan mamma, pappa eller kompisar för att jag är så rädd.”

VAR I SAMHÄLLET UTSÄTTS BARN FÖR VÅLD?

I Brottsförebyggande rådets återkommande undersökning bland barn i årskurs 9 uppgav nästan hälften av barnen som deltog 2019, 47,5 procent, att de har utsatts för misshandel, hot, rån, sexualbrott eller stölbrott under de senaste 12 månaderna. Nästan 20 procent av barnen som deltog hade

⁴⁵ Statistiska centralbyrån, 2021.

Foto: Shutterstock

Barn som tidigare upplevt våld beskriver oftare att de är rädda för att utsättas för våld på offentlig plats.

utsatts för någon form av misshandel under perioden. Både för de som utsatts för lindrig och för grov misshandel var skolan den vanligaste platsen.

Av de som utsatts för lindrig misshandel utsattes 58,5 procent på skolgården eller i skolan. 6,4 procent utsattes i kollektivtrafiken och 16,4 procent på annan plats utanför hemmet. Av de som utsatts för grov misshandel var det 49 procent som utsatts i skolmiljön, 10,4 procent i kollektivtrafiken och 32,6 procent på annan plats utanför hemmet.⁴⁶

Brå-undersökningen visar att det finns skillnader i utsatthet för brott i olika grupper, där unga med svaga ekonomiska resurser är utsatta i högre utsträckning jämfört med andra. Det finns även tydliga skillnader mellan vilka brott killar respektive tjejer utsatts för. Undersökningarna riktar sig dock inte till yngre barn under årskurs nio.

Antalet anmälda rån mot personer under 18 år har ökat över tid i Sverige. 2019 anmäldes 2 489 rån mot personer under 19 år, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2015. De som misstänks är i huvudsak 15–20 år. Den självrapporterade utsattheten för rån bland ungdomar har däremot legat stabil. Antalet anmälda rån

har minskat under 2020, troligtvis som en följd av pandemin.⁴⁷ Allvarliga våldsbrott som leder till sjukhusvård bland barn 0–19 år har minskat över tid under 2000-talet.⁴⁸

VÅLD I SKOLAN

Den vanligaste arenan utanför hemmet där barn utsätts för våld, övergrepp och kränkningar är i skolan, där barn tillbringar stora delar av sin vardag. Fysiskt och psykiskt våld mellan barn i skolmiljö kan ibland beskrivas som mobbning, och kan också utgöra exempelvis trakasserier eller kränkande behandling som är straffbart enligt lag. I studien Skolbarns hälsovanor, där frågan om mobbning ställs, ökade andelen 15-åringar som angav att de blivit mobbade i skolan minst två gånger i månaden mellan mätperioderna 2013/14 och 2018/19. I den senaste mätningen uppgav cirka 7 procent av 15-åringarna att de återkommande var utsatta för mobbning i skolan.⁴⁹

Samtal till Bris från barn om våld i skolan inkluderar såväl fysiskt som psykiskt våld, kränkningar, sexuella övergrepp och trakasserier eller att någon stjälar ens saker. Det kan handla om allt från enstaka

"Jag känner mig väldigt otrygg. Vart jag än är och går, känns det som att jag kommer bli skadad. Jag får en ängslan så fort det blir ett bråk som uppstår och jag bara fryser. Jag kan inte ens försvara mig själv."

⁴⁶ Brottsförebyggande rådet, 2019.

⁴⁷ Brottsförebyggande rådet, 2021.

⁴⁸ Socialstyrelsens Statistikdatabas.

⁴⁹ Folkhälsomyndigheten, 2019.

händelser till återkommande och systematiska övergrepp. I samtal till Bris är våldsutövaren i skolan oftast ett annat barn, eller en ung vuxen på gymnasiet. Det kan vara en annan elev på skolan eller någon som tillfälligt vistats där.

För Bris beskriver barn allt ifrån utfrysning, verbala hån och kränkningar, trakasserier till fysiskt våld och hot om våld. För vissa har utsattheten pågått under många år. Det kan finnas en osäkerhet hos barn kring om det de har blivit utsatta för verkligen räknas som våld. De funderar på var gränsen går, på skillnaden mellan bråk och mobbning eller på skillnaden mellan att "bara" vara ensam och utan vänner, och att vara mobbad.

Gemensamt för de barn som kontaktar Bris om våld i skolan är att de inte fått tillräckligt stöd av vuxna i sin närhet. De beskriver att vuxna inte förmår stoppa återkommande våld och kränkningar. Barn berättar bland annat om att ha blivit lovad skydd, som till exempel att den som utsatt barnet för våld inte kommer kunna komma tillbaka till skolan under åtminstone en period, men att det aldrig blev så. I samtal med barn som är utsatta för upprepade kränkningar och våld beskriver många att de till slut ger upp och slutar berätta för vuxna i skolan då känslan är att det ändå inte gör någon skillnad eller verkar spela någon roll för vuxna, eller går att göra något åt.

” Jag har jag blivit grovt mobbad. Jag har både blivit dödshotad och misshandlad. Senast jag blev misshandlad var för nån månad sen och några veckor senare bestämde jag mig för att ta livet av mig för jag mätte så dåligt. Jag har tänkt mycket på det nu dom senaste åren men aldrig vågat, den gången jag bestämde mig ångrade jag mig av nån anledning och nu har jag inte varit i skolan på några veckor plus att jag begränsar mig från att vara ute vissa tider då jag är rädd för att nåt ska hända...”

” Jag orkar inte med skolan. Killar och tjejer i min klass är elaka, och mobbar och knuffar mig för dom tror jag är konstig, och när jag är ensam så tänker dom att jag inte har något skydd. Min lärare har pratat med dom kanske 1 eller 2 gånger men det har inte blivit bättre, dom är fortfarande jätteelaka.”

” Asså det pågår så mycket bråk i skolan. Jag börjar så himla rädd. En av mina kompisar är osams med några andra tjejer och ibland tvingar hon in mig i bråket. Om jag inte gör som hon säger blir hon arg och slår, drar mig i håret och svär åt mig.”

VÅLD PÅ OFFENTLIGA PLATSER

Det förekommer samtal till Bris från barn som berättar om våldsamma, otrygga eller kriminella sammanhang som barnet är direkt eller indirekt inblandad i. I dessa samtal berörs våld i samhället från flera olika perspektiv: att själv begå brott, att ingå i gängkriminalitet, att vara brottsoffer, att vara anhörig eller partner eller oro för att ens

”Jag har ångest och jag får det mest i skolan där en i min klass brukar mobba mig. Han brukar slå mig och säger till mig att döda mig själv. Han håller på så både i skolan och efter skolan.”

”I min förra skola blev jag mobbad. Personer kallade mig fet, konstig, ful och det fanns en tid där jag faktiskt försökte döda mig själv. Tills jag bytte skola och fick några vänner.”

droganvändning ska leda till att man börjar sälja och sen blir en del av en organiserad kriminalitet. Angränsande teman är att bo i områden där barnet vet att kriminalitet är utbredd, att sälja sex eller utföra tjänster i utbyte mot droger och på så sätt röra sig i utkanten av kriminella kretsar. Andra samtal kommer från barn som berättar om våld och relaterar det till att de är eller riskerar att bli omhändertagna enligt LVU (Lagen om vård av unga) eller dömda till slutet ungdomsvård. Vissa barn befinner sig i samhällets vård på HVB-hem (Hem för vård eller boende) eller ett statligt SIS-boende. Samtalen kommer från både barn som identifierar sig som kille och tjej.

Barn som kontaktar Bris och söker stöd utifrån att själva ha blivit utsatta för våld på offentlig plats berättar om att det är andra unga, unga vuxna eller gäng som har utsatt dem. Det kan vara att ha blivit misshandlad, hotad, rånad och utsatt för utpressning. Det förekommer också samtal från barn som bevittnat våld och skottlossningar. Det är vanligt att barn som söker stöd hos Bris efter att ha upplevt våld på offentlig plats, antingen mot dem själva eller som vittne, känner en stark tvekan inför att polisanmäla brottet. Barn uppger olika anledningar till det, men bland dem som nämns är uttalade hot kring vad som händer om barnet skulle anmäla, att man blivit bestulen på id-handlingar och därför är rädd att den som tagit dem skulle söka upp en om man anmälde. Det kan också handla om att barnet vet att den som utsatt en för brott är under 15 år och tänker att inget ändå kommer hända eftersom förövaren inte är straffmyndig. Det allra vanligaste skälet till att inte vilja anmäla är oron för att utsättas för ytterligare våld. I samtal från barn som brottsoffer beskrivs också hur rädslan påverkar en i vardagen, som att inte våga gå ut ensam och att bära på en konstant rädsla.

” I fredags skulle jag gå hem mötte jag på en man som tog tag i mig och försökte rycka bort mig flera gånger tillslut kom jag loss o sprang hem. Jag bor ju i samma område som den som gjorde det så jag kommer liksom inte våga gå ut mer för jag är så rädd att det ska hända igen.”

BARN SOM SJÄLVA BEGÅR BROTT

Riskfaktorer för att utveckla ett kriminellt beteende är på flera sätt lika riskfaktorerna för att utsättas för våld: dålig familjeekonomi, att bo med en ensamstående förälder, ha föräldrar i konflikt och att ha egna erfarenheter av våldsutsatthet. I en studie vid Örebro universitet följdes samtliga 10-åringar i kommunen från 1965 och under uppvuxten fram till 43–48-års ålder.⁵⁰ De uppgifter som

⁵⁰ Bergman, L.R. & Andershed, A-K., 2009.

Våld och otrygghet i samhället

kommer fram i denna undersökning stämmer väl med jämförbara studier internationellt.⁵¹ Studierna visar att en framträdande riskfaktor för de unga som begår brott är svårigheter i skolan med låga betyg i svenska och matematik. Barnen har ofta svårt att uttrycka sig språkligt. De kommer oftare från familjer med låg utbildning och låga inkomster. Det är vanligare att barnen vuxit upp med en ensamstående förälder, att det förekommit konflikter i familjen och att barnen varit utsatta för uppfostran som varit auktoritär och där föräldrarna inte varit lyhörda för barnets signaler. Detta sammantaget ger konsekvenser på lång sikt för de här barnens livsförutsättningar.

I Brottsförebyggande rådets undersökning bland niondeklassare ställs också frågan om delaktighet i brott. Den senaste kartläggningen visar att de vanligaste brotten som barn varit delaktiga i de senaste 12 månaderna var stöld (41 procent), våldsbrott (24 procent), skadegörelse (18 procent) och narkotikabrott (8 procent). Något fler killar (54 procent) än tjejer (49 procent) anger att de varit delaktiga i någon av dessa former av brott.⁵² Det är dock långt ifrån alla brott som leder till lagföring. Det beror bland annat på att alla brott inte klaras upp samt att de brott som begås av ett barn under 15 år, som inte är straffmyndig, inte lagförs. Att utredas för brott som leder till lagföring är vanligast vid cirka 19 års ålder, för att därefter avta.⁵³ Gruppen män och kvinnor som fortsätter begå brott i vuxen ålder är avgränsad. Samtidigt visar studier att en tidig brottsdebut ökar risken för fortsatt kriminalitet och att tidig lagföring för brott är den starkaste indikationen för fortsatt brottslighet.⁵⁴

”Hur ska jag få stopp på det här?”

Den främsta anledningen att barnet vänder sig till Bris utifrån en egen kriminalitet är för att få stopp på en situation de uppfattar har eller kommer urarta. Barn som är utsatta för brott av personer som beskrivs tillhöra gäng vill ha hjälp att komma undan hot, våld eller utpressning. Gemensamt för både barn som är utsatta för brott och barn som vill bryta sin inblandning i kriminella kretsar är känslan av att det enda alternativ de har är att lösa situationen på egen hand, att det inte finns någon vuxen som kan bidra med något som faktiskt gör skillnad. Barn som vill bryta sin egen inblandning är många gånger också offer för brott då de har utsatts för hot eller våld av egna eller andra gäng och därför är övertygad om att det kommer få allvarliga konsekvenser att bryta.

Det händer att barn som själva begått brott reflekterar och delar med sig till Bris av sina egna tankar kring bakgrunden till att de kommit att medverka i kriminella handlingar, men de flesta fokuserar på här och nu. Bakgrundsfaktorer som lyfts är att man själv använt droger och sen fått

”Det hände en allvarlig grej på tågstationen. Två killar tog min dricka och hällde den över mig och puttade ner mig på marken. Jag är rädd att se dom igen och vågar inte åka tåg längre.”

erbjudande att sälja, att man gör det tillsammans, med kompisar som man alltid haft eller att man har äldre syskon eller föräldrar som ”håller på” så att man alltid har vetat att det skulle bli så. Om inte droger är med i bilden så kan det handla om stöld, rån eller ett erbjudande om att få hjälp att lösa en situation mot att man gör en gentjänst. Några berättar om utsatthet i hemmet med våld, framför allt omsorgsbrist. En del har kontakt med socialtjänsten, är i heldygnsvård eller vet att ett LVU är nära. Det finns beskrivningar av att vara önskad eller förskjutet från sitt hem, att ens föräldrar aldrig vill se en igen när det framkommit vad man varit inblandad i. I andra samtal beskrivs tvärtom att man skulle bli förskjutet från sin familj om man var den som bröt med den kriminella miljön då alla andra är inblandade.

”Det är så här att jag har kommit in i ett gäng som jag är en slav till dom. Om man inte gör som dom säger så bli man huggen. Dom utpressas. Dom hotar. Jag har blivit knivhuggen för att jag inte ville göra det dom sa åt mig men att säga emot gör att det blir konsekvenser och så blev det för mig. Jag vill att dom ska låta mig vara. Inte hota, utpressa eller skada mig fast jag slutar göra saker. Men jag vet att jag inte kan göra något åt det. Jag kan inte få hjälp av en vuxen för gängets regler är att man inte får berätta för någon.”

HUR PÅVERKAS BARN AV ORO FÖR ELLER UTSATTHET FÖR VÅLD I SAMHÄLLET?

Att oro för att utsättas för rån och våldsbrott får konsekvenser i barnets liv framkommer tydligt i Brottsförebyggande rådets undersökning bland niondeklassare.⁵⁵

”Min kille har skaffat en pistol som han har med sig varje gång han går ut eftersom folk är ute efter honom.”

Kartläggningar visar att stöld är det vanligaste när barn är delaktiga i brott.

⁵¹ Jolliffe et al., 2017.

⁵² Brottsförebyggande rådet, 2019.

⁵³ Sivertsson, F., 2018.

⁵⁴ Ståhlberg, O. et al., 2017.

⁵⁵ Brottsförebyggande rådet, 2019.

Trygghet i skolan är en förutsättning för att utvecklas och må bra.

Foto: Håkan Persson

De flesta samtalen till Bris om våld handlar om utsatthet för våldsbrott i den egna familjen, skolan eller vänskapskretsen, och gemensamt i de samtalen är att barn ofta drar sig för att polisanmäla eftersom det handlar om människor som står en nära. Bland de barn som berättar om utsatthet för våld och rån i andra miljöer uttrycks ibland också en tvekan kring att berätta detta för någon vuxen och polisanmäla brotten, och då särskilt om gärningsmannen är en person som barnet känner till. Skälet kan vara att de blivit hotade eller är rädda för repressalier. Den rädslan påverkar barnets vardag på olika sätt, oron finns hela tiden och en konsekvens kan bli att barnet inte vågar gå ut själv. Är gärningsmannen en för barnet helt främmande person är tvekan ofta mindre. Barn som har erfarenhet av våldsutsatthet hemma uttrycker oftare än andra en oro för att utsättas för våld utanför hemmet, även om detta inte hänt. Barn, framför allt tjejer, berättar ibland att de är rädda att bli utsatta för sexuella övergrepp, som överfallsvåldtäkter, då de hört att det ofta händer. Det blir tydligt att rapporteringar om våld påverkar barns förväntningar och känsla av (o)trygghet.

Det händer även att Bris får samtal från barn som berättar om våld och kriminalitet där de själva är gärningsperson. Barn som befinner sig i kriminella sammanhang kan berätta att de känner oro för sitt eget eller för en närståendes liv. De är rädda att utsättas för våld (ofta ytterligare våld då många redan har erfarenheter av att ha blivit utsatt för våld), känner hopplöshet kring sin situation och ånger över att göra andra illa. Gemensamt för barn som berättar för Bris att de befinner sig i ett kriminellt sammanhang är en önskan att hitta sätt att förändra sitt liv. Ett sätt att bryta egen kriminalitet som barn ibland nämner är att se till att man åker fast. Det medför dock en risk för att någon annan också åker dit eller att barnet blir bestraffat av de andra. För barnet ett straff så innebär det inte alltid att barnet kommer ifrån sitt sammanhang, bara att barnet är borta ett kort tag.

"Jag vill inte göra någon illa. Jag vill inte vara en del av gänget men jag vågar inte sluta. De kommer att döda mig om jag ens tänker på detta."

"Att blanda in polisen är ett självmordsförsök, speciellt i det här sammanhanget."

”Saken är den att det är så det ser ut för ungdomar i samhället just nu. Inte bara i kriminella världen utan allmänt världen som ungdom – sen nu råkar de ju även vara så att det är kriminella människor involverade. Blandar man in polisen på nåt sätt så är man död – grovt misshandlad eller din familj. Ingen är säker så är det. Det var en tjej som blanda in polisen och hon blev stampad på och lämnad för att dö så det är inte ens en tanke för mig.”

Våld i skolan ger långtgående konsekvenser

Att vara trygg i sin skolmiljö är en förutsättning för att barn överhuvudtaget ska kunna tillgodogöra sig sina andra mänskliga rättigheter såsom rätten till bästa uppnåeliga hälsa och rätten till utveckling. Att utsättas för våld och upprepade kränkningar i skolan påverkar barn. I barns samtal till Bris om våld i skolan återfinns allt från självmordstankar och självdestruktivitet till nedstämdhet. I många av barnens beskrivningar återfinns också en påverkan på framtidstron och förmågan att känna hopp om förändring. Många har svårt att tro på att det kan bli bättre. Det har därför en inverkan på i vilken utsträckning barnet vågar utveckla relationer med andra jämnåriga. Många gånger har barn med sig en oro långt efter att mobbningen har upphört.

En systematisk översikt som bygger på 165 undersökningar visar att barn som har utsatts för mobbning löper ökad risk för ett flertal former av psykiska problem, exempelvis ångestsyndrom, depression och självmordsförsök.⁵⁶ Särskilt påtaglig är risken för PTSD med sex gånger ökad risk. En konsekvens som oroar barn själva är att våldsutsattheten påverkar ens chanser att prestera i skolan, antingen för att barnet är orolig, stressad eller inte mår bra i skolmiljön men också för att man inte alls vågar gå dit längre. Barn är i hög grad medvetna om vikten av att prestera i skolan och därför uttrycker många att våldet påverkar ens framtidsutsikter. ♦

⁵⁶ Moore S.E. et al., 2017.

Hur kan samhället säkra varje barns rätt till trygghet?

Sedan Sverige förbjöd barnaga 1979 har landet haft en ledande roll kring dessa frågor i det nationella samfundet. Mycket positivt har hänt sedan dess, men våld mot barn är fortfarande utbrett. Det är tydligt i barns samtal till Bris, forskning och andra rapporter.

Under de senaste åren har det skett ett antal samhällshändelser och förändringar, som påverkar barns livssituation kopplat till våld. Några exempel är pandemin som nu pågått i 2 år, den eskalerande debatten om och förekomsten av gängvåld och skjutningar och det faktum att både barn och vuxna i allt större utsträckning har tillbringat stora delar av sin vardag online på olika digitala plattformar. Andra exempel är #metoo-rörelsen som startade 2017, samtyckeslagstiftningen som trädde i kraft, och att barnkonventionen blev lag år 2020. Under de senaste åren har också samtalen till Bris fortsatt att öka. De största samtalsökningarna syns i allvarliga ämnen såsom självmord, självdestruktivitet, ätstörningar, fysiskt och psykiskt våld och sexuella övergrepp. Det framkommer också en tydlig koppling, vid analys av samtalen, mellan utsatthet för våld och förekomst av allvarlig psykisk ohälsa.

FÖRANKRA KUNSKAPEN I HELA SAMHÄLLET

Att våld mot barn fortfarande är så utbrett, och att barn utsätts för våld på så många arenor, som framgår i samtalen till Bris och i forskning och kartläggningar, är ett samhällsmisslyckande. För alldeles för många barn är hela uppväxten fylld av våld, och att samhället inte lyckas värna barns trygghet leder till att många lever med livslånga konsekvenser av att ha upplevt våld i barndomen.

Det är tydligt i barns samtal till Bris att samhället allt för ofta misslyckas med att ingripa och skydda barn som utsätts för våld.

Under 2022 pågår arbetet med att ta fram en nationell strategi för att förebygga och stoppa våld mot barn. Bris har under många års tid efterfrågat en nationell strategi och ser att den borde ha funnits på plats för längesen, men välkomnar självklart att arbetet nu är igång. Bris ser att det är av stor vikt att strategin blir bred i sitt perspektiv och förankring, att den är folkbildande och främjande. Därtill behöver resurser tillsättas så att strategin ska få förutsättningar att tillämpas i praktiken.

ATT FÖREBYGGA VÅLD ÄR ATT FÖREBYGGA PSYKISK OHÄLSA

Barns samtal till Bris, tillsammans med andras kartläggningar och studier, visar att våld mot barn är närvarande på många olika arenor – i familjen, skolan, på fritiden, på nätet och i det offentliga rummet. Den samlade kunskapen är samstämmig. Våldet får i regel stora och i många fall långtgående konsekvenser. Barn som har utsatts för våld behöver stöd och ibland behandling för de skador våldet har orsakat och / eller skydd mot fortsatt utsatthet. Många av de barn som berättar att de utsätts för våld, i första hand av sina föräldrar och i första hand psykiskt våld, beskriver också olika former av psykisk ohälsa – som de själva kopplar till det våld de utsätts för. Barnen berättar sådant som att de länge tänkt på självmord trots att de inte vill dö, att de skär sig, eller lider av depression. De berättar att de inte kan visa hur de mår av rädsla för hur föräldrarna ska reagera, att de får försöka hantera ångest och panikattacker på egen hand.

Bris har haft kraftiga samtalsökningar om våld, övergrepp, kränkningar och självmord. Och kopplingen mellan just våld och psykisk ohälsa är tydlig i barns samtal till Bris. Även forskningen visar på ett starkt samband mellan utsatthet och självmordsförsök bland barn och unga. Enligt en nationell kartläggning hade 81 procent av de unga som försökt att ta sitt liv någon gång varit utsatta för någon form av misshandel under sin uppväxt och mer än hälften av de som misshandlats var multiutsatta. Samma mönster ses för dem som övervägt att ta sitt liv vid fem eller fler tillfällen där 82 procent utsatts för någon form av misshandel under uppväxten och där mer än hälften av de som misshandlats (55 procent) varit utsatta för minst tre former av våld.⁵⁷

Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna leda till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa. Debatten om psykisk ohälsa idag berör även andra aspekter där sambandet med våldsutsatthet skulle behöva utredas ytterligare.

⁵⁷ Jernbro, C. & Landberg, Å., 2020.

Rädsla för att avslöja hur det är hemma kan vara ett hinder för barn att berätta om utsattheten.

Foto: Shutterstock

ATT UPPTÄCKA VÅLD – HINDER OCH MÖJLIGHETER

Många barn berättar inte för någon vuxen om sin utsatthet vilket gör att mörkertalet är stort, detta framkommer i flera studier.⁵⁸ Alltför många barn får därmed aldrig något professionellt stöd. En Kantar Sifo-undersökning på uppdrag av Bris visar att det finns en medvetenhet hos både professionella och allmänhet om att våld mot barn förekommer och är ett problem. Var tredje vuxen uppgav att de har känt oro för att ett barn far illa i sitt hem, men en majoritet av de som svarade uppgav att de var osäkra på vad de skulle göra i en sådan situation. Det är tydligt att det behövs mer kunskap hos allmänheten för att skydda barn från att fara illa.⁵⁹

Skälen till att ett barn inte berättar för en vuxen om sin situation är många, det vittnar barns samtal till Bris om. Det handlar både om faktiska risker, sådant barnet vet kommer att hända och risker som barnet själv malar upp. Barn berättar ibland att föräldrar och andra förövare har hotat dem till tystnad, men ibland har barnet gjort en egen bedömning att riskerna är stora, baserat på den ofta fragmentariska kunskapen och den egenutvecklade förståelsen för situationen som barnet har.

Även barn som utsätts för våld och övergrepp av andra förövare än föräldrar, ofta jämnåriga, partners men också kända och okända förövare på nätet eller på andra arenor upplever ofta hinder för att berätta för en vuxen. Det kan handla

NÅGRA EXEMPEL PÅ VAD BARN BERÄTTAR FÖR BRIS

- Barnet vet inte vad som räknas som våld, vad föräldrar har rätt till, vilka rättigheter barnet har och hur barnet ska agera.
- Barnet har ingen att berätta för, hen saknar en sådan relation där det skulle kunna vara möjligt.
- Barnet är rädd att inte bli trodd. Har kanske försökt tidigare och fått en dålig erfarenhet.
- Barnet känner egen skuld i eller skam över att ha blivit utsatt.
- Barn är rädda att avslöja missförhållanden i familjen. Om myndigheterna får insyn kommer de att se annat föräldrarna gör som är olagligt.
- Barnet har inte förmågan att formulera och meddela omvärlden sin utsatthet (det kan vara barn med trauman, med funktionshinder och yngre barn).
- Barnet vill inte belasta föräldrarna, har förståelse för att de har det svårt.
- Ett avslöjande kan leda till att föräldrarna och ibland ett helt kollektiv kommer att bestraffa, utesluta, skada eller till och med döda barnet.
- Barnet vill inte riskera att förlora sin förälder (eller annat som barnet tror hen riskerar, husdjur, att bo kvar i huset, kontakt med syskon). Vill bara att våldet ska ta slut.
- Det kan också vara så att barn tycker att de har berättat, de kan tycka sig veta att vuxna har förstått, undra varför vuxna inte agerar eller ens ställer frågor till barnet.

⁵⁸ Socialstyrelsen 2015, Stiftelsen Allmänna Barnhuset 2017 & Barnafriid 2017.

⁵⁹ Bris pressmeddelande, *En av tre vuxna har känt oro för att ett barn i deras närhet far illa*, 2021.

■ Diskussion och slutsatser

om att barnet själv känner osäkerhet kring var gränsen går, särskilt vid sexuella övergrepp. Om det är en vuxen okänd förövare kan barnet ofta känna en stor rädsla för att inte bli trodd utan tydliga bevis. Vid övergrepp på nätet tar barn ofta på sig mycket av skulden själva för att de har försatt sig i en riskfylld situation genom att exempelvis svara på en kontaktförfrågan. Stora delar av sina liv lever barn utan vuxnas närvaro, och så ska det vara. Barn har rätt till integritet och måste få utforska världen, relationer till andra och sin egen identitet på egen hand. Men vuxna behöver vara närvarande på lagom avstånd, tillgängliga att vända sig till när situationen kräver det. Det handlar om att bygga en tillitsfull och respektfull relation till barnet och att aldrig någonsin lägga skuld och skam på barnet om hen utsätts för våld och övergrepp.

Samtalen till Bris ger en inblick i barns livssituation som de inte ska behöva hantera själva, men som alltför många barn upplever att de inte har någon att prata med om. Bara det faktum att barn berättar för Bris för första gången, och många uppger att de inte skulle ha berättat för någon annan om inte Bris fanns, visar tydligt att vuxenvärlden ofta misslyckas med att samtala om svåra saker och vara tillgängliga för barn som behöver söka stöd. Sammantaget: hindren är många, och kompetens och kunskap saknas bland många vuxna vars ansvar är att skydda barn från våld. Samtidigt finns generell kunskap, och kunskap om riskfaktorer som går att identifiera hos barnet, hos föräldrar eller i barnets miljö. Trots det agerar alldeles för få vuxna, såväl professionella som vuxna i vardagen.

"Jag känner bara att just nu så är jag rädd för vad jag ska göra mot mig själv."

HUR ÅSTADKOMMA FÖRÄNDRING?

Att skydda barn från våld är inte en enskild fråga, ansvaret måste och ska delas av många. Därför krävs åtgärder och förändring på flera plan för att på riktigt åstadkomma en rörelse i samhället för att förhindra barns utsatthet för våld.

Närvarande vuxna som lyssnar, ser och agerar, är den starkaste skyddsfaktorn för barn som upplever våld. Det behövs mer kunskap generellt bland vuxna om vad våld mot barn är, var det förekommer, vilka uttryck det tar sig, och om våldets konsekvenser. Men framför allt behövs ett ökat civilkurage och en ökad närvaro av vuxna, så att fler faktiskt finns tillgängliga för barn och agerar vid oro för att ett barn far illa.

Att få fler vuxna att se och agera mot våld mot barn är också i sig en fråga om barnsyn och barns ställning i samhället. Alltför många tenderar fortfarande att se barns utsatthet som en familjeangelägenhet och inte en del av ett samhällsproblem. Samhället behöver gemensamt arbeta för att barn ska tas på allvar i alla led – alltifrån att de ska ges möjlighet att få stöd när de själva upplever att de behöver det, att de ska tas på allvar när de söker hjälp, till att de ska få hjälp och skydd utifrån sin egen utsatthet och få skydd i egenskap av egen person med egna rättigheter, oaktat resten av familjens vilja eller historik.

Förutom att vuxna behöver se och agera så behöver barn även få förutsättningar att kunna berätta och söka hjälp hos någon som kan ge dem stöd och vägledning. Många barn har de senaste åren valt att berätta för Bris, vilket i sig är något bra. Men alltför många barn kommer inte att berätta för någon och många berättar bara för

Foto: Shutterstock

Barn ska kunna söka stöd och på egen hand och tas på allvar.

Bris. Hela samhället har ett oerhört stort ansvar att fortsätta jobba med kunskap om våld och utsatthet, samt kunskap om normer, rätten till sin egen kropp och andra frågor kopplat till våld, övergrepp och kränkningar.

Flera samhällsaktörer behöver omfattas av den kommande nationella strategin för att förebygga och stoppa våld mot barn, såsom mödravårdscentralerna, tandvården och föräldraskapsutbildningarna, samt även förskola och skola. Specifika insatser krävs för föräldrar i särskilt utsatta situationer, där det är känt att flera riskfaktorer förekommer.

Det finns idag en uttalad politisk ambition att stärka skyddet mot våld mot barn. Sedan barnkonventionen blev lag för två år sedan kan vi se en rad lagstiftningsinitiativ med syfte att stärka barnrättsperspektivet och ge barn en uppväxt fri från våld. Det gäller bland annat barnfridsbrottet som infördes i juni 2021, den förändrade sexualundervisningen med förstärkt fokus på sexualitet, samtycke och relationer samt uppdraget att se över möjligheten att stärka det straffrättsliga skyddet för sexuella övergrepp mot barn, framför allt för att lagstiftningen behöver anpassas till de arenor där brott mot barn begås.

Att dessa initiativ har tagits kan ses som en effekt av barnkonventionens ställning som svensk lag. En rimlig slutsats är också att samtyckeslagstiftningen tillsammans med #metoo-rörelsen, har bidragit till att fler barn kunnat resonera kring och identifiera sexuella övergrepp än tidigare, vilket de ökade samtalen till Bris inom området är en indikation på.

Sett över de senaste två åren går det också att se ett starkt straffrättsligt skydd mot hedersrelaterat våld och förtryck. I juli 2020 infördes bland annat en skärpt lagstiftning rörande barnäktenskap samt en särskild straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv. Efter att ha utrett frågan om hedersrelaterat våld och förtryck närmare tillkännagav regeringen, i december 2021, ett förslag om att införa ett särskilt brott för hedersförtryck. Lagförslaget som av vissa benämns "Lex Fadime" innebär att det blir straffbart att begå vissa brottsliga gärningar mot en person, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av personens integritet och ett syfte med gärningarna varit att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder.⁶⁰ Lagen, som föreslås träda i kraft den 1 juli 2022, är välkommen.

Barns rättsliga skydd mot våld är starkt i Sverige och det finns numera lagstiftning som reglerar flera former av våldshandlingar mot barn, om än inte straffrättsligt. Samtidigt finns stora brister när det kommer till den praktiska tillämpningen, vilket har en koppling till resurs- och kunskapsbrist (både teoretiskt, verktyg och metoder för praktisk tillämpning), brist på samverkan samt ottydliga ansvarsförhållanden. Det finns behov av att resurser prioriteras till arbetet med att stärka barns skydd mot våld, till alla verksamheter

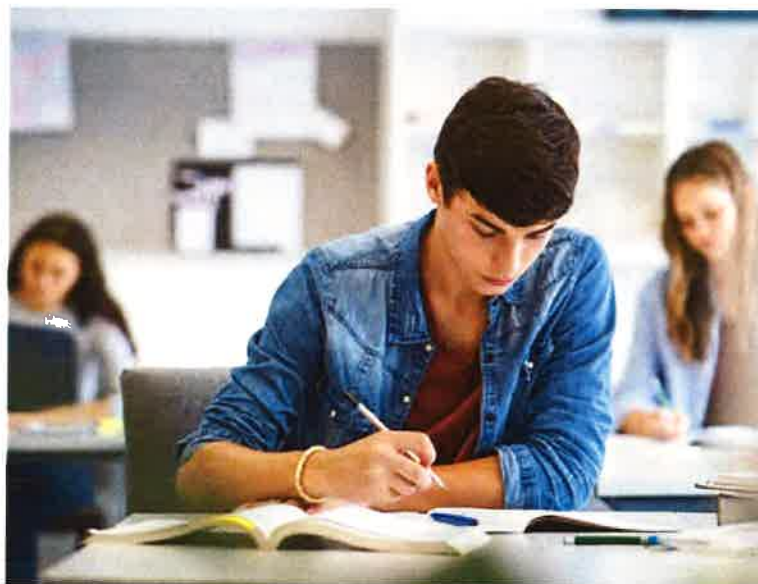

Foto: Shutterstock

Trygghet i skolan är en skyddsfaktor.

"Min socialsekreterare är så stressad. Hon är snäll och frågar om jag trivs i jourhemmet men hon frågar aldrig hur jag mår och om jag börjar berätta så hinner hon inte lyssna."

(rättsväsende, socialtjänst, skola, med mera) och en satsning på ökad kunskap framför allt bland dem som i sitt uppdrag ska tillämpa barnets rättigheter i praktiken. Dessutom behövs breda kompetenshöjande insatser kring exempelvis definitionen av våld, vilka barn som riskerar att utsättas för våld, barns reaktioner och behov, barns ställning i brottmålsprocessen samt lagbestämmelsernas tillämpningsområde. Det är också i enlighet med ett av målen i EU:s barnrättsstrategi.

Det långsiktiga arbetet med att minska riskfaktorerna för att barn ska utsättas för våld behöver prioriteras och resurssättas mycket högre än idag. Risken att utsättas för våld i samhället är väldigt olika beroende på var ett barn bor, liksom resurserna och förutsättningarna för barn att få tillgång till sina rättigheter. Som tidigare nämnts finns flera tydliga riskfaktorer för att utsättas för eller på andra sätt uppleva våld under uppväxten, vilket även innefattar risken för att vissa barn hamnar i sammanhang där de själva utövar våld. Det handlar om socioekonomiska faktorer, om bostadsfrågor, och om ojämnt fördelad tillgång till samhällets stöd och funktioner. Segregationen innebär att vissa barn i högre utsträckning än andra kommer att exponeras för miljöer som är valdsamma och destruktiva. Samma barn kommer att ha sämre tillgång än andra till skyddande och stärkande faktorer som trygghet i skolan, utbildade pedagoger, lärare och vuxna som kan stötta barnet med studiehjälp och psykosocialt stöd. Bostadssituationen, där många familjer lever i trångboddhet i områden som enligt polisen klassas som särskilt utsatta, påverkar risken för barn att hamna i valdsamma miljöer.

Socialtjänsten behöver stärkta resurser

Socialtjänsten är det yttersta skyddet för barn i utsatta situationer. Att socialtjänsten fungerar och förmår agera kan vara livsviktigt för ett barn i en utsatt situation. Samtal till Bris från barn om brister hos socialtjänsten är vanliga och har ökat under de senaste åren. Barn berättar bland annat om brist på information och delaktighet, om svårigheter att få komma till tals och få vara med och påverka. Känslan hos många barn är att de tappar kontrollen över situationen och inte vet vad som händer och varför, att socialtjänsten antingen agerar väldigt snabbt och utan att

⁶⁰ Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar, SOU 2021:43

Foto: Shutterstock

Flera samhällsaktörer behöver omfattas av den nationella strategin mot våld mot barn.

informera barnet, eller också att det blir tyst från socialtjänstens sida och barnet inte vet vad som kommer att hända.

Även i de fall där socialtjänsten aktivt går in med insatser, till exempel genom ett omhändertagande av barnet, har samhället svårt att räkna till. Forskning visar tydligt på en ogynnsam utveckling för barn som tas om hand och placeras under sin uppväxt, exempelvis när det kommer till att klara skolan. För barn som placeras på SiS-hem ser Bris att det finns många brister vad gäller bland annat våld mot barn från personal på institutionen.

Det är fastlagt att socialsekreterare inte har tillräckligt med tid för barn i sin arbetsvecka.⁶¹ Det är mot den bakgrunden bekymmersamt att förslagen till ny socialtjänstlag, som presenterades hösten 2020, inte skulle få kostna i resurser eller vara ambitionshöjande. Socialtjänsten behöver ges bättre förutsättningar i form av resurser för att kunna tillämpa barnkonventionen i praktiken samt att kunskapen höjs om vad barnets rättigheter innebär i praktiken. Socialtjänsten bör vara kunskapsbaserad, där bedömningar och insatser görs i samråd med barnet så långt det är möjligt, och baseras på senaste tillgängliga forskning och evidens. Det finns behov av ett tydligare ansvarstagande för samverkan med andra aktörer och verksamheter kring barn. Det är viktigt, inte minst i det förebyggande arbetet, men också kring barn som redan är aktuella inom socialtjänsten. Det behövs också en mycket större satsning på det förebyggande uppdraget.

För att Sverige fortsatt ska kunna stå fast vid linjen, att inget barn ska utsättas för våld, krävs ökad prioritet, kunskap, samt en mobilisering med åtgärder på flera plan. Efterföljande rekommendationer pekar ut riktningen för hur samhället ska kunna garantera varje barn en uppväxt fri från våld. ♦

Bris rekommenderar

- **Agera för varje barns rätt till en trygg uppväxt.** Varje politiskt parti bör gå till val på stärkta insatser för att skydda barn från våld, nationellt, regionalt och lokalt.
- **Öka vuxnas kunskap om våld.** Att fler vuxna agerar vid misstanke om att ett barn far illa är avgörande.
- **Säkerställ en bred nationell strategi mot våld mot barn.** Under 2021-2022 pågår arbetet med att ta fram en nationell strategi mot våld mot barn. Strategin måste ha ett brett anslag som gör frågan relevant i hela samhället. Den behöver bli välförankrad, resursatt och implementerad i alla verksamheter som möter barn.
- **Utanförskap måste brytas för en uppväxt fri från våld.** Det är avgörande att motverka att något barn utsätts för våld eller växer upp i våldsamma miljöer. Tillsätt förebyggande insatser och verka för att fler unga känner sig delaktiga i samhället.
- **Rusta de aktörer som möter barn.** Professionella instanser som möter barn måste rustas och få bättre förutsättningar att upptäcka, agera och följa upp när barn utsätts för våld. Stöd och vård måste vara tillgängligt för barn.
- **Stärk kompetensen i rättsväsendet.** Kunskapen om våld mot barn, och om de rättsregler vi faktiskt har, måste förstärkas inom hela rättskedjan så att den straffrättsliga regleringen får genomslag i den praktiska rättstillämpningen.
- **Öka kunskapen om sambandet mellan våld och psykisk ohälsa.** Ett mer aktivt arbete för att minska våld mot barn skulle kunna bidra till en minskning av de mest långtgående formerna av psykisk ohälsa.
- **Följ upp pandemins konsekvenser.** Det behövs mer kunskap och långsiktig uppföljning av hur barn påverkas. Insatser behöver följas upp och riktas dit där behoven är stora.

En förutsättning för alla dessa rekommendationer är att göra barn delaktiga, att lyssna på hur barn beskriver sina liv och på deras förslag på åtgärder – med målet att utforma ett samhälle där varje barn garanteras tillgång till sina rättigheter.

⁶¹ Barnets och ungdomens reform – Förslag för en hållbar framtid, Slutrapport från den nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården, 2017.

Kontaktinnehåll i barns samtal

Förändringar kontaktinnehåll	Antal 2016	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Totalt 2016-2021	Skilnad % 2020-2021
Psyisk ohälsa	9 493	9 402	9 770	9 877	12 839	20 231	71 612	58 %
Depression	1 038	1 007	1 005	906	1 030	1 321	6 307	28 %
Diagnoser	497	632	660	583	681	899	3 952	32 %
Nedstämdhet	5 771	4 165	3 601	3 612	5 586	7 582	30 317	36 %
Självdestruktivitet	1 575	1 993	2 580	2 446	2 713	4 799	16 106	77 %
Själv mord	1 345	1 742	2 239	2 524	2 478	4 622	14 950	87 %
Ångest	2 168	2 868	2 978	2 691	4 321	7 592	22 618	76 %
Åtstörningar	769	1 033	1 133	1 140	1 395	2 692	8 162	93 %
Familj och Familjekonflikter	6 216	6 924	6 681	6 535	9 114	10 812	46 282	19 %
Familjekonflikter	3 246	3 005	2 789	2 685	3 843	4 016	19 584	5 %
Familjen	3 699	4 581	4 342	4 293	6 070	7 470	30 455	23 %
Våld, övergrepp och kränkningar	4 244	5 145	5 575	5 565	6 743	9 116	36 388	35 %
Fysiskt våld	1 217	1 475	1 527	1 870	2 397	3 214	11 700	34 %
Hedersrelaterat våld & förtryck	137	108	132	114	153	158	802	3 %
Mobbning	1 480	1 930	2 183	1 892	2 019	2 237	11 741	11 %
Omsorgsbrist	658	829	666	640	850	1 180	4 823	39 %
Psyiskt våld	1 034	1 347	1 683	1 670	2 212	3 064	11 010	39 %
Sexuella övergrepp	710	813	1 012	1 165	1 469	2 494	7 663	70 %
Skolan	4 245	5 278	5 325	4 819	5 603	6 458	31 728	15 %
Vänner	4 702	5 635	5 156	4 526	5 345	6 285	31 649	18 %
Att vara ung*		4 531	3 779	3 765	4 871	5 767	22 713	18 %
Samhällets stödinstanser	2 418	2 328	3 297	2 734	3 713	5 692	20 182	53 %
Andra vuxna i skolan	235	225	470	291	394	559	2 174	42 %
Annat	35	28	66	42	74	126	371	70 %
Behandlingshem	85	81	90	82	113	283	734	150 %
BUP	624	690	860	615	885	1 427	5 101	61 %
Elevhälsa	511	600	964	652	771	1 133	4 631	47 %
Familjehem	332	331	337	355	553	789	2 697	43 %
Hälso- och sjukvård	126	149	231	181	283	528	1 498	87 %
Migrationsverket	11	37	22	11	10	31	122	210 %
Rättsväsendet	110	77	128	135	178	322	950	81 %
Socialtjänsten	822	722	1 014	867	1 215	1 780	6 420	47 %
Ungdomsmottagning	187	113	295	199	294	502	1 590	71 %
Kärlek	3 157	2 941	2 917	2 670	2 860	3 614	18 159	26 %
Stress**	2 066	2 137	2 279	1 418	1 914	3 504	13 318	83 %
Vuxnas svårigheter	1 470	1 536	1 310	1 583	1 796	2 523	10 218	40 %
Vuxnas funktionsnedsättningar	14	7	8	11	29	31	100	7 %
Vuxnas fysiska ohälsa	167	186	166	166	261	280	1 226	7 %
Vuxnas kriminalitet	197	160	114	124	137	259	991	89 %
Vuxnas missbruk/riskbruk	721	813	713	959	985	1 505	5 696	53 %
Vuxnas psykiska ohälsa	550	574	450	574	641	724	3 513	13 %
Övriga kategorier A-Ö								
Bris	510	475	437	474	445	525	2 866	18 %
Diskriminering	105	147	78	97	183	217	827	19 %
Ekonomisk utsatthet	161	175	167	169	178	185	1 035	4 %
Fritid	699	657	556	576	761	972	4 221	28 %
Funktionsnedsättning	313	253	316	391	576	884	2 733	53 %
Fysisk hälsa & ohälsa	521	621	643	726	910	1 259	4 680	38 %
Juridiska frågor	240	335	294	490	686	568	2 613	-17 %
Kriminalitet	116	140	149	154	206	280	1 045	36 %
Kropp & utseende	1 234	1 105	1 111	1 086	1 294	1 574	7 404	22 %
Mens & graviditet	703	620	590	567	707	859	4 046	21 %
Missbruk/riskbruk	242	285	317	421	474	604	2 343	27 %
Normativa begränsningar	313	272	145	267	447	492	1 936	10 %
Onlinerelaterade frågor	578	607	738	879	1 083	1 110	4 995	2 %
Oro för annan	1 464	1 092	1 302	1 223	1 394	1 688	8 163	21 %
Sex	895	733	792	815	882	1 007	5 124	14 %
Sexualitet & könsidentitet	465	500	566	506	707	1 064	3 808	50 %
Skilda föräldrar	995	1 221	1 049	1 067	1 243	1 334	6 909	7 %
Sorg & kris	678	916	1 080	978	1 095	1 527	6 274	39 %

* Definitionen Att vara ung har förändrats mellan åren 2016 och 2017 och en jämförelse kan därför endast göras från 2017.

** Under 2019 förändrades arbetssättet kring dokumentationen av Stress, varför en jämförelse mellan åren innan ej är möjlig.

OM BRIS

Uppdrag och verksamhet – ett bättre samhälle för barn

Sedan 1971 har Bris kämpat för att göra livet bättre för barn i utsatthet, och drivit förändring för ett bättre samhälle för alla barn i Sverige. Bris erbjuder professionellt stöd till alla barn under 18 år utifrån barnets behov, direkt via chatt, mejl, telefon och i riktade stödinsatser till barn och familjer i särskilt utsatta situationer.

Bris vision är ett samhälle där barnets rättigheter tillgodoses och där varje barn känner till sina rättigheter. Bris arbete bedrivs utifrån den barnsyn som uttrycks i barnkonventionen. Det innebär att varje barn erkänns, respekteras och skyddas som rättighetsbärare.

Bris arbete har tre verksamhetsben: stödja, mobilisera och påverka. Verksamheten finansieras via insamling från privatpersoner, företag, stöd från kommuner och olika stiftelser samt medlemsavgifter. Bris möjlighet att stötta barn och att arbeta för att stärka barnets rättigheter står i direkt relation till de insamlade medlen och varje krona gör skillnad i verksamheten.

STÖDJA

Bris är Sveriges nationella stödlinje för barn och unga, och erbjuder professionellt samtalsstöd via chatt, mejl och telefon varje dag, året runt och sedan 15 mars 2021 även dygnet runt. Numret till Bris stödlinje för barn, 116 111, är ett

EU-harmoniserat nummer som reserveras till hjälplinjer i de europeiska länderna med kunskaper och resurser att ge barn stöd. Varje barn som kontaktar Bris får professionellt stöd av en utbildad kurator. I maj 2021 öppnade Bris fysiska mottagningar i Stockholm, Linköping, Göteborg, Malmö och Umeå, där barn kan träffa en kurator för ett nära och anpassat stöd.

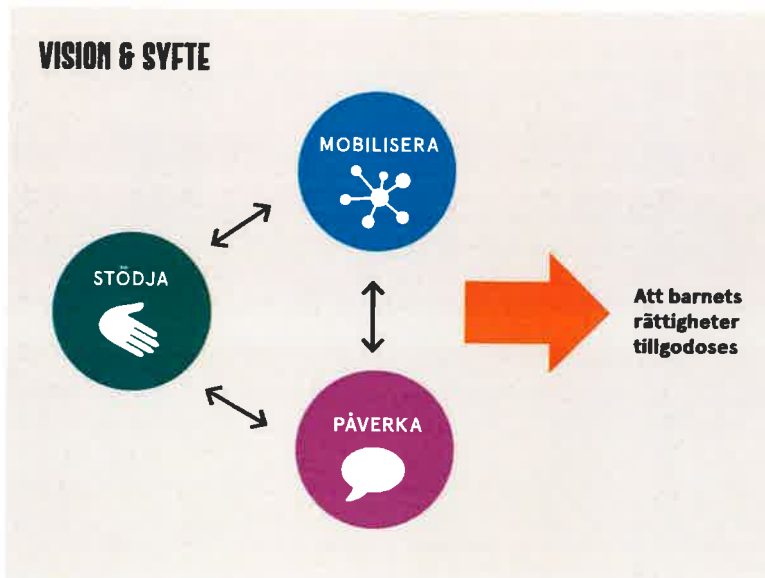
Bris stödjer även barn och familjer i särskilt utsatta situationer genom stödprogram. Idag erbjuder Bris gruppstöd till barn och familjer där en förälder begått självmord, till familjehemsplacerade barn, barn med erfarenhet av flykt, och barn till föräldrar med psykisk ohälsa eller aktivt missbruk.

Utöver det individuella stödet till barn tillhandahåller Bris mer generellt utformat stöd för barn att tillgodogöra sig på egen hand på bris.se. På hemsidan finns också Bris modererade forum där barn kan ge och få stöd barn emellan. Bris har även publika anonyma chattar på i förväg bestämda teman där barn skickar in sina frågor och kuratorer svarar. Tidigare chattar återfinns i ett arkiv på bris.se i syfte att fungera som en kunskapskälla såväl som en normaliserande funktion.

Bris erbjuder ett indirekt stöd till barn via vuxna, både genom information på bris.se, i sociala medier, i böcker och i rapporter. På vardagar kan vuxna som är oroliga för ett barn i sin närhet ringa Bris vuxentelefon – om barn, Idrottsledarlinjen eller Bris stödlinje på arabiska för vuxna med frågor om barn i sin närhet. Både privatpersoner och professionella kontakter Bris vuxenstöd.

MOBILISERA

Bris mobiliserar samhället för barnets rättigheter, alltifrån medlemmar till kommuner, organisationer och andra samhällsaktörer. Bris medlemmar och volontärer sprider information och kunskap om barnets rättigheter i hela Sverige. I Bris nätverk samlas omkring 6 500 professionella från olika delar av samhället och landet – den

*Bris stöttar barn
dygnet runt, året om.*

Foto: Shutterstock

ideella, privata och offentliga sektorn. Bris nätverk möjliggör möten, dialog och samverkan och är en källa till inspiration och erfarenhetsutbyte i barnrättsarbetet. Via Brisakademien ger Bris utbildningar om barnrätt och om metoder för att stödja barn och familjer, såväl öppna utbildningar som uppdragsutbildningar i hela landet. Bris erbjuder grundutbildningar om barnkonventionen, metodutbildning och workshops om barns delaktighet. Bris har även metodutbildningar och gruppledd utbildningar, bland annat för gruppverksamhet för nyanlända föräldrar, för nyanlända barn, och för barn till separerade föräldrar.

PÅVERKA

Bris påverkar beslutsfattare för ett bättre samhälle för barn. Bris bedriver ett strategiskt opinions- och påverkansarbete med fokus på beslutsfattare och myndigheter, och arbetar för att nå ut till allmänheten för att hela samhället ska ha bättre kunskap om barnets rättigheter och kunna bidra till att de tillgodoses.

Bris deltar i referensgrupper och politiker-möten, skriver remisser och bidrar med expertis. Genom att göra barns röster hörda, samt bidra med analys och åtgärdsförslag, arbetar Bris för att stärka barnets rättigheter på alla samhällets arenor. ♦

DEFINITIONER

Bris dokumenterar varje samtal i 54 kontaktområden. Ett samtal kan handla om flera ämnen, och i snitt dokumenteras 2,5 kontaktområden per kurativ kontakt.

Att vara ung

Vägledande är att barnet har varit hjälpsökande kring exempelvis känsloliv kopplat till tonåren, identitet, existentiella frågor, självförtroende, att passa in, puberteten, framtiden, ledsn utan specifik orsak etc. och att problemen inte är en konsekvens av en annan svårighet/omständighet i barnets situation.

Andra vuxna i skolan

Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt med annan vuxen i skolan än elevhälsa i stödjande syfte – ej undervisning. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Annan professionell

Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt med annan professionell än de alternativ som finns att välja bland i samlingskategorin Samhällets stödinstanser. Anges i fritext. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Behandlingshem

Barnet är hjälpsökande utifrån pågående placering vid HVB-hem/SiS. Kontakter från barn som önskar bli placerade eller är orolig för en kommande placering återfinns under kategorin Socialtjänsten. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Bris

Fakta och informationsfrågor som rör Bris stödverksamhet, hur det fungerar, anonymitet, öppettider etc.

BUP

Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med Barn- och ungdomspsykiatri. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Depression

Barnet är orolig/hjälpsökande utifrån en depression, såväl diagnostiserade som funderingar. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Diagnoser

Barnet är hjälpsökande utifrån att hen har en diagnos, eller vill/ska utredas utifrån en tanke om eventuell diagnos (ej neuropsykiatriska, se funktionsnedsättning). Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Diskriminering

Barnet är hjälpsökande utifrån all form av diskriminering, både i familjen, skolan, andra arenor.

Ekonomisk utsatthet

Barnet är hjälpsökande utifrån sin upplevelse av familjens/sin egen ekonomi.

Elevhälsa

Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt med elevhälsan, inkluderar hela elevhälsovårdsteamet. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Familjehem

Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller beslutad placering i familjehem. Kontakter där barnet önskar bli eller är orolig att bli familjehemsplacerad återfinns inom kategorin socialtjänsten. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Familjekonflikter

Barnet är hjälpsökande utifrån sin familjesituation som är konfliktfylld men utan inslag av våld eller hot. Barnet kan både vara delaktig i eller ha bevittnat konflikter mellan vuxna och barn, vuxna och vuxna eller barn och barn. Ingår i samlingskategorin Familj & familjekonflikter.

Familjen

Barnet är hjälpsökande kring sin familjesituation med fokus på relationer, saknad, boende men ej konflikter eller skilsmässa som är egna kategorier. Ingår i samlingskategorin Familj & familjekonflikter.

Fritid

Barnet är hjälpsökande utifrån frågor och funderingar som rör barnets fritid, tiden utanför skolan som t.ex. fester, fritidsaktiviteter etc.

Funktionsnedsättning

Barnet är hjälpsökande utifrån diagnostiserade eller önskad utredning av fysiska/neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som påverkar barnets vardag och liv.

Fysisk hälsa & ohälsa

Barnet är hjälpsökande utifrån hälsorelaterade frågor som rör kroppen, t.ex. sjukvårdsfrågor, sjukdomar, svåra sömnproblem etc.

Fysiskt våld

Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat, utsatt annan eller är rädd för fysiskt våld, både inom familjen och i andra sammanhang. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Hedersrelaterat våld & förtryck

Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat, utsatt annan eller är rädd för hedersrelaterat våld och förtryck. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Hälsa- och sjukvård

Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med hälso- och sjukvården, både utifrån egen hälsa eller nätverkets hälsa. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Juridiska frågor

Barnet är hjälpsökande utifrån frågeställningar kopplat till lagar och rättigheter, t.ex. vad en får och inte får göra utifrån ålder, vad som krävs för att få göra en viss sak eller när en har rätt att flytta hemifrån.

Kriminalitet

Barnet är hjälpsökande utifrån egen eller andra barns kriminalitet. Barnet kan vara förövare, offer eller vittne.

Kropp & utseende

Barnet är hjälpsökande utifrån funderingar om kropp och utseende, t.ex. vikt, bröst, finnar etc.

Kärlek

Barnet är hjälpsökande utifrån kärlek i relation till en/flera specifika personer i barnets närhet, såväl online som offline.

Mens & graviditet

Barnet är hjälpsökande utifrån funderingar rörande mens, graviditet etc. Ofta faktafrågor.

Migrationsverket

Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med Migrationsverket, såväl egna kontakter som familjens kontakt. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Missbruk/riskbruk

Barnet är hjälpsökande kring eget eller andra barns missbruk/riskbruk av alkohol, droger, receptbelagda läkemedel, spel, sex, datorspel etc.

Mobbning

Barnet är hjälpsökande utifrån mobbning. Kan vara utsatt, utsätta andra eller bevittna. Gäller all form av mobbning oavsett arena. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Nedstämdhet

Barnet är orolig/hjälpsökande kring sitt mående och beskriver sig som ledsen/nedstämd. Ska ej förväxlas med att barn kan vara ledsna utifrån en svår livssituation eller yttre omständighet. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Normativa begränsningar

Barnet är hjälpsökande utifrån att barnets liv/valmöjligheter begränsas utifrån egna, samhällets, kulturella eller religiösa normer.

Omsorgsbrist

Barnet är hjälpsökande utifrån att barnets omsorgspersoner brister i sin omsorg av barnet. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Onlinerelaterade frågor

Barnet är hjälpsökande utifrån utsatthet/aktiviteter/relationer som uttalat sker online. Barnet kan ha bevittnat, blivit utsatt eller själv ha utsatt andra.

Oro för annan

Anges om kontakten enbart handlat om oro för annan, och inte något alls om kontakternas situation, gäller främst i mejlen eller vid fakta/information.

Psykiskt våld

Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat eller utsatt någon annan för psykiskt våld, både inom familjen och i andra sammanhang. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Rättsväsendet

Barnet är hjälpsökande kring en pågående eller önskad kontakt, såväl egen som indirekt genom exempelvis föräldrars kontakt med t.ex. polis, åklagare och domstol. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Sex

Kontakter där barnet sökt hjälp utifrån funderingar om sex, skydd, onani, porr etc. Ej sexuella övergrepp.

Sexualitet & könsidentitet

Kontakter där barnet söker hjälp utifrån funderingar om ens egen sexualitet och/eller könsidentitet.

Sexuella övergrepp

Barnet är/har blivit utsatt för, bevittnat, är rädd för att utsättas för sexuella övergrepp, både inom familjen och i andra sammanhang eller har själv utsatt någon annan. Inkluderar sexuella trakasserier, grooming och sexuellt ofredande. Ingår i samlingskategorin Våld, övergrepp & kränkningar.

Självdestruktivitet

Barnet är hjälpsökande utifrån eget eller annat barns självdestruktivitet. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

Själv mord

Barnet är hjälpsökande utifrån egna eller annat barns funderingar på självmord, suicidförsök eller förlust i suicid. Ingår i kategorin Psykisk ohälsa.

Skilda föräldrar

Barnet är hjälpsökande utifrån positiva eller negativa känslor/påverkan utifrån föräldrars skilsmässa, t.ex. bonusföräldrar, vårdnad, boende, umgänge etc.

Skolan

Barnet är hjälpsökande på grund av sin skolsituation. Inkluderar alla frågor/funderingar som rör skolan, som undervisning, arbetsmiljö, betyg etc.

Socialtjänsten

Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med socialtjänstens samtliga enheter, även familjerätten och

vuxenenheter som föräldrar har kontakt med. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Sorg & kris

Barnet är hjälpsökande utifrån sorg- & krisreaktioner, exempelvis utifrån förlust/dödsfall/sjukdom/skilsmässa i familjen eller nätverket.

Stress

Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevd stress som påverkar måendet.

Ungdomsmottagning

Barnet är hjälpsökande utifrån en pågående eller önskad kontakt med Ungdomsmottagningen. Ingår i samlingskategorin Samhällets stödinstanser.

Vuxnas funktionsnedsättningar

Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens funktionsnedsättningar. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas fysiska ohälsa

Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens fysiska ohälsa, t.ex. cancer eller hjärt- och kärlsjukdomar. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas kriminalitet

Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens kriminalitet, t.ex. föräldrar som sitter i fängelse eller har begått brott. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas missbruk/riskbruk

Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens missbruk/riskbruk av alkohol, droger, spel etc. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vuxnas psykiska ohälsa

Barnet är hjälpsökande utifrån en upplevelse av en vuxens psykiska ohälsa, t.ex. depression, ätstörningar, suicidtankar/försök. Ingår i samlingskategorin Vuxnas svårigheter.

Vänner

Barnet är hjälpsökande utifrån sina vänskapsrelationer, såväl online som offline som påverkar barnets mående, främst negativt som t.ex. konflikter och ensamhet.

Ängest

Barnet är hjälpsökande utifrån egen eller annat barns ängest/panikångest. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

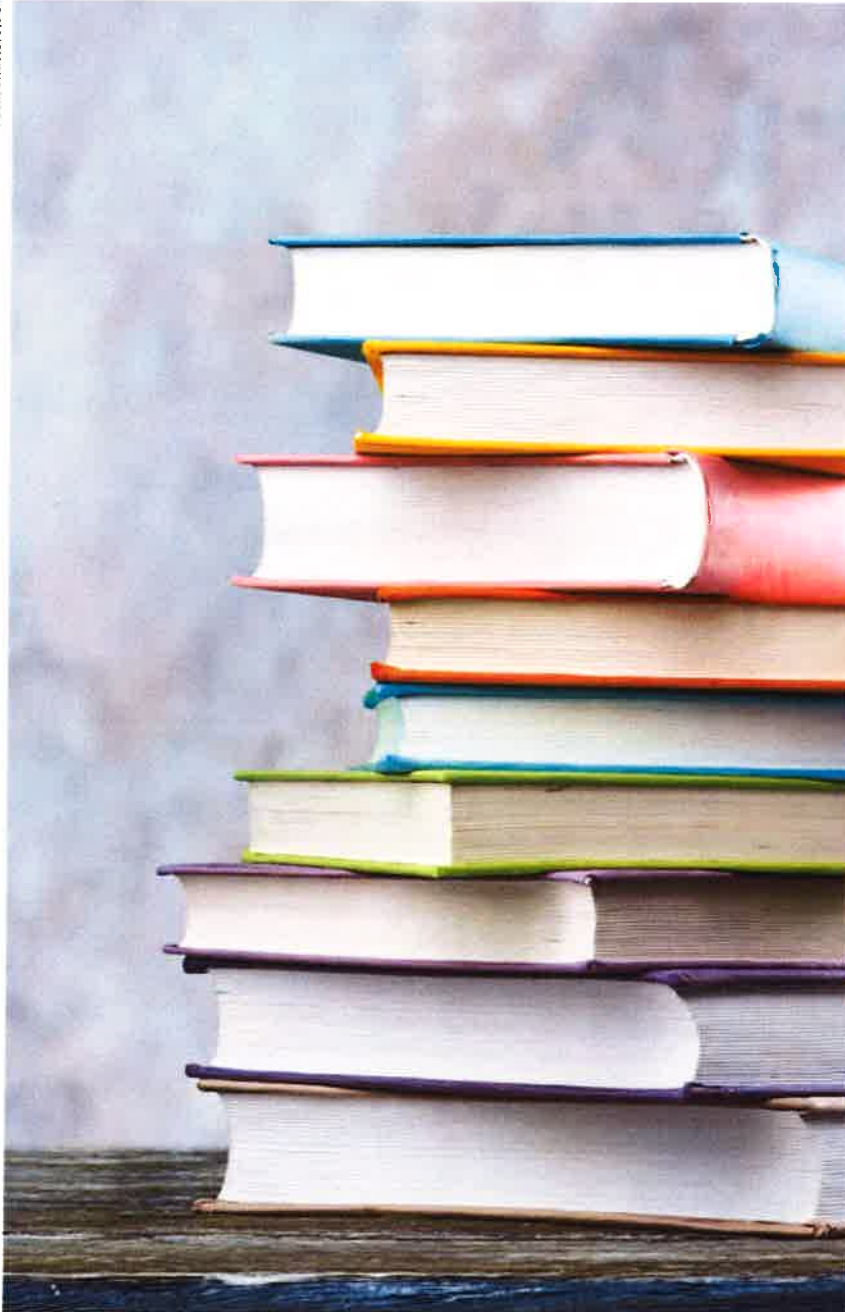
Ätstörningar

Barnet är hjälpsökande utifrån egna eller annat barns ätstörningar, såväl diagnostisera- de som funderingar. Ingår i samlingskategorin Psykisk ohälsa.

KÄLLOR

Foto: Shutterstock

VETENSKAPLIG LITTERATUR

Augusti, E.M., Sætren, S.S., & Hafstad, G.S. (2021). *Violence and abuse experiences and associated risk factors during the COVID-19 outbreak in a population-based sample of Norwegian adolescents*. *International Journal of Child Abuse & Neglect*, 118. doi:10.1016/j.chiabu.2021.105156

Baianstovu, R., Strid, S., Cinthio, H., Särnstedt Gramnaes, E., Enelo, J.-M. (2019) *Heder och samhälle, Det hedersrelaterade våldets uttryck och samhällets utmaningar*. Örebro: Örebro University

Bergman, L.R., Andershed, A.-K. (2009) *Predictors and outcomes of persistent or age-limited registered criminal behavior: a 30-year longitudinal study of a Swedish urban population*. *Aggress Behav.* 2009 Mar;35(2):164–78.

Bremberg, S. (2015). *Mental health problems are rising more in Swedish adolescents than in other Nordic countries and the Netherlands*. *Acta Paediatrica*. 2015;104(10):997–1004.

Bremberg, S. (2021). *Bris distansstöd till barn*.

Jernbro, C. & Landberg, Å. (2020) *Multiutsatta barn. Om barn som utsätts för flera typer av barnmisshandel*. Stockholm: Allmänna Barnhuset.

Jernbro, C. & Landberg, Å. (2018) *Det är mitt liv! Om sambandet mellan barnmisshandel och att inte få välja sin framtida partner*. Stockholm: Allmänna Barnhuset.

Jernbro, C. (2015) *Barnmisshandel ur barns och ungas perspektiv*. Karlstad University

Jolliffe, D., Farrington, D.P., Piquero, A.R., Loeber, R., Hill, K.G. (2017) *Systematic review of early risk factors for life-course-persistent, adolescence-limited, and late-onset offenders in prospective longitudinal studies*. *Aggress Violent Behav.* 2017 Mar;33:15–25.

Moore S.E., Norman R.E., Suetani S., Thomas H.J., Sly P.D., Scott J.G. (2017). *Consequences of bullying victimization in childhood and adolescence: A systematic review and meta-analysis*. *World J Psychiatry*. 2017 Mar 22;7(1):60–76.

Sivertsson, F. (2018) *Criminal Careers in the Long Run*. Stockholm: Stockholm University. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1247491/FULLTEXT01.pdf>

Sjögren, A., Engdahl, M., Halld, C., Holmlunde, H., Lundinf, M., Mühlradg, H., & Öckerth, B., IFAU, (2021). *Barn och unga under coronapandemin - Lärdomar från forskning om uppväxtmiljö, skolgång, utbildning och arbetsmarknadsinträde* <https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2021/r-2021-02-barn-och-unga-under-coronapandemin.pdf>

Skrove, G., Lichtwarck, W., Moufack, M.F., Røkkum, N.H.A., Ulfseth, L.A. & Kojan, B.H. (2021) *Konsekvenser av covid-19 for tjenestetilbudet blant sårbare barn og unge* https://www.ntnu.no/documents/1272526675/1281525946/NTNU_Covid_rapport_Korr2.pdf/78e1de91-41b2-8043-9561-ea4fd2b2f8c0?t=1617781896470

Ståhlberg, O., Boman, S., Robertsson, C., Kerekes, N., Anckarsäter, H. Nilsson, T. (2017) *A 3-year follow-up study of Swedish youths committed to juvenile institutions: Frequent occurrence of criminality and health care use regardless of drug abuse*. *International Journal of Law and Psychiatry*, 50: 52–60

Svedin, C.G., Landberg, Å., Jonsson, L. (2021). *Unga, sex och internet efter #metoo – om ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering i Sverige 2020/2021*. Stockholm: Allmänna Barnhuset

Thulin, J. (2020) *Prata om våldet*. Stockholm: Allmänna Barnhuset

Werbart Törnblom, A., Sorjonen, K., Runeson, B., Rydelius, P.-A. (2020) *Who Is at Risk of Dying Young from Suicide and Sudden Violent Death? Common and Specific Risk Factors among Children, Adolescents, and Young Adults*. *Suicide Life Threat Behav.* 2020 Aug;50(4):757–77.

ÖVRIGA KÄLLOR

End Violence Against Children (2021) Annual Report 2020 <https://www.end-violence.org/sites/default/files/2021-07/2020procent20Annualprocent20Reportprocent20procent283procent29.pdf>

Barnafrid (2017) *Vårt att veta om barn och fysisk misshandel* <https://liu.se/forskning/barnafrid/vart-att-veta-om>

Barnets och ungdomens reform – Förslag för en hållbar framtid (2017) Slutrapport från den nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården,

Barnombudsmannens rapport (2021) *Covid-19-pandemins konsekvenser för barn*, Slutredovisning av regeringsuppdrag.

Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 13 (2011) Barnets rätt till frihet från alla former av våld.

Bris rapport 2017:1 *Barns psykiska ohälsa – det är dags att bryta trenden*.

Bris rapport 2018:1 *Skola. Vård. Omsorg. Och den psykiska ohälsan*.

Bris rapport 2019:1 *Hur har barn det? Om barns livssituation – trender, utmaningar och möjligheter*.

Bris rapport 2020:1 *Hållbara liv – Om barnets rättigheter, barns livsvillkor och samhällets utmaningar*.

Bris rapport 2021:1 *Första året med pandemin – Om barns mående och utsatthet*.

Bris & Statens offentliga utredningar (2021). *Sammanställning av barns förslag till utredningen "En sammanhållen god och nära vård för barn och unga"* (SOU 2019:05).

Bris (2021) *En av tre vuxna har känt oro för att ett barn i deras närhet får illa* <https://www.bris.se/om-bris/press-och-opinion/pressmeddelanden/ny-sifo-visar-en-av-tre-vuxna-har-kant-oro-for-att-ett-barn-i-deras-narhet-far-illa--men-manga-saknar-kunskap-om-hur-de-bor-agera/>

Brottsförebyggande rådet (2021) *Nationella trygghetsundersökningen 2021. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*.

Brottsförebyggande rådet (2021), *Ungdomsråden har ökat i hela landet* <https://bra.se/om-bra/nytt-fran-bra/arkiv/press/2021-12-15-ungdomsraden-har-okat-i-hela-landet.html>

Brottsförebyggande rådet (2021) *Handlagda brott 2020*. Slutlig statistik

Brottsförebyggande rådet (2019). *Skolundersökningen om brott*. <https://bra.se/statistik/statistiska-undersokningar/skolundersokningen-om-brott.html>

ECPAT (2021) *Allt som inte är ett ja är ett nej*.

Europol (2020) *Internet organised crime threat assessment*, IOCTA 2020: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/internet_organised_crime_threat_assessment_iocta_2020.pdf

Europol (2020) *COVID-19 sparks upward trend in cybercrime* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/covid-19-sparks-upward-trend-in-cybercrime>,

Europol (2021) *Internet organised crime threat assessment*, IOCTA 2021 https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/internet_organised_crime_threat_assessment_iocta_2021.pdf

FN:s globala mål för hållbar utveckling, 2015. <https://www.globalamalen.se>

FN:s konvention om barnets rättigheter, 1989.

Folkhälsomyndigheten (2019) *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18 – grundrapport*.

Institute for Health Metrics and Evaluation. *Global Burden of Disease (2020-02-18)* <http://www.healthdata.org/gbd>

Kunskapsguiden.se, Socialstyrelsen, *Posttraumatiskt stressyndrom hos barn och unga*. <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/posttraumatiskt-stressyndrom-hos-barn-och-unga/symtom-bemotande-och-behandling/>

Regeringskansliet (2020) *förekomsten av våld mot barn i Sverige ska kartläggas* <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/11/forekomsten-av-vald-mot-barn-i-sverige-ska-kartlaggas/>

Regeringskansliet (2021) *Stiftelsen Allmänna Barnhuset tilldelas medel för undersökning om föräldraskap, våld och stöd* <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/06/stiftelsen-allmanna-barnhuset-tilldelas-medel-for-undersokning-om-foraldraskap-vald-och-stod/>

Rikshandboken i barnhälsovård, identifiera skydds och riskfaktorer <https://www.riks-handboken-bhv.se/metoder--riktlinjer/identifiera-skydds--och-riskfaktorer/>

Socialstyrelsen (2019). *Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa*, Nationell kartläggning 2018, s. 7.

Socialstyrelsen (2021). *Statistikdatabas/dödsorsaker*. <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/dodsorsaker/>

Socialstyrelsen (2015) *Utreda barn och unga*. Handbok för socialtjänstens arbete enligt socialtjänstlagen.

Socialstyrelsen (2021) *Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten*, <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7155.pdf>

Statens medieråd (2021) *Ungar och medier 2021*. https://www.statensmedierad.se/download/18.57e3b0a17a75fbf0654916e/1632377641632/Ungar%20och%20medier%202021_anpassad.pdf

Statistiska centralbyrån (2021-01-05). *Statistikdatabas/Barns levnadsförhållanden*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/px-web/sv/ssd/START_LE_LE0106_LE0106A/LE0106Halsa/

Stiftelsen Allmänna Barnhuset (2017) *Våld mot barn 2016. En nationell kartläggning*.

SOU 2001:18 *Barn och misshandel – En rapport om kroppslig bestraffning och annan misshandel i Sverige vid slutet av 1900-talet*

SOU 2001:72 *Barnmisshandel – Att förebygga och åtgärda*

SOU 2021:34 *Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga*.

SOU 2021:43 *Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar*.

BRIS UTBILDNINGAR

Bris erbjuder grundutbildningar, fördjupande workshops kring barns delaktighet, skraddarsydda upplägg och juridisk rådgivning kring barnrätt. Genom Bris utbildningar får verksamheter stöd och verktyg för att möta barn och vuxna i behov av stöd, och för att tillämpa barnrätt i praktiken. För mer info, kontakta brisakademien@bris.se

AGENDA 2030

Bris och de globala målen för hållbar utveckling

Att barns rättigheter tillgodoses är avgörande för hållbara och fredliga samhällen. Om världens länder ska ha en chans att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 är en förutsättning att beslutsfattare lyssnar till och involverar grupper i särskilt utsatta situationer, däribland barn, som saknar rösträtt och som är beroende av att vuxna tillgodoser barnets mänskliga rättigheter.

På ett toppmöte i FN i New York i september 2015 antog världens stats- och regeringschefer överenskommelsen "Förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling". Agendan som gäller från januari 2016 till 2030 innehåller en handlingsplan med 17 mål och 169 delmål som ska leda världen mot en hållbar framtid. Målen är universella, odelbara och gäller alla länder.

De globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 är den mest ambitiösa agendan som världens länder någonsin har enats om. Målen handlar om att verka för hållbarhet på tre stora plan: ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

HÅLLBARHET FÖRUTSÄTTER BARNRÄTT

Inom många områden går utvecklingen framåt, men världen står fortfarande inför enorma utmaningar. Målen som ska ha uppnåtts inom bara tio år handlar bland annat om att främja fredliga samhällen, att minska våldet, att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla åldrar, att säkra en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet, att utjämna ojämlikhet i samhället, att bekämpa klimatförändringarna och att skapa ett mer inkluderande och representativt beslutsfattande.

Genomförandet av de globala målen i Agenda 2030 förutsätter att mänskliga rättigheter respekteras och tillgodoses. På så vis hänger barnrätt tätt ihop med arbetet för en mer hållbar värld. Att barn involveras och görs delaktiga är en central del i det arbetet. Genom att stärka

barnets mänskliga rättigheter stärks också många av målen satta för Agenda 2030.

BRIS ARBETE BIDRAR

Hjälplinjer för barn spelar en viktig roll i att belysa barns utsatthet och föra fram barns livssituation. Bris bidrar på olika sätt till måluppfyllelsen av Agenda 2030 både i Sverige och globalt, genom den internationella paraplyorganisationen Child Helpline International (CHI), för att säkerställa att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda och att marginaliserade barns röster blir hörda i samhället.

Bris bidrar till att stärka barns röster och pekar på ohållbara uppväxtvillkor för barn.

Även om målen i Agenda 2030, liksom artiklarna i barnkonventionen, är odelbara och utgör en helhet, kan särskilt nämnas att Bris verksamhet bidrar aktivt till måluppfyllandet av vissa mål. Det gäller bland annat mål 3 om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande i alla åldrar, genom att belysa hur barn mår idag och lyfta fram viktiga skyddsfaktorer för barns psykiska hälsa, samt mål 16 om att främja fredliga och inkluderande samhällen. Delmål 16.2 om att eliminera alla former av våld mot barn är ett prioriterat delmål för Bris som organisation, liksom för Sverige som stat, som ett av världens vägvisarländer i arbetet med att skydda barn mot våld. Här bidrar Bris med viktig kunskap om barns utsatthet och om brister i samhällets arbete för att garantera barnets rätt till skydd mot våld. ♦

OM BRIS

Bris, Barnens rätt i samhället, är en av Sveriges ledande barnrättsorganisationer som varje dag kämpar för ett bättre samhälle för barn. Folkrörelsen Bris startade 1971 och bidrog till att Sverige fick världens första förbud mot barnaga.

Bris är den nationella stödlinjen för barn och unga upp till 18 år. Stödlinjen har öppet dygnet runt.

För barn och unga

Telefon 116 111, eller chatt och mejl via bris.se

För vuxna med frågor om barn

Telefon 077-150 50 50, vardagar kl. 9-12

Stödlinje för arabisktalande vuxna

Telefon 077-448 09 00, tisdag-torsdag kl. 9-12

Arenavägen 61
122 77 Johanneshov
Box 101 47, 121 28 Stockholm
Telefon: 08-598 888 00
www.bris.se

Swish: 9015041

BRIS

Mellerud 2022-03-31

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -04- 0 6	
Diariernr	Diarienummer

**Melleruds Kommun
Socialnämnden
46480 Mellerud**

Ansökan om föreningsbidrag

Styrelsen för SPF SENIORERNA Mellerudsbygden ansöker härmed om föreningsbidrag på kr 10.000.

Föreningen hade 222 medlemmar vid årets början.

Ännu ett verksamhetsår har präglats av pandemin och att genomföra vårt vanliga föreningsliv har därmed inte varit möjligt. Som nämns i vår verksamhetsberättelse har vi dock under andra halvåret kunna hålla vårt årsmöte och tre månadsmöten med god uppslutning.

Under året har boule kunnat spelas både inom- och utomhus och visst utbyte med andra föreningar har förekommit om än i minskad omfattning.

Canastaspel har ägt rum under de former som restriktionerna tillåtit.

**Organisationsnummer 862501-1245
Bankgiro 5275-3118**

**Svar på vår ansökan önskas till:
Eivor Östergren
Björnebol 44
46492 Mellerud**

**Med vänlig hälsning
SPF SENIORERNA Mellerudsbygden**

**Margret Ewergårdh
Sekreterare**

**Bilagor: Mål- och riktlinjer
Resultat- och balansrapport
Verksamhetsberättelse**

Mål och riktning för verksamheten 2018–20

Fler och engagerade medlemmar

Vårt mål är att organisationen ska växa i takt med det ökande antalet seniorer och med en högre medlemstillväxt än andra organisationer för äldre. I relationen med våra medlemmar och potentiella medlemmar ska vi uppfattas vara nytänkande, framåtblickande och inkluderande.

För att nå målet ska vi:

- Individualisera och anpassa former för medlemskap och aktivering.
- Kommunicera nyttan av en engagerande seniororganisation, på bred front.
- Fortsätta utveckla vårt helhetserbudande.

En stark röst för seniorerna

Vårt mål är att tydligt ”äga” ett fåtal frågor av stor betydelse för gruppen seniorer och samhället i stort. Vi ska uppfattas vara en innovativ, oberoende, kunskapskälla vars starka förtroendefulla röst hörs både nationellt och lokalt.

För att nå målet ska vi:

- Göra uthålliga prioriteringar av vilka frågor vi driver proaktivt.
- Samverka med andra.
- Bygga och tillgängliggöra plattformar för kunskap.
- Involvera medlemmarna i konkreta och engagerande initiativ.

Öka vår synlighet

Vårt mål är att vara en tydlig och engagerande röst i samhällsdebatten och med hög närvaro i traditionella och nya digitala kanaler. Vår kommunikation ska uppfattas som tillgänglig och lyhörd.

För att nå målet ska vi:

- Bygga engagerande och individanpassad kommunikation i traditionella och nya digitala kanaler.
- Utveckla stöd och processer för att stärka den lokala kommunikationen i distrikt och föreningar.

En organisation i tiden

Vårt mål är att vara en medlemsanpassad organisation och en attraktiv samarbetspartner, lokalt, regionalt och nationellt. Föreningar, distrikt och förbund är alla lika viktiga delar av samma organisation. Vi arbetar tillsammans för våra medlemmar, och vi stöttar varandra i våra olika roller. Vår organisation ska uppfattas som nytänkande och inkluderande med plats för medvetna, nyfikna och engagerade medlemmar.

För att nå målet ska vi:

- Ta fler initiativ till samverkan kring aktiviteter på lokal nivå.
- Ta socialt ansvar för att minska seniorers ensamhet och utsatthet.
- Möjliggöra och inspirera till medlemsdrivna, tvärgående nätverk.

Resultatrapport

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Perioden	Ackumulerat
Rörelsens intäkter och lagerförändring		
Nettoomsättning		
3110 Intäkter månadsmöten	8 600,00	8 600,00
3120 Intäkter lotteri	3 555,00	3 555,00
S:a Nettoomsättning	12 155,00	12 155,00
Övriga rörelseintäkter		
3900 Medlemsavgifter	9 810,00	9 810,00
3987 Kommunala bidrag	5 000,00	5 000,00
3989 Övriga bidrag	2 000,00	2 000,00
S:a Övriga rörelseintäkter	16 810,00	16 810,00
S:a Rörelseintäkter och lagerförändring	28 965,00	28 965,00
Rörelsens kostnader		
Råvaror och förnödenheter mm		
4010 Föreningskostnader	-7 202,50	-7 202,50
4110 Inköp månadsmöten	-4 387,77	-4 387,77
4120 Underhållning/program	-3 000,00	-3 000,00
S:a Råvaror och förnödenheter mm	-14 590,27	-14 590,27
Bruttovinst	14 374,73	14 374,73
Övriga externa kostnader		
5010 Lokalhyra	-1 200,00	-1 200,00
6110 Kontorsmaterial o trycksaker	-480,00	-480,00
6120 Annonskostnader	-9 388,00	-9 388,00
6570 Bankkostnader	-900,00	-900,00
S:a Övriga externa kostnader	-11 968,00	-11 968,00
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm	-26 558,27	-26 558,27
Rörelseresultat före avskrivningar	2 406,73	2 406,73
Rörelseresultat efter avskrivningar	2 406,73	2 406,73
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	2 406,73	2 406,73
Resultat från finansiella investeringar		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
8310 Ränteintäkter	17,88	17,88
S:a Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	17,88	17,88
S:a Resultat från finansiella investeringar	17,88	17,88
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	2 424,61	2 424,61
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	2 424,61	2 424,61
Resultat före skatt	2 424,61	2 424,61
Beräknat resultat	2 424,61	2 424,61

Balansrapport

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1910 Kassa	1 641,67	-273,29	1 368,38
1930 Bank, checkräkningskonto	2 576,80	2 680,02	5 256,82
1940 Bank, Övriga bankkonto	17 843,12	17,88	17 861,00
S:a Kassa och bank	22 061,59	2 424,61	24 486,20
S:a Omsättningstillgångar	22 061,59	2 424,61	24 486,20
S:A TILLGÅNGAR	22 061,59	2 424,61	24 486,20
BERÄKNAT RESULTAT***	22 061,59	2 424,61	24 486,20

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen för SPF SENIORERNA Mellerudsbygden avger följande verksamhetsberättelse för år 2021

Styrelse	Ordförande Vice ordförande Sekreterare Kassör Övriga ledamöter	Stig Larsson Lennart Magnusson Rose-Marie Jonasson Eivor Östergren Ing-Marie Kjellberg Olle Gullin Lennart Karlsson
Medlemsregisteransvarig		Lisbeth Olsson
Webbansvarig		Gunnar Landegren
Revisorer		Karl-Erik Elofsson Anders Perme
Ersättare		Roger Söderqvist
Ledamöter i KPR		Marja Jansson Elin Martinson
Ersättare		Olle Gullin
Styrelsemöten	Under året har hållits 7 styrelsemöten	
Medlemsmöten	Årsmöte hölls den 10 augusti i Bystugan i Dalskog. Mötet skulle vid tjänlig väderlek ha hållits vid Kabbosjöns badplats. På grund av restriktioner under pandemin kunde inga medlemsmöten genomföras under vår och sommar. Den 14 september kunde månadsmöte hållas och då med uppskattad underhållning av Gamla Jimsons med Lars Stam. Den 12 oktober hölls månadsmöte med modevisning av lokala företag. Som mannekänger medverkade våra egna medlemmar. På månadsmötet den 9 november underhölls vi av Peter Lundberg under rubriken "Att vara Ragtimepianist och TV-producent." Den sedvanliga jullunchen fick ställas in ännu en gång på grund av återinförda restriktioner i pandemins spår.	
Representation	Stig har deltagit i ett antal ZOOM-möten med följande rubriker: 1. KPR 2. Våra pensioner 3. Former för föreningens medlemsvärvning 4. Projekt "Inte ensam" Eivor deltog vid invigningen av Studieförbundet Vuxenskolas nya lokal i Mellerud.	

Stig och Olle deltog i "Ordförande- och KPR-konferens" i Vänersborg den 15 november.

Stig och Olle deltog i workshop på Tingshuset den 16 november med syfte att ge en bild av vår kommun.

Stig och Eivor deltog i möte angående Servicehuset Älvens framtid.

Kjell Sanding uppvaktades på 95-årsdagen.

Aktiviteter

Gällande restriktioner har stoppat tilltänkta aktiviteter.

Bingo

Bingo på Karolinen har ej kunnat genomföras av samma orsak.

Boule

Boulespel har under året ägt rum både inom- och utomhus. Föreningen har deltagit i seriespel utomhus.

Canasta

Canastaspel har ägt rum under sådana former som restriktionerna tillåtit.

Medlemmar

Antalet medlemmar vid årets slut uppgick till 222, en minskning med 17 jämfört med föregående år. Under året har 12 medlemmar gått bort.

Slutord

Ännu ett verksamhetsår har präglats av pandemin och att genomföra vårt sedvanliga föreningsliv har därmed inte varit möjligt. Som nämnts ovan har vi dock under andra halvåret kunnat hålla vårt årsmöte och tre månadsmöten med god uppslutning.

Vi upprepar vår förhoppning från föregående verksamhetsberättelse att vi i möjligaste mån, utan störningar, ska kunna genomföra våra planerade månadsmöten och aktiviteter under år 2022 till glädje för vår förenings alla medlemmar.

Mellerud den 2 mars 2022

STYRELSEN

Vänersborg-Södra Dals FUB
Förening för Barn, Ungdomar och Vuxna
med Utvecklingsstörning
Org. nr 862500-5809
Bankgiro 5726-6512

Till
Socialnämnden
Melleruds kommun
Box 64
464 80 MELLERUD

22 03 14

Ansökan om bidrag för år 2022

Vänersborg-Södra Dals FUB (Föreningen för Barn, Ungdomar och Vuxna med utvecklingsstörning) anhåller om ett bidrag på 6.000 kr till verksamheten 2022.

Föreningen bedriver en omfattande verksamhet för de drygt 100 medlemmarna. Musikcafé och curling är regelbundet återkommande aktiviteter, och dessutom deltar många i våra danser, fester och utflykter. Varje försommar gör vi två mycket populära resor. Efter att ha blivit tvungna att ställa in dem pga coronan de senaste 2 åren, hoppas vi i år kunna åka till Eskilstuna zoo 26 – 28 maj och till Fredriksdalsteatern 2 – 3 juli.

Enl. LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har kommunen ansvar för kultur och fritid. Eftersom FUB har en väl fungerande verksamhet med erfarna ledare, är vi övertygade om att ett samarbete med oss bl.a. genom ekonomiskt stöd är till gagn för de utvecklingsstörda.

Med hänvisning till vad som ovan sagts och till bifogad verksamhetsberättelse hoppas vi kommunen ser positivt på vår ansökan.

För Vänersborg-Södra Dals FUB

Kerstin Svensson, sekr.

Ringgatan 18B

462 56 Vänersborg

Tel. 0768-170938

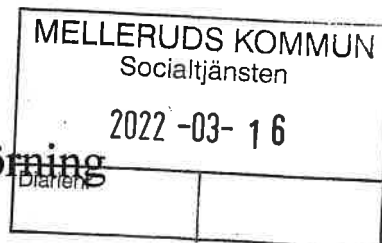
e-post kerstin.svensson.26@gmail.com

Vänersborg-Södra Dals FUB

För Barn, Ungdomar och Vuxna med Utvecklingsstörning

Bankgiro 5726-6512

Hemsida www.fub.se/lokalt/fub/vanersborg-sodra-dal

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen för Vänersborg-Södra Dals FUB avger följande redogörelse för verksamheten 2021.

Styrelsens sammansättning har varit:

Ordförande	Lotta Magnusson
Sekreterare	Kerstin Svensson
Kassör	Anette Nyqvist
Övriga ledamöter	Anneli Johansson Heidi Sturm Ivan Aronsson Anna Ovebratt
Ersättare	Lars-Göran Svensson Tomas Karlsson
Revisorer	Yvonne Karlsson Arne Skoglund Inga-Britt Svensson, ersättare
Repr. i sektionerna	Kerstin Svensson
Ordförande i Klippan	Robert Lindén
Ordförande i Änglarna	Thomas Samuelsson

Råden för funktionshinderfrågor

Vänersborg: Yvonne Karlsson Mellerud: Anders Ågerup

Medlemsantal

Den 31 dec 2021 var medlemsantalet 421, vilket tyvärr är en minskning med 12 st. Orsaken är troligen att vi på grund av coronan inte kunnat ha så mycket aktiviteter som vanligt.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften har varit 300 kr för huvudmedlem och 60 kr för familjemedlem.

Hemsida

Lotta Magnusson och Yvonne Karlsson ser till att hemsida och face book hålls aktuella.

FUB-Bladet

Genom FUB-Bladet får alla våra medlemmar information om vad som händer i vår förening. På grund av coronan har vi endast kunnat anordna ett fåtal aktiviteter under året och därför kom det bara ut tre FUB-Blad 2021.

Årsmöte

Årsmötet hölls den 19 maj i FUB-lokalen.

Styrelsemöten

Styrelsen har haft 4 protokollförda möten.

Samverkan med kommunerna

Vi samverkar med kommunerna genom råden för funktionshinderfrågor och genom dialogmöten med socialnämnderna.

FUB-stjärnorna

FUB-stjärnorna tränade flitigt under hösten med pigga Lena Essenholm, som ny ledare.

Pensionärsverksamhet

Pensionärsverksamheten tvingades till uppehåll under våren pga pandemin, men kunde återupptas efter sommaren.

Musikcaféerna

Under hösten kunde vi genomföra våra populära musikcaféer i Mellerud, men i Vargön, där det brukar vara mycket folk ställdes caféerna in hela året pga pandemin.

Sommarfest

Den 18 juli inbjöd vi till sommarfest utanför vår lokal på Ringgatan. Ett 40-tal medlemmar gick poängpromenad, lyssnade på musik och grillade i det fina vädret.

Musikunderhållning

När coronan satte stopp för inomhusaktiviteter ordnade FUB uppskattad musikunderhållning med Anders och Sven-Gunnar utanför flera gruppboenden i både Vänersborg och Mellerud under sommaren.

Ekonomi

Genom bidrag från kommuner, stiftelser och fonder samt gåvor från enskilda är ekonomin god.

Klippansektionen

Klippan, som är FUB:s sektion för personer med intellektuell funktionsnedsättning har ordnat träffar i FUB-lokalen, bad och nyårsfirande. Man kunde fortsätta att träffas även under coronan bl.a. genom att ha mindre grupper och vara utomhus.

Idrottssektionen IF Änglarna

År 2021 blev ett annorlunda år för IF Änglarna. Under första delen av året fick inomhusträningen pausas, men under sommar och höst fungerade all träning som vanligt. Däremot blev de flesta cuper och tävlingar inställda.

Slutord

Också 2021 präglades av pandemin. Under våren tvingades vi ställa in de flesta aktiviteter, men under hösten kunde vi glädjande nog återuppta flera av dem. Nu ser vi fram mot att allt ska bli som vanligt igen!

Till sist vill vi tacka alla som på olika sätt stödjer vår viktiga verksamhet.

Styrelsen

Vänersborg 22-02-04

Lotta Magnusson, ordf,

Kerstin Svensson, sekr.

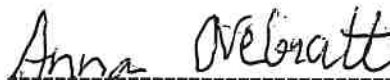
Anneli Johansson

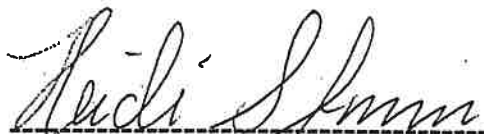
Ivan Aronsson

Anette Nyqvist

Anna Ovebratt

Heidi Sturm

Resultaträkning

VÄNERSBORG-SÖDRA DALSLOKALFÖRENING AV FUB
862500-5809

Räkenskapsår: 2021-01-01 - 2021-12-31

Avser perioden: 2021-01-01 - 2021-12-31

	Perioden	Akkumulerat
Rörelsens intäkter		
Övriga rörelseintäkter		
3901 Medlemsavgifter	31 160,00	31 160,00
3921 Bingolotter föreningsbehållning	30 017,00	30 017,00
3987 Erhållna kommunala bidrag	60 000,00	60 000,00
3989 Övriga erhållna bidrag	79 561,00	79 561,00
3990 Övriga ersättningar och intäkter	57 578,00	57 578,00
3991 Deltagaravgifter	800,00	800,00
	259 116,00	259 116,00
Summa rörelsens intäkter	259 116,00	259 116,00
Rörelsens kostnader		
Övriga externa kostnader		
5010 Hyra FUB-lokalen	-43 116,00	-43 116,00
6010 Fritidsaktiviteter	-63 187,80	-63 187,80
6021 Bingolotter inköp	-30 201,00	-30 201,00
6110 Kontorsmateriel	-5 385,00	-5 385,00
6151 Prenumerationer tidskrifter	-1 230,00	-1 230,00
6390 Övriga kostnader	-15 947,00	-15 947,00
6570 Bankkostnader	-903,00	-903,00
	-159 969,80	-159 969,80
Summa rörelsens kostnader	-159 969,80	-159 969,80
Rörelseresultat	99 146,20	99 146,20
Finansiella poster		
Resultat efter finansiella poster	99 146,20	99 146,20
Resultat före skatt	99 146,20	99 146,20
BÄKNAT RESULTAT	99 146,20	99 146,20
Årets bokförda resultat		
8999 Årets resultat	99 146,20	99 146,20

Utskrivet av Yvonne Karlsson 2022-01-23 14:09:39

Visma eEkonomi

Balansräkning

VÄNERSBORG-SÖDRA DALSS LOKALFÖRENING AV FUB
862500-5809

Räkenskapsår: 2021-01-01 - 2021-12-31

Avser perioden: 2021-01-01 - 2021-12-31

	Vid periodens början	Förändring	Vid periodens slut
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Övriga omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1920 BankGiro	146 392,66	99 146,20	245 538,86
1950 Framtidskonto	241 619,05	0,00	241 619,05
	<u>388 011,71</u>	<u>99 146,20</u>	<u>487 157,91</u>
Summa övriga omsättningstillgångar	388,011.71	99,146.20	487,157.91
Summa omsättningstillgångar	388 011,71	99 146,20	487 157,91
SUMMA TILLGÅNGAR	388 011,71	99 146,20	487 157,91
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust			
2091 Balanserad vinst eller förlust	-357 133,56	65 042,00	-292 091,56
Vinst eller förlust föregående år			
2098 Vinst eller förlust från föregående år	65 042,00	-160 962,15	-95 920,15
Årets resultat			
2099 Årets resultat	-95 920,15	-3 226,05	-99 146,20
Summa fritt eget kapital	-388,011.71	-99,146.20	-487,157.91
Summa eget kapital	-388 011,71	-99 146,20	-487 157,91
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-388 011,71	-99 146,20	-487 157,91
BERÄKNAT RESULTAT	0,00	0,00	0,00

Utskrivet av Yvonne Karlsson 2022-01-23 14:09:38

Visma eEkonomi

Revisionsberättelse

FUB Vänersborg-Södra Dal

Undertecknade, som av föreningen vid ordinarie årsmöte utsetts att granska räkenskaper och förvaltning för år 2021, får efter fullgjort uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning och noggrannhet under året, och föreningens ställning vid verksamhetsårets slut framgår av bifogade utdrag ur räkenskaperna.

Då det under året inte framkommit anledning till anmärkning tillstyrker vi att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen under verksamhetsåret 2021.

Vänersborg den 5 februari 2022

Arne Skoglund

Yvonne Karlsson

MELLERUDS KOMMUN Socialförvaltningen	
2022 -03- 22	
Diariernr	Diarietjänstbeteckn.

Melleruds Demensförening
C/o
46492 Mellerud
Bankgiro 5754-4363
Organisations nr 802471-9364

Till Melleruds Kommun
Socialkontoret
464 80 Mellerud

Ansökan om föreningsbidrag 2022

Melleruds Demensförening ansöker om bidrag för verksamhetsåret 2022 med 5000 kr. Föreningen har antagit de stadgar som riksorganisation, Demensförbundet har antagit.

Verksamhetens inriktning är att:

- Vara kontaktorgan för anhöriga samt erbjuda stöd och rådgivning.
- Informera om kognitiva sjukdomar, vård, omsorgsformer, forskning och utveckling av personer med kognitiva sjukdomar.
- Anhöriga ska ha rätt till information, stöd och avlösning i vården.
- Bevaka personer med kognitiva sjukdomar och anhörigas rättigheter.
- Verka för att personer med kognitiva sjukdomar skall ha rätt till ett värdigt liv.

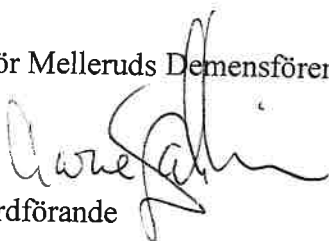
Föreningen har medlemsmöte ca en gång i månaden. Varje möte har ett tema bl.a. Yngve Gustavsson professor i geriatrik. Tillsammans med Dals Ed delar vi på annonskostnaden för detta arrangemang.

Viktigt för oss är att ge våra medlemmar information och delge dem den kunskap och forskning som finns. Så att de kan känna trygghet och få ett så gott och bra liv som möjligt. Föreningen är öppen för alla.

Melleruds Demensförening startade upp i årsskiftet 2005/2006 och har ca 50 medlemmar i nuläget. Verksamhetsberättelse, revisionsberättelse och en lista på nuvarande styrelsemedlemmar bifogas ansökan.

För Melleruds Demensförening

Ordförande

Melleruds Demensförening

Verksamhetsberättelse 2021

Styrelsen har under året haft 9 möten under året. Alla möten är protokollförda. Detta året planerades inte lika många medlemsmöten utifrån erfarenheten av tidigare år. Totalt blev det bara 3 möten till slut. Året har speglats av en väntan på att kunna starta igång med aktiviteter igen och kontakt med medlemmar har skett via brev, telefonsamtal och inofficiella möten när man setts i samhället. Vi hade årsmöte den 28/6.

På hösten såg det äntligen ut att lätta och vi hade två stycken möten till stor glädje för styrelsen och medlemmarna.

Dels ett den 27/9 då representanter från Vänersborgs Funktionshindersråd kom och presenterade sig och sitt sätta att jobba och få ut dessa viktiga frågor.

Sen den 25/10 kom Socialchefen, kommunstyrelsens ordförande och 2:e vice ordförande och talade om föreningslivet och hur man tänker sig att frivilliga insatser och föreningar allt mer skall stötta upp i kommunens delar för att ha ett tryggare och mer delaktigt samhälle.

På internationella Alzheimerdagen 21/9 befann vi oss på Melleruds Handel där vi samtalade, sålde lotter och böcker

Föreningen samarbetar i olika former såsom Kommunala pensionärsrådet (KPR), Kommunala funktionshindersrådet (KFR), Boulealliansen och Funkisgruppen där våra representanter bevakar våra frågor.

På grund av nya rutiner på posten så har några av våra planerade annonser i tidningen inte kommit ut i tid till våra möten.

Föreningen har i år haft 54 betalande medlemmar.

Vi tackar alla medlemmar för ert engagemang och ert ekonomiska stöd!

Marie Dahlin, Kerstin Nordström, Christine Andersson, Jane Hedberg, Inger Petersson, May-Britt Björkstahl, Sonja Sandberg, Birgitta Benjaminsson, Eva Fjell, Charina Dagström, Lars Andersson

Revisionsberättelse

Undertecknad, som vid ordinarie medlemsmöte utsetts att granska Melleruds Demensförenings räkenskaper samt styrelsens förvaltning får härmed avgiva följande berättelse över min granskning, avseende verksamhetsåret 2021

Jag har tagit del av räkenskaper samt övriga tillgängliga handlingar, vilka lämnar upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning.

Jag tillstyrker

att resultaträkning och balansräkning fastställs

att årets resultat behandlas enligt styrelsens förslag

samt att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för den tid som verksamhetsåret omfattar.

Mellerud den 2022-02-25

Magnus Kjörling
Revisor

BALANSRAPPORT EUBAS ÅRL

Melleruds Demensförening

Utskriftsdatum: 22-02-25 10:04 /magnus.kjorling
Räkenskapsår: 2101 - 2112
Period: 21-01 - 21-12
Balansrapport EUBAS ÅRL

Sida 1

Konto Namn	IB År Ing saldo 21-01		Förändring	UB 21-12
TILLGÅNGAR				
Omsättningstillgångar				
1940 Bank	21 822,46	21 822,46	-1 065,00	20 757,46
Summa omsättningstillgångar	21 822,46	21 822,46	-1 065,00	20 757,46
SUMMA TILLGÅNGAR	21 822,46	21 822,46	-1 065,00	20 757,46
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital				
2010 Eget kapital	-20 126,46	-20 126,46	-1 196,00	-21 322,46
2019 Årets resultat	-1 196,00	-1 196,00	2 261,00	1 065,00
Summa eget kapital	-21 322,46	-21 322,46	1 065,00	-20 257,46
Kortfristiga skulder				
2890 Övriga kortfristiga skulder	-500,00	-500,00	0,00	-500,00
Summa kortfristiga skulder	-500,00	-500,00	0,00	-500,00
SUMMA SKULDER	-500,00	-500,00	0,00	-500,00
SUMMA SKULDER O EGET KAPITAL	-21 822,46	-21 822,46	1 065,00	-20 757,46
ÄNNU EJ BOKFÖRT RESULTAT	0,00	0,00	0,00	0,00

Senaste verifikat: A3 B0 C0 D0 E0 F0 G0 H0 I0 J0

RESULTATRAPPORT EUBAS ÅRL

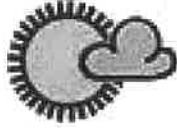
Melleruds Demensförening

Utskriftsdatum: 22-02-25 10:04 /magnus.kjorling
 Räkenskapsår: 2101 - 2112
 Period: 21-01 - 21-12
 Resultatrapport EUBAS ÅRL

Sida 1

Konto	Namn	Per innev år	Per föreg år	Ack fg år	Uppn	Ack År	%
RÖRELSENS INTÄKTER							
Försäljning							
3820	Medlemsavgifter	3 920,00	6 900,00	6 900,00	100	3 920,00	44
3850	Gåvor	0,00	660,00	660,00	100	0,00	0
3860	Erhållna bidrag	5 000,00	900,00	900,00	100	5 000,00	56
3880	Föreningsbidrag	0,00	5 000,00	5 000,00	100	0,00	0
3985	Bidrag Hälsoscheck	0,00	5 200,00	5 200,00	100	0,00	0
Summa försäljning		8 920,00	18 660,00	18 660,00	100	8 920,00	100
SUMMA RÖRELSEINTÄK		8 920,00	18 660,00	18 660,00	100	8 920,00	100
BRUTTOVINST		8 920,00	18 660,00	18 660,00	100	8 920,00	100
Övriga kostnader							
5090	Övriga lokalkostna	-400,00	0,00	0,00	0	-400,00	-4
5420	Inköp lotterier	-1 500,00	0,00	0,00	0	-1 500,00	-17
5460	Förbrukningsmater	-200,00	0,00	0,00	0	-200,00	-2
5900	Annonser	-1 668,00	-5 487,00	-5 487,00	100	-1 668,00	-19
6100	Kontorsmateriel/try	0,00	-1 313,00	-1 313,00	100	0,00	0
6200	Tele och post	-480,00	-2 008,00	-2 008,00	100	-480,00	-5
6420	Ersättningar till rev	0,00	-500,00	-500,00	100	0,00	0
6460	Aktiviteter	-2 332,00	-4 340,00	-4 340,00	100	-2 332,00	-26
6490	Övriga förvaltnings	-512,00	0,00	0,00	0	-512,00	-6
6530	Redovisningstjänst	-500,00	0,00	0,00	0	-500,00	-6
6570	Lotteritillstånd	-923,00	0,00	0,00	0	-923,00	-10
6580	Bankkostnader	0,00	-906,00	-906,00	100	0,00	0
6980	Medflemsavgift Föi	0,00	-200,00	-200,00	100	0,00	0
6981	Demensförbundet	-1 470,00	-2 160,00	-2 160,00	100	-1 470,00	-16
6991	Övr externa kostna	0,00	-550,00	-550,00	100	0,00	0
Summa övriga kostnader		-9 985,00	-17 464,00	-17 464,00	100	-9 985,00	-112
RÖRELSENS KOSTNADE		-9 985,00	-17 464,00	-17 464,00	100	-9 985,00	-112
RESULTAT FÖRE AVSKR		-1 065,00	1 196,00	1 196,00	100	-1 065,00	-12
RESULTAT FÖRE SKATT		-1 065,00	1 196,00	1 196,00	100	-1 065,00	-12
Årets resultat							
8999	Årets resultat	1 065,00	-1 196,00	-1 196,00	100	1 065,00	12
Summa årets resultat		1 065,00	-1 196,00	-1 196,00	100	1 065,00	12
BERÄKNAT RESULTAT		0,00	0,00	0,00	0	0,00	0

Senaste verifikat: A3 B0 C0 D0 E0 F0 G0 H0 I0 J0

Melleruds Demensförening

Styrelsens Medlemmar 2022

Ordförande:

Marie Dahlin
Sjöbrisgatan 8f, 464 93 Mellerud,
070 885 84 38
marie.dahlin@telia.com

1:e Vice ordförande:

Kerstin Nordström
Västanväga 6, 464 93 Mellerud
070 287 62 02
nordman@telia.com

2:e Vice ordförande

Birgitta Benjaminsson
Vetegatan 6, 464 32 Mellerud
073 507 01 90
birgitta.benjaminsson@telia.com

Kassör/Lotteriansvarig

Christine Andersson
Torsgatan 16, 464 32 Mellerud
073 978 21 02
christine.andersson@ordmagi.com

Sekreterare

May-Britt Björkstahl
Örngatan 13, 464 32 Mellerud
070 564 18 23
maybritt.b@hotmail.se

Ersättare Sekreterare

Christine Andersson
Torsgatan 16, 464 32 Mellerud
073 978 21 02
christine.andersson@ordmagi.com

Ledamot/Ledamot KPR

Sonja Sandberg
Kyrklidsvägen 19, 464 40 Åsensbruk
070-244 73 29
sonja.sandberg@telia.com

Ledamot/ Ledamot KPR

May-Britt Björkstahl
Örngatan 13, 464 32 Mellerud
070 564 18 23
maybritt.b@hotmail.se

Suppleant/Ledamot KFR

Inger Petersson
Vetegatan 5, 464 32 Mellerud
0530-120 54/0708- 42 05 15
inger.petersson.ip@gmail.com

Suppleant

Eva Fjell
Georgsgatan 9, 464 30 Mellerud
072 322 38 81
evaefjell@gmail.com

Valberedning

Fredrik Almqvist
Skållerudsvägen 20, 464 40 Åsensbruk
070 832 00 28
saab991975@live.se

Valberedning

Mats Eriksson
Hällavägen 18, 464 50 Dals Rostock
073 502 66 17
knutte_72@live.se